ΔΙΠΤΥΧΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κανονάριον - Ἐπετηρίς

2026 - ,ΒΚϚ΄

Ἔτος Ἑκατοστὸν Τρίτον

Ἐκδόσεις
Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026*

Α΄. Ἐποχαί τοῦ ἔτους

1. Τήν 20ήν Μαρτίου εἰς τάς 16:46΄ ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τόν Κριόν. Ἀρχή Ἔαρος.
2. Τήν 21ην Ἰουνίου εἰς τάς 10:24΄ ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τόν Καρκίνον. Ἀρχή Θέρους.
3. Τήν 23ην Σεπτεμβρίου εἰς τάς 02:05΄ ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τόν Ζυγόν. Ἀρχή Φθινοπώρου.
4. Τήν 21ην Δεκεμβρίου εἰς τάς 22:50΄ ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τόν Αἰγόκερω. Ἀρχή Χειμῶνος.

Β΄. Φάσεις τῆς σελήνης

Ἡμέρ.		ω:λ	Φάσις	Ἡμέρ.		ω:λ	φάσις
Ἰαν.	03	12:.30	Πανσέληνος	Ἰούλιος	07	21:29	Τελ. τέταρτο
	10	17:48	Τελ. τέταρτο		14	11:44	Νέα Σελήνη
	18	21:52	Νέα Σελήνη		21	13:06	Πρ. τέταρτο
	26	06:47	Πρ. τέταρτο		29	16:36	Πανσέληνος
Φεβρ.	02	00:09	Πανσέληνος	Αὔγ.	06	04:21	Τελ. τέταρτο
	09	14:43	Τελ. τέταρτο		12	19:37	Νέα Σελήνη
	17	14:01	Νέα Σελήνη		20	04:46	Πρ. τέταρτο
	24	14:28	Πρ. τέταρτο		28	06:18	Πανσέληνος
Μάρτ.	03	13:38	Πανσέληνος	Σεπτ.	04	09:51	Τελ. τέταρτο
	11	11:38	Τελ. τέταρτο		11	05:27	Νέα Σελήνη
	19	03:23	Νέα Σελήνη		18	22:44	Πρ. τέταρτο
	25	21:18	Πρ. τέταρτο		26	18:49	Πανσέληνος
Ἀπρ.	02	04:12	Πανσέληνος	Ὀκτ.	03	15:25	Τελ. τέταρτο
	10	06:52	Τελ. τέταρτο		10	17:50	Νέα Σελήνη
	17	13:52	Νέα Σελήνη		18	18:13	Πρ. τέταρτο
	24	04:32	Πρ. τέταρτο		26	06:12	Πανσέληνος
Μάιος	01	19:23	Πανσέληνος	Νοέμ.	01	22:28	Τελ. τέταρτο
	09	23:10	Τελ. τέταρτο		09	09:02	Νέα Σελήνη
	16	22:01	Νέα Σελήνη		17	13:48	Πρ. τέταρτο
	23	13:11	Πρ. τέταρτο		24	16:53	Πανσέληνος
	31	10:45	Πανσέληνος	Δεκ.	01	08:09	Τελ. τέταρτο
Ἰούνιος	08	12:00	Τελ. τέταρτο		09	02:52	Νέα Σελήνη
	15	04:54	Νέα Σελήνη		17	07:43	Πρ. τέταρτο
	21	23:55	Πρ. τέταρτο		24	03:28	Πανσέληνος
	30	01:57	Πανσέληνος		30	20:59	Τελ. τέταρτο

Διά τήν περίοδον ἰσχύος τῆς θερινῆς ὥρας νά προστεθῇ 1 ὥρα εἰς τόν χρόνον τοῦ φαινομένου.

Γ΄. Ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης

1. Τήν 17ην Φεβρουαρίου, δακτυλιοειδής ἔκλειψις ἡλίου, ἀόρατος εἰς τήν Ἑλλάδα.
2. Τήν 12ην Αὐγούστου, ὁλική ἔκλειψις ἡλίου, ἀόρατος εἰς τήν Ἑλλάδα.
3. Τήν 3ην Μαρτίου, ὁλική ἔκλειψις σελήνης, ἀόρατος εἰς τήν Ἑλλάδα.
4. Τήν 27-28ην Αὐγούστου, μερική ἔκλειψις σελήνης, ὁρατή ὡς μερική εἰς τήν Ἑλλάδα.

---

* Τά παρόντα στοιχεῖα παρεχωρήθησαν εὐγενῶς ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΑΝΟΝΑΡΙΟΝ

ΗΤΟΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

«Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν»

(Ψαλμ. ξζ΄ 22)

«Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»

(Α΄ Κορ. ιδ΄ 40)

«Ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις»

(Β΄ Θεσσαλ. β΄ 15)

ΔΙΠΤΥΧΑ

Ὡς ἀπαγγέλλονται μετὰ τὸ «Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε», ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὁσάκις λειτουργεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

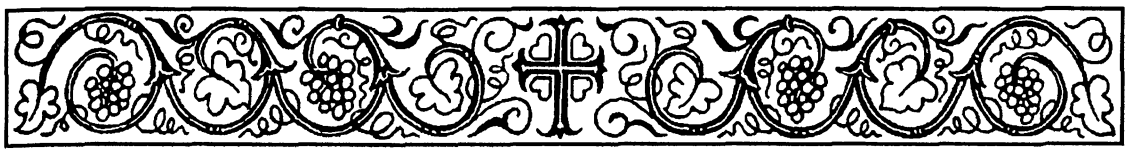
Βαρθολομαίου τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, **Θεοδώρου** Ἀλεξανδρείας, **Ἰωάννου** Ἀντιοχείας, **Θεοφίλου** Ἱεροσολύμων, **Κυρίλλου** Μόσχας, **Πορφυρίου** Βελιγραδίου, **Δανιὴλ** Βουκουρεστίου, **Δανιὴλ** Σόφιας, **Ἠλιοὺ** Γεωργίας, **Γεωργίου** Κύπρου, **Σάββα** Βαρσοβίας, **Ἰωάννου** Τιράνων, **Ῥαστισλάβου** Πρέσοβ, **Ἐπιφανίου** Κιέβου, τῶν εὐσεβεστάτων Ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων·

Ἱερωνύμου τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, τοῦ καὶ προσκομίζοντος τὰ Τίμια Δῶρα ταῦτα Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν·

Ὑπὲρ εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως·

Σωτηρίας τε καὶ βοηθείας τοῦ περιεστῶτος λαοῦ·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ πάντων· καὶ πασῶν.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1) ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗΣ

§1. **Εἰσαγωγικά.** Αἱ ἀκολουθίαι ἑκάστης ἡμέρας ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ἑσπερινοῦ (ὁ ὁποῖος τελεῖται τὸ ἑσπέρας τῆς προηγουμένης) καὶ λήγουν μὲ τὴν θ΄ ὥραν. Τὸ ἰσχῦον Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (συνταχθὲν ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, Κωνσταντινούπολις 1888) [ἐφεξῆς Τ.Μ.Ε.] ἀναφέρει καθημερινὴν τέλεσιν ἑσπερινοῦ, μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, καὶ θ΄ ὥρας, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν τελεσθῇ θεία λειτουργία. Εἰδικῶς τὴν θ΄ ὥραν τοποθετεῖ εὐθὺς πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, οἱονεὶ συνημμένως. Ἐν συνεχείᾳ δίδονται βασικαὶ τυπικαὶ διατάξεις γενικῶς διὰ τὰς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας ἄνευ ἑορτῆς ἢ μνήμης ἁγίου καὶ ἐκτὸς μεγάλης τεσσαρακοστῆς. (Διὰ τὰ Σάββατα ἀκολουθεῖ ἰδιαιτέρα ἑνότης.) Λεπτομερέστεραι διατάξεις εὑρηνται εἰς τὴν Προθεωρίαν τοῦ Τ.Μ.Ε. (σ. 3-62) καὶ εἰς τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» (ὑπὸ π. Κων/νου Παπαγιάννη, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σ. 45-124).

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§2. **Ἔναρξις.** Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ΄ ὥρας ὁ ἱερεύς· *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός».* Ὁ ἀναγνώστης· *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* καὶ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν. [Ἂν δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν προηγηθῇ ἡ θ΄ ὥρα, ἡ ἔναρξις γίνεται ὡς ἑξῆς· *«Εὐλογητός... Βασιλεῦ οὐράνιε...»* Τρισάγιον. *«Παναγία Τριάς... Πάτερ ἡμῶν... Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία...» «Κύριε, ἐλέησον»* (12κάκις), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* καὶ ὁ προοιμιακός.] Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην συναπτὴν μὲ ἐκφώνησιν· *«Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα».*

§3. **Ψαλτήριον.** [Ἀναγινώσκεται τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου εἰς τρεῖς στάσεις (πλὴν τῆς Κυριακῆς ἑσπέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν στιχολογεῖται Ψαλτήριον). Μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς α΄ καὶ τῆς β΄ στάσεως ὁ ἀναγνώστης λέγει· *Δόξα, Καὶ νῦν. «Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι, ὁ Θεός»* (γ΄). *«Κύριε, ἐλέησον»* (γ΄). *Δόξα, Καὶ νῦν,* καὶ συνεχίζει μὲ τὴν ἑπομένην στάσιν. Μετὰ τὴν γ΄ στάσιν λέγει· *«Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι, ὁ Θεός»*

(γ΄). *«Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι».* Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτὴν μὲ ἐκφώνησιν *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος».*]

§4. **Κεκραγάρια.** Ψάλλονται ὑπὸ τῶν χορῶν κατ᾽ ἀντιφωνίαν πλήρεις οἱ στίχοι τῶν τεσσάρων ψαλμῶν τοῦ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* εἰς τὸν διατεταγμένον ἦχον τῆς ἑβδομάδος (ἢ εἰς τὸν ἦχον τῶν τροπαρίων τοῦ Μηναίου, ὁσάκις παραλείπεται ἡ Παρακλητικὴ) μέχρι τοῦ στίχου *«Γενηθήτω τὰ ὦτά σου».* Ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐὰν ἀνομίας»* ψάλλονται 6 τροπάρια στιχηρὰ (γνωστὰ καὶ ὡς *«ἑσπέρια στιχηρὰ»* ἢ *«κεκραγάρια»*) ἐκ τῆς Παρακλητικῆς (τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ τυχόντος ἤχου τῆς ἑβδομάδος) καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου, ὡς ἐξῆς.

§5. α΄) Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ μίαν ἀκολουθίαν ἄνευ δοξαστικοῦ ἢ μὲ ἓν μόνον δοξαστικόν, ψάλλονται δύο ἐκ τῶν τριῶν πρώτων στιχηρῶν τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἓν ἐκ τῶν τριῶν δευτέρων, καὶ ἕτερα τρία ἐκ τοῦ Μηναίου (ἂν τὸ Μηναῖον ἔχῃ περισσότερα στιχηρά, λέγονται μόνον τρία, τὰ δὲ λοιπὰ καταλιμπάνονται).

β΄) Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ μίαν ἀκολουθίαν μὲ δύο δοξαστικὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἢ δύο ἀκολουθίας μετὰ ἢ ἄνευ δοξαστικοῦ, ψάλλονται καὶ τὰ ἓξ κεκραγάρια στιχηρὰ μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου· ἂν εἶναι ὀλιγώτερα ἀπὸ 6, δευτεροῦνται ὅσα χρειάζονται.

§6. Μετὰ τὰ κεκραγάρια στιχηρὰ ψάλλεται *Δόξα,* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου (ἐὰν ὑπάρχῃ), *Καὶ νῦν,* τὸ μετ᾽ αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον (τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας ἀντὶ θεοτοκίου ψάλλεται ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον). Ἂν δὲν ὑπάρχῃ δοξαστικόν, τότε *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) τοῦ Μηναίου.

§7. **«Φῶς ἱλαρόν».** Εἰς τοὺς καθημερινοὺς ἑσπερινοὺς εἴσοδος δὲν γίνεται (ἐξαιρέσεις βλέπε ἐνταῦθα εἰς §54). Μετὰ τὸ θεοτοκίον τῶν ἑσπερίων εὐθὺς τὸ *«Φῶς ἱλαρὸν»* ἄνευ μέλους. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *«Ἑσπέρας, προκείμενον»,* οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλὰξ ἐκ τρίτου τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ) καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ *«Καταξίωσον, Κύριε».* Ὁ ἱερεὺς τὰ πληρωτικὰ μὲ ἐκφώνησιν *«Εἴη τὸ κράτος».*

§8. **Ἀπόστιχα** ψάλλονται τὰ τῆς Παρακλητικῆς· τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου· τὸ β΄ μὲ στίχον *«Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου»·* τὸ γ΄ μὲ στίχον *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* (ὅρα τοὺς στίχους πλήρεις εἰς τὸ Ὡρολόγιον ἢ τὸ Ἐγκόλπιον ἀναγνώστου καὶ ψάλτου). *Δόξα,* τὸ διὰ τὰ ἀπόστιχα ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχῃ, *Καὶ νῦν,* τὸ μετ᾽ αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας σταυροθεοτοκίον)· εἰ δ᾽ ἄλλως *Δόξα, Καὶ νῦν,* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

§9. **Ἀπολυτίκια.** *«Νῦν ἀπολύεις»,* (χωρὶς Ἀμὴν) τρισάγιον κ.λπ., ἐκφώνησις *«Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία»* καὶ εὐθὺς τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἑξῆς.

α΄) Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχῃ ἔστω καὶ ἓν δοξαστικόν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου, *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον ἐκ τῶν ἁρμοδίων διὰ τὰς καθημερινάς (ὅρα εἰς Ὡρολόγιον «θεοτοκία ἀπολυτίκια»). [Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ δύο ἀκολουθίας, δικαιοῦται ἀπολυτικίου ὁ ἅγιος ὁ ἔχων δοξαστικά. Ἐὰν δικαιοῦνται ἀμφότεροι οἱ ἅγιοι ἀπολυτικίου, λέγεται τὸ τοῦ ἑνός, *Δόξα,* τὸ τοῦ ἑτέρου, *Καὶ νῦν,* θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῶν καθημερινῶν ὁμόηχον εἰς τὸ τελευταῖον ἀπολυτίκιον.]

β΄) Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου στερῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος μετὰ τοῦ οἰκείου θεοτοκίου (Ὡρολόγιον μέγα, «Ἀπολυτίκια ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς ἑβδομάδος ἡμέραις ψαλλόμενα ὅτε οὐκ ἔστιν ἑορτή»). [Εἰς ὡρισμένας μνήμας κυρίως ἀποστόλων ἢ προφητῶν λέγονται τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν ἀπολυτίκια, καίτοι στεροῦνται δοξαστικοῦ.]

§10. **Ἀπόλυσις.** Μετὰ ταῦτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ μέχρι τέλους, οἱ δὲ χοροὶ εἰς ἑκάστην αἴτησιν *«Κύριε, ἐλέησον»* (τρίς). Ὁ ἱερεύς· *«Σοφία».* Ὁ ἀναγνώστης· *«Εὐλόγησον».* Ὁ ἱερεύς· *«Ὁ ὢν εὐλογητός».* Ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἀναγνώστης)· *«Ἀμήν. Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός».* Ὁ ἱερεύς· *«Ὑπεραγία Θεοτόκε».* Ὁ ἀναγνώστης· *«Τὴν τιμιωτέραν».* Ὁ ἱερεύς· *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».* Ὁ ἀναγνώστης· *Δόξα, Καὶ νῦν, «Κύριε, ἐλέησον»* (τρίς)· *«Εὐλόγησον».* Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς μεγάλης ἀπολύσεως, ἐν ᾗ μνημονεύεται ὀνομαστικῶς μόνον ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, οὗ τινος ψάλλεται ἡ ἀκολουθία, καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν».*

ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

[§11. **Τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** ἀναγινώσκεται (ἐν τῷ νάρθηκι) καθ' ἑκάστην ἑσπέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (πλὴν τῶν ἡμερῶν τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, ἐν αἷς λέγεται τὸ μέγα ἀπόδειπνον, καὶ πλὴν τῆς ἑβδομάδος τῆς Διακαινησίμου, ὅτε λέγεται ἡ εἰδικὴ πασχάλιος ἀκολουθία). Ἀπόλυσις μικρά. Ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ἐπίσης εἶναι δυνατὸν νὰ ψάλλωνται ἢ ἀναγινώσκωνται οἱ δι' οἱονδήποτε λόγον καταλιμπανόμενοι κανόνες τοῦ Μηναίου ἢ ἀκόμη καὶ κανόνες ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου, ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς.]

§12. **Μεσονυκτικὸν** ἀναγινώσκεται (ἐν τῷ νάρθηκι) τὸ καθ' ἡμέραν, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Ἐν τέλει ὁ ἱερεὺς λέγει· *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς»* κ.τ.λ., *«Ὅτι ἐλεήμων»*, τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν, τὸ *«Εὐξώμεθα»* κ.λπ. καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§13. **Ἔναρξις.** Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μεσονυκτικοῦ ὁ ἱερεὺς (ἐντὸς τοῦ βήματος) ἐκφωνεῖ· *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν»*. [Ἂν δὲν προηγηθῇ τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς»* λέγει καὶ τὸ *«Βασιλεῦ οὐράνιε»*.] Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον κ.λπ. Ὁ ἱερεὺς *«Ὅτι σοῦ ἐστιν»*.

[Ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς μετὰ τὸ *«Ὅτι σοῦ ἐστι»* λέγεται τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (12κάκις), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν...»*, ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ΄ καὶ κ΄, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. (Ἐνίοτε ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται –ἰδίᾳ κατὰ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν– καὶ ἐν ταῖς ἐνορίαις.)].

§14. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια *«Σῶσον, Κύριε»*, *Δόξα*, *«Ὁ ὑψωθείς»*, *Καὶ νῦν*, *«Προστασία φοβερά»*. Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός»* (ὁ ἀναγνώστης εἰς ἑκάστην αἴτησιν τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* τρίς, ἄνευ μέλους), *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν»*, *«...ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου»* καὶ τὴν ἐκφώνησιν *«Ὅτι ἐλεήμων»*. Ὁ ἀναγνώστης· *«Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»*. Ὁ ἱερεύς· *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...»*.

§15. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκεται ὁ **ἑξάψαλμος**, ἀκροωμένου τοῦ λαοῦ ἐν ὀρθίᾳ στάσει καὶ ἐν πάσῃ σιωπῇ καὶ κατανύξει. Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην συναπτήν, ἤ τοι τὰ εἰρηνικά, μὲ ἐκφώνησιν *«Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα»*.

§16. **Ἀπολυτίκια.** Εἶτα ψάλλεται κατὰ τὸν ἦχον τοῦ α΄ ἀπολυτικίου τῆς ἡμέρας τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τετράκις, τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ λοιπὰ τρία μετὰ τῶν ὡρισμένων στίχων, οἵ τινες ἀπαραιτήτως προτάσσονται. Ἀκολούθως ψάλλονται τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια (§9)· ἂν ὅμως λέγεται μόνον ἓν ἀπολυτίκιον μετὰ θεοτοκίου, ἐπαναλαμβάνεται αὐτὸ εἰς τὸ *Δόξα*, εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ θεοτοκίον.

§17. **Καθίσματα.** [Ἀναγινώσκονται τὰ ἐνδιάτακτα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, καθ' ὃν τρόπον ἀνεγνώσθησαν ἐν τῷ ἑσπερινῷ.] Μετὰ ταῦτα αἴτησις καὶ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος»*. Οἱ χοροὶ ἐναλλὰξ ψάλλουν [εἰς τὰς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ ὑμνολογικὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς, κατόπιν δὲ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

§18. **Κανόνες.** Ἐὰν ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχῃ εἷς κανών, λέγονται οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ εἷς τοῦ Μηναίου· ἐὰν ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχουν δύο κανόνες, λέγεται ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Περισσότεροι τῶν τριῶν κανόνων δὲν συμψάλλονται. Εἰς ἑκάστην ᾠδὴν προτάσσεται ὁ εἱρμὸς μόνον τοῦ α΄ κανόνος, αἱ δὲ ᾠδαὶ τῶν λοιπῶν κανόνων λέγονται ἄνευ εἱρμῶν. Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων προτάσσονται ἁρμόδιοι στίχοι ἢ προοίμνια (βλέπε §19), ἐφόσον ἐν ταῖς ἐνορίαις δὲν ἀναγινώσκονται (ἐκ τοῦ Ὡρολογίου) αἱ ἀντίστοιχοι βιβλικαὶ ᾠδαὶ τοῦ ὄρθρου· ὅπου ὅμως προτάσσονται οἱ ἁρμόδιοι στίχοι τῶν ᾠδῶν οὐδεὶς ἕτερος στίχος λέγεται).

§19. **Προοίμνια τῶν κανόνων.** Εἰς τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια· *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»* (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ σταυρώσιμα καὶ τὰ δεσποτικά). [Εἰς τὰ ἀναστάσιμα (τῶν Κυριακῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τῶν καθημερινῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου)· *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*. Εἰς δὲ τὰ τυχόντα τριαδικά (ὁσάκις δὲν παραλείπονται)· *«Ἁγία Τριὰς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς»*.] Εἰς τοὺς κανόνας τῆς Θεοτόκου καὶ τὰ θεοτοκία· *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*. Εἰς τὰ τῶν ἀσωμάτων (ἑκάστης Δευτέρας)· *«Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν»*. Εἰς τὰ τοῦ Προδρόμου (ἑκάστης Τρίτης)· *«Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»* (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς κανόνα προφήτου). Εἰς τὰ ἀποστολικά (ἑκάστης Πέμπτης)· *«Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε...»* Εἰς ἕνα ἀπόστολον· *«Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε...»*. Εἰς τὰ μαρτυρικά, τὰ τῶν ἱεραρχῶν καὶ τῶν ἁγίων γενικῶς· *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε...»* Εἰς ἕνα μάρτυρα ἢ ἅγιον γενικῶς· *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...»* Εἰς τὰ ὁσιακά· *«Ὅσιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...»* Εἰς γυναῖκας ἁγίας· *«Ἅγιαι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε...»* Εἰς μίαν γυναῖκα ἁγίαν· *«Ἁγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε...»* Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τοῦ τελευταίου κανόνος ἑκάστης ᾠδῆς ἀπαραιτήτως λέγομεν *Δόξα... Καὶ νῦν...*, ἀλλ᾽ εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τῆς η΄ ᾠδῆς (μόνον ἐν τῷ ὄρθρῳ) ἀντὶ τοῦ *Δόξα Πατρί...* λέγομεν *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον»*.

§20. **Μεσῴδια καθίσματα.** Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων ψάλλεται ὁ τοῦ τελευταίου κανόνος εἱρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς. Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»*. Εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον ἢ (ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον. Ἐὰν εἰς τὸ Μηναῖον ὑπάρχουν δύο καθίσματα, ψάλλεται τὸ α΄ ἄνευ στίχου, τὸ β΄ μὲ τὸ *Δόξα*, καὶ τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) μὲ τὸ *Καὶ νῦν*.

§21. **Κοντάκιον καὶ συναξάριον.** Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων ψάλλεται ὁ τοῦ τελευταίου κανόνος εἱρμὸς τῆς ς΄ ᾠδῆς. Μικρὰ συναπτή, ἐκφώνησις *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»*, καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχῃ, εἰ δ' ἄλλως, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (ὅρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν ἐν τῷ Ὡρολογίῳ). Εἶτα τὸ συναξάριον τῶν ἁγίων τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

§22. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἐπισήμως ἑορταζομένου ἁγίου. (Οἱ ἐνταῦθα ἀναφερόμενοι εἱρμοὶ ἐν τέλει τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ δὲν λέγονται ὁσάκις ψάλλονται καταβασίαι.)

§23. **Ἡ ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου.** Μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κανόνων ψάλλεται εἰς τὸν στίχον *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου τῆς ἡμέρας κανόνος. Ὁ ἱερεὺς *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός»*, καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ *«Μεγαλύνει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες εἰς ἕκαστον στίχον αὐτοῦ τὸν εἱρμὸν *«Τὴν τιμιωτέραν τῶν χερουβίμ»*. Εἶτα ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου κανόνος, καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις»*.

§24. **Ἐξαποστειλάρια** ψάλλονται τὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου) ἢ ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Ἐὰν ὑπάρχουν ἐξαποστειλάρια εἰς τὸ Μηναῖον, λέγεται πρῶτον τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (ἄνευ τοῦ θεοτοκίου) καὶ εἶτα τὸ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

§25. **Αἶνοι.** α) Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ στιχηρὰ τροπάρια ἐπιγραφόμενα «εἰς τοὺς αἴνους», ψάλλεται τὸ *«Πᾶσα πνοὴ»* κ.λπ. εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν, μέχρι τοῦ στίχου *«Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ»*, ἀπὸ δὲ τοῦ στίχου *«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ»* ψάλλονται εἰς 4 τὰ στιχηρὰ τῶν αἴνων, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον)· β) ἐὰν τὸ Μηναῖον δὲν ἔχῃ τροπάρια αἴνων, λέγονται μόνον οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἴνων 148, 149, 150 (ἄνευ μέλους), εἶτα ἁπλῶς *Δόξα, Καὶ νῦν*. Εὐθὺς *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς *«Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν»* κ.λπ. μὲ ἐκφώνησιν *«Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν»*.

§26. **Ἀπόστιχα τῶν αἴνων** ψάλλονται τὰ οὕτως ἐπιγραφόμενα στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς, τὸ μὲν α΄ ἄνευ στίχου, τὸ δὲ β΄ μετὰ στίχου *«Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωί...»*, τὸ δὲ γ΄ μετὰ στίχου *«Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης...»* (ὅρα εἰς Ὡρολόγιον). *Δόξα*, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου (ἂν ὑπάρχῃ μετὰ τὴν διάταξιν «τὰ στιχηρὰ τῆς ὀκτωήχου»), *Καὶ νῦν*, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον αὐτοῦ (ἢ ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον)· εἰ δ' ἄλλως *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ θεοτοκίον (ἢ σταυροθεοτοκίον) τῆς Παρακλητικῆς.

§27. **Ἀπολυτίκια τέλους.** Μετὰ ταῦτα *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, (χωρὶς Ἀμὴν) τρισάγιον κ.λπ., *«Ὅτι σοῦ ἐστιν»*. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ (§9), ἀλλὰ θεοτοκίον λέγομεν ἐκ τῶν εἰδικῶν διὰ τὸ τέλος τοῦ καθημερινοῦ ὄρθρου θεοτοκίων (ὅρα ἐν τέλει τοῦ Ὡρολογίου τὰ ψαλλόμενα θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ). Τὸ θεοτοκίον εἶναι πάντοτε ὁμόηχον μὲ τὸ πρὸ αὐτοῦ ψαλλόμενον ἀπολυτίκιον. Εἶτα ἡ ἐκτενὴς δέησις καὶ ἡ μεγάλη ἀπόλυσις (ἂν θὰ τελεσθῇ λειτουργία, ταῦτα ἐν ταῖς ἐνορίαις συνήθως λέγονται μυστικῶς, ἐνῷ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα τῶν αἴνων ἢ –ἐν ἑορτίῳ ὄρθρῳ– ἡ μεγάλη δοξολογία).

§28. Μὴ τελουμένης τυχὸν λειτουργίας εὐθὺς μετὰ τὰ ἀπολυτίκια [συνάπτεται ἡ α΄ ὥρα καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν αὐτῆς] ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἶτα (ἐκφώνως) ἡ ἐκτενὴς δέησις καὶ ἡ μεγάλη ἀπόλυσις ὡς ἐν §10.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

§29. Ἀντίφωνα τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37, καὶ Τυπ. Διάταξις καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας §3).

Ἀντίφωνον α΄ (ψαλμὸς 91)

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄ (ψαλμὸς 92)

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥ τις οὐ σαλευθήσεται.

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...

Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...

Δόξα. *Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου...*

Καὶ νῦν. *Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...*

Ἀντίφωνον γ΄ (ψαλμὸς 94)

(Ἡ ἔξοδος ἐκ τοῦ ἰ. βήματος γίνεται ψαλλομένου τοῦ γ΄ ἀντιφώνου.)

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια.

Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ, ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις...

Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...

Εἰσοδικόν· *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

[Ἂν τὰ ἀντίφωνα ταῦτα χρησιμοποιηθοῦν ἐν Κυριακῇ, εἶναι δυνατὸν (κατὰ τὸ κρατοῦν ἔθος) εἰς μὲν τὸ β΄ ἀντίφωνον νὰ ψαλῇ τὸ ἐφύμνιον *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*, εἰς δὲ τὸ γ΄ ἀντίφωνον νὰ ψαλῇ ὡς ἐφύμνιον τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ψαλμικῶν στίχων ἀμετακινήτων διαμενόντων.]

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἐὰν δικαιοῦται, κατὰ τὴν §9), καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον [τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ] τὸ *«Προστασία τῶν χριστιανῶν»* (ἢ τὸ τῆς περιόδου).

§30. Τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, ὡς ὁρίζονται εἰς τὸ Τυπικόν. Εἰς τὸ *«Ἐξαιρέτως»* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοι-

νωνικὸν τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»* τὸ *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν *«Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί...»* ψάλλεται ὁ ἀρχαῖος ὕμνος *«Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου Κύριε, ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν, τῶν ἁγίων ἀθανάτων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων· στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»*.

[Τὸ *«Πληρωθήτω»* ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν ἐν πάσῃ λειτουργίᾳ, τελείᾳ ἢ προηγιασμένῃ, πλὴν τῆς Μ. Πέμπτης (ὅτε ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ *«Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ»*), τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ ὅλης τῆς διακαινησίμου ἑβομάδος (ὅτε ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»*)].

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»* ἐκ γ΄, *«Εὐλογία Κυρίου»*, ἡ μεγάλη ἀπόλυσις καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

2) ΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗΣ

§31. Ὁσάκις ἐν Σαββάτῳ συμψάλλεται Παρακλητική, αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου δυνατὸν νὰ λάβουν δύο μορφάς. Εἰδοποιὸς διαφορὰ αὐτῶν εἶναι ὅτι εἰς μὲν τὴν μίαν ἐν τῷ ὄρθρῳ ψάλλεται *«Θεὸς Κύριος»*, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ἀντὶ τοῦ *«Θεὸς Κύριος»* ψάλλεται τὸ τριπλοῦν *«Ἀλληλούια»*. Ἀναλόγως ἐπηρεάζονται καὶ τὰ μεταβλητὰ στοιχεῖα τῆς λειτουργίας, κυρίως ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια. **Ἐν Σαββάτῳ ἐὰν ἡ τοῦ Μηναίου ἀκολουθία ἔχῃ ἔστω καὶ ἓν δοξαστικόν, ψάλλεται *«Θεὸς Κύριος»*, ἐνῷ ἂν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου στερῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται *«Ἀλληλούια»*.** Κατωτέρω παρατίθεται τὸ βασικὸν διάγραμμα ἑκατέρας περιπτώσεως πρὸς εὐχερῆ διάκρισιν καὶ ὀρθὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀκολουθίας. Τὰ δὲ ὑπόλοιπα τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ψάλλονται ὡς διετυπώθησαν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαις (§§2-30)· πλὴν πρὸ τοῦ ὄρθρου ἀναγινώσκεται τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Α΄. Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§32. **Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.** [Μετὰ τὸν προοιμιακὸν ἀναγινώσκεται τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου.] Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, τρία δεσποτικὰ ἢ νεκρώσιμα στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς (τὰ τυχὸν

εὑρισκόμενα μαρτυρικὰ παραλείπονται) καὶ ἕτερα τρία τοῦ Μηναίου. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ τρία δοξαστικὰ ἢ δύο ἀκολουθίας ἁγίων, ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου εἰς 6 [ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνίοτε ὅλα τὰ νεκρώσιμα ἑσπερινοῦ καὶ ὄρθρου καταλιμπάνονται]. *Δόξα,* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου, *Καὶ νῦν,* τὸ πρῶτον θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἴσοδος δὲν γίνεται. Τὸ *«Φῶς ἱλαρὸν»* χῦμα κ.τ.λ..

§33. **Ἀπόστιχα** τὰ τῆς Παρακλητικῆς, μαρτυρικὰ τρία καὶ νεκρώσιμον ἕν [εἰς τοὺς πλαγίους ἤχους λέγονται τὰ μαρτυρικὰ ἅ τινα εὑρίσκονται ὡς στιχηρὰ εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* καὶ εἶτα τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δύο νεκρωσίμων]. Λέγονται δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὸ δὲ β΄ μετὰ στίχου *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ»,* τὸ γ΄ μετὰ τοῦ *«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»,* τὸ δὲ νεκρώσιμον μετὰ στίχου *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε». Δόξα,* τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἰδιόμελον, ἐὰν ὑπάρχῃ, *Καὶ νῦν,* τὸ μετ᾽ αὐτὸ ὁμόηχον θεοτοκίον. Εἰ δ᾽ ἄλλως, *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

§34. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἄλλο ἰδιόμελον πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ, καταλιμπάνεται τὸ νεκρώσιμον καὶ ψάλλεται τὸ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου. Ἐπίσης συχνάκις παραλείπονται τὰ νεκρώσιμα, ἂν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ἔχῃ σταυροθεοτοκία, ἐνῷ καταλιμπάνονται ὁπωσδήποτε τὰ νεκρώσιμα (καὶ ὁ νεκρώσιμος κανών), ἂν ἐν τῷ ὄρθρῳ πρόκειται νὰ ψαλῇ μεγάλη δοξολογία.

§35. **Τὸ ἀπολυτίκιον** (ἢ τὰ ἀπολυτίκια, κατὰ τὰ ἐν §9 σημειωθέντα) τοῦ Μηναίου, καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν πρώτων (τῶν «ἀναστασίμων» θεοτοκίων).

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§36. **Τῷ Σαββάτῳ πρωί,** εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια· ἂν ψάλλεται ἓν μόνον ἀπολυτίκιον, λέγεται δὶς μετὰ τοῦ *Δόξα,* εἰς δὲ τὸ *Καὶ νῦν* τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον. [Τὰ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου ις΄ καὶ ιζ΄ (εἰς στάσεις γ΄)]. Τὰ ὑμνολογικὰ καθίσματα ὡς ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια δὲν λέγονται. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

§37. **Κανόνες** οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ἐν τῷ Μηναίῳ εὑρίσκωνται δύο κανόνες, λέγεται ὁ πρῶτος τῆς

Παρακλητικῆς καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. [Κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν (Τ.Μ.Ε., Τυπικὸν Τριῳδίου §§27 καὶ 34) πρῶτος λέγεται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα οἱ τῆς Παρακλητικῆς (ἢ οἱ δύο τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς).] Εἰς ἑκάστην ᾠδὴν ὁ α΄ κανὼν μετὰ τοῦ εἱρμοῦ αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κανόνες ἄνευ εἱρμοῦ.

§38. **Προοίμνια τῶν τροπαρίων** (βλέπε καὶ §19). Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν»*, εἰς δὲ τὰ θεοτοκία *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*. Εἰς τὸ νεκρώσιμον τροπάριον (τοῦ α΄ κανόνος τῆς Παρακλητικῆς) *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε»*. Εἰς τὸ α΄ τροπάριον τοῦ νεκρωσίμου κανόνος *«Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»*, εἰς δὲ τὸ β΄ τροπάριον αὐτοῦ *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»* [ἂν ἀπαιτηθῇ στίχος εἰς τὸ γ΄ τροπάριον, *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»*]. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τοῦ τελευταίου κανόνος ἑκάστης ᾠδῆς ἀπαραιτήτως *Δόξα, Καὶ νῦν* (εἰς τὴν η΄ ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν τὸ *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα...»*).

§39. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ τοῦ τελευταίου κανόνος, ὡς προεγράφη (§§21-23). Μεσῴδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχουν, εἰ δὲ μή, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Σαββάτου *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν»*.

§40. **Ἐξαποστειλάρια** πρῶτον τὸ τοῦ Σαββάτου *«Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις»* ἢ *«Ὁ ἐν ἁγίοις μόνος»* (Παρακλητική, Σάββατον α΄ ἤχου, ἢ ἐν τέλει αὐτῆς, εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ὅλης ἑβδομάδος), εἶτα τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχουν, εἰ δὲ μή, τὰ λοιπὰ τοῦ Σαββάτου *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα»* ἢ *«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων»*.

§41. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ὁρίζῃ μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλονται οἱ αἶνοι τοῦ Μηναίου εἰς 4 μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ καὶ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν· δοξολογία μεγάλη, καὶ ἀπολυτίκιον ὡς ἐν §43.

§42. Μὴ λεγομένης μεγάλης δοξολογίας, ψάλλονται, ἐὰν ὑπάρχουν, οἱ αἶνοι τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ *Δόξα, Καὶ νῦν*, αὐτῶν· εἰ δὲ μή, ἀναγινώσκονται οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἴνων μὲ ἁπλοῦν *Δόξα, Καὶ νῦν*. Εἶτα *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλονται τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ἔχῃ· εἰ δ' ἄλλως, λέγονται τὰ τῆς Παρακλητικῆς μαρτυρικὰ 3 (ἂν ὑπάρχουν 4 μαρτυρικά, καταλιμπάνομεν

τὸ α΄, ἀλλ᾽ εἰς τὸν βαρὺν ἦχον καταλιμπάνομεν τὸ δ΄), καὶ ἓν νεκρώσιμον ἰδιόμελον. *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχουν· εἰ δὲ μή, *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ θεοτοκίον τὸ μετὰ τὰ μαρτυρικὰ τῆς Παρακλητικῆς. Τὰ δὲ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους παραλείπονται.

§43. **Ἀπολυτίκιον τέλους** (ἢ ἀπολυτίκια) ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ (§37), ἀλλὰ θεοτοκίον ὁμόηχον τὸ διὰ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου τοῦ Σαββάτου (πρβλ. §27). Ἂν ὅμως ἐψάλη δοξολογία μεγάλη, τὸ ὁμόηχον α΄ θεοτοκίον. [Μὴ τελουμένης θείας λειτουργίας, μετὰ τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐν §28.]

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

§44. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (βλέπε §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον (ἢ τὰ ἀπολυτίκια) τοῦ Μηναίου, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τοῦ Σαββάτου *«Ὡς ἀπαρχάς»*· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια».* Ἐὰν ὅμως ἐψάλη δοξολογία μεγάλη, κοντάκιον *«Προστασία τῶν χριστιανῶν»* (ἢ τὸ τῆς περιόδου), κοινωνικὸν τὸ προσιδιάζον εἰς τὸν τιμώμενον ἅγιον. Τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὡς προεγράφησαν (§§29-30).

Β΄. Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ «Ἀλληλούια»

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§45. **Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας.** [Μετὰ τὸν προοιμιακὸν ἀναγινώσκεται τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου.] Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* τὰ τρία μαρτυρικὰ τῆς Παρακλητικῆς (εἰς τοὺς κυρίους ἤχους τὰ μαρτυρικὰ κεῖνται ὡς ἀπόστιχα) καὶ ἕτερα τρία τοῦ Μηναίου. *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ πρῶτον θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Ἄνευ εἰσόδου, *«Φῶς ἱλαρὸν»* χῦμα κ.τ.λ.. Ἀπόστιχα ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἤ τοι μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου ἕν, καὶ δύο νεκρώσιμα μετὰ στίχων *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε»,* καὶ *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»* (εἰς τοὺς κυρίους ἤχους μαρτυρικὸν λέγεται τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς Πέμπτης ἑσπέρας, τὸ δὲ μὴ ὑπάρχον δεύτερον νεκρώσιμον ἀναπληροῦται διὰ τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ μαρτυρικὰ ἀπόστιχα). *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ μετὰ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ θεο-

τοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια τὰ τοῦ Σαββάτου *«Ἀπόστολοι μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἁγία».*

§46. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχῃ δύο ἀκολουθίας ἁγίων, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ψάλλονται μόνα τὰ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου· *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπόστιχα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου –ἐφόσον δὲν ἐψάλησαν εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*– καὶ ἓν νεκρώσιμον μετὰ τῶν οἰκείων στίχων (βλ. §33), *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ θεοτοκίον τῶν ἀποστίχων τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπολυτίκια τὰ τοῦ Σαββάτου, ὡς ἀνωτέρω (§45).

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§47. **Τῷ Σαββάτῳ πρωί,** ἀντὶ τοῦ *«Θεὸς Κύριος»* ψάλλεται εἰς ἦχον β΄ τὸ τριπλοῦν *«Ἀλληλούια»* τετράκις μετὰ τῶν νεκρωσίμων στίχων αὐτοῦ (βλέπε εἰς τὸ Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου). Τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. Μετὰ [τὴν στιχολογίαν τοῦ ις΄ καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου] ψάλλονται 3 καθίσματα μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, *Δόξα,* ἓν νεκρώσιμον, *Καὶ νῦν,* τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἶτα [στιχολογεῖται τὸ ιζ΄ κάθισμα ὁ «ἄμωμος» εἰς στάσεις β΄ καὶ] ψάλλονται τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἱερεὺς μνημονεύει τῶν κεκοιμημένων ὡς καὶ ἐν τοῖς Ψυχοσαββάτοις, καὶ ἀκολούθως ψάλλεται τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν», Δόξα,* τὸ τέλος αὐτοῦ, *Καὶ νῦν, «Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας».* Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

§48. Κανόνες, προοίμια εἰς τὰ τροπάρια καὶ οἱ ἀντὶ καταβασιῶν εἱρμοὶ ὡς προεγράφησαν (§§37-39). Μεσῴδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Κοντάκιον τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχῃ, εἰ δὲ μή, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Σαββάτου *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»* καὶ τὸ νεκρώσιμον *«Μετὰ τῶν ἁγίων».* Τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν».*

§49. **Ἐξαποστειλάρια** τὰ τοῦ Μηναίου, ἂν ὑπάρχουν· εἰ δὲ μή, τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα»* ἢ *«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων».*

§50. **Αἶνοι.** Ψάλλεται τὸ *«Πᾶσα πνοὴ»* καὶ λέγονται τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, *Δόξα, Καὶ νῦν,* εὐθὺς τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ Θεοφάνους μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, ὡς ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

§51. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ καλούμενα «τῶν καθημερινῶν» ἢ «συνήθη» (βλέπε §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε»* καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, καὶ κοντάκια [Δόξα,] *«Μετὰ τῶν ἁγίων»,* [Καὶ νῦν,] *«Ὡς ἀπαρχάς»*. Κοινωνικὸν *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»*.

3) ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ

§52. Τὰ μὲν προεόρτια τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν εἶναι συνήθως μία ἡμέρα (ἀλλὰ τὰ προεόρτια τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων εἶναι 5 καὶ 4 ἡμέραι ἀντιστοίχως), τὰ δὲ μεθέορτα ἐκτείνονται ἀπὸ μίαν ἕως ὀκτὼ ἡμέρας. Εἰδικὴ περίπτωσις μεθέορτων εἶναι ἡ πασχάλιος περίοδος τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν ἁπλῶν καθημερινῶν μὲ προεόρτια ἢ μεθέορτα, ἄνευ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ὁμοιάζει κατὰ βάσιν μὲ τὴν προεκτεθεῖσαν τάξιν τῶν καθημερινῶν μετὰ Παρακλητικῆς (§§2-30), μὲ τὴν σημαντικὴν ὅμως διαφορὰν ὅτι ἡ Παρακλητικὴ ἐν ταῖς καθημεριναῖς σχολάζει (πλὴν τῶν Κυριακῶν) καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς προεορτίου ἢ μεθέορτου ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ Πεντηκοσταρίου). Διὰ τοῦτο εἰδικῶς αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Σαββάτου ψάλλονται ὅπως ἀκριβῶς καὶ τῶν λοιπῶν καθημερινῶν. Μετὰ τῆς προεορτίου ἢ μεθέορτου ἀκολουθίας συμψάλλεται καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ ἅγιος τῆς ἡμέρας. Ἐνταῦθα παρατίθενται αἱ σημαντικώτεραι διατάξεις τῶν περιπτώσεων αὐτῶν (πλὴν τῶν ἀποδόσεων), κυρίως εἰς τὰ σημεῖα ὅπου διαφέρουν ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ἀκολουθιῶν μετὰ Παρακλητικῆς· ὡς βάσις λαμβάνονται αἱ τοῦ Μηναίου περιπτώσεις, ἀλλὰ πολλαὶ διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ Πεντηκοστάριον.

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

§53. Μετὰ τὸν προοιμιακόν, μόνον εἰς τὴν πρώτην μεθέορτον ἡμέραν ἀφ' ἑσπέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν δὲν στιχολογεῖται τὸ ἐνδιάτακτον κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· εἰς τὰς λοιπὰς μεθέορτους ὅμως καὶ εἰς τὰς προεορτίους στιχολογεῖται. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* στιχηρὰ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) 3 καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 3. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι μὲ ἰδιαιτέραν ἕκαστος ἀκολουθίαν,

ψάλλονται καὶ τὰ ἓξ στιχηρὰ αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. *Δόξα,* τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχῃ, *Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον) ἰδιόμελον· ἄλλως *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον). Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας δὲν λέγεται τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

§54. Ἂν ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου εἶναι ἐπισήμως ἑορταζόμενος ἢ ἂν πρόκειται νὰ ψαλῇ μέγα προκείμενον ἢ ἂν τελῆται ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, γίνεται εἴσοδος ὡς συνήθως· εἰς τὰς λοιπὰς καθημερινὰς εἴσοδος δὲν γίνεται. Ἀπόστιχα τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα (ἢ τὰ τοῦ ἁγίου) μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. *Δόξα,* (τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχῃ,) *Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον) ἰδιόμελον.

§55. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου, ἂν δικαιοῦται (§9), *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον (ἢ τὸ τῆς τυχούσης ἑορτῆς). Ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, τὸ προεόρτιον, Δόξα, τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν, πάλιν τὸ προεόρτιον. Ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι δικαιούμενοι ἕκαστος ἀπολυτικίου, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ α΄, *Δόξα,* τὸ τοῦ β΄, *Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου στερῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς **ἅπαξ.** Ἡ συνήθης μεγάλη ἀπόλυσις ἄνευ ἰδιαιτέρου χαρακτηριστικοῦ κατὰ τὰς προεορτίους ἡμέρας· κατὰ τὰς μεθέορτους ὅμως ἡμέρας λέγεται μετὰ τοῦ οἰκείου χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

[§56. **Ἀπόδειπνον** τὸ μικρόν (§11), ἀλλὰ μετὰ τὸ τελευταῖον τρισάγιον κ.λπ., λέγεται τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς τυχούσης ἑορτῆς κοντάκιον.]

§57. **Μεσονυκτικὸν** τὸ καθ' ἡμέραν (ἢ τὸ τοῦ Σαββάτου) ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Ἀντὶ τῶν τροπαρίων *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται»* κ.λπ. (ἢ ἐν Σαββάτῳ ἀντὶ τῶν *«Ἄκτιστε φύσις»* κ.λπ.) λέγεται τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς), ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων *«Μνήσθητι, Κύριε»* τὸ προεόρτιον κοντάκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς).

Ο ΟΡΘΡΟΣ

§58. Μετὰ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* (ὅ περ λέγεται καὶ εἰς τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα Σάββατα), τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἐὰν

δικαιοῦται, §9), *Δόξα,* τὸ αὐτό, *Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς (ἐὰν ἔχωμεν ἀπολυτίκια δύο ἁγίων, ὡς ἐν §55). Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ ἁγίου στερῆται δοξαστικοῦ, ψάλλεται μόνον τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς) **ἐκ δευτέρου.** [Στιχολογοῦνται δύο καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Καθίσματα ὑμνολογικὰ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ προεόρτια (ἢ μεθέορτα) δὶς ἕκαστον (μετὰ τοῦ *Δόξα, Καὶ νῦν*). Ἂν ἔχῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου καθίσματα, ψάλλονται ταῦτα ἐπισφραγιζόμενα μὲ τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

§59. **Κανόνες** ὁ προεόρτιος (ἢ ὁ τῆς ἑορτῆς), καὶ τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) τοῦ Μηναίου [προῦμνια τῶν τροπαρίων βλέπε εἰς §19]. Ἐὰν ἡ ἑορτὴ ἔχῃ δύο κανόνας, ἐν τοῖς μεθέορτοις λέγομεν ἀνὰ ἕνα καθ' ἑκάστην ἐναλλάξ. Μεσῴδια καθίσματα τὰ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ ἅγιος εἶναι ἐπισήμως ἑορταζόμενος (μετὰ Εὐαγγελίου εἰς τὸν ὄρθρον καὶ δοξολογίας μεγάλης), λέγονται αἱ κατὰ τὸ Τυπικὸν καταβασίαι τῆς περιόδου. Εἰ δ' ἄλλως δὲν λέγονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ τοῦ τελευταίου κανόνος, ὡς προεγράφη (§§21-23). Κοντάκιον (καὶ οἶκος) τοῦ ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἐὰν ὑπάρχῃ· εἰ δὲ μή, τὸ προεόρτιον κοντάκιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν».*

§60. **Ἐξαποστειλάρια** τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων), ἐὰν ἔχῃ, καὶ προεόρτιον (ἢ μεθέορτον)· εἰ δὲ μή, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον ἐκ δευτέρου. Ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων λέγεται τὸ προεόρτιον, τὸ τοῦ ἁγίου, καὶ εἶτα ἕτερον προεόρτιον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μεθέορτον ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς.

§61. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχῃ μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ *«Πᾶσα πνοὴ»* κ.λπ., τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4, *Δόξα,* τοῦ ἁγίου, *Καὶ νῦν,* προεόρτιον ἢ μεθέορτον· δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκια τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) καὶ τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς (§55).

§62. Μὴ λεγομένης μεγάλης δοξολογίας, ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ ὑπάρχοντες αἶνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, αὐτῶν· ἐὰν ὅμως δὲν ὑπάρχουν αἶνοι, λέγονται μόνον οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἴνων μὲ ἁπλοῦν *Δόξα, Καὶ νῦν.* Εἶτα *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα προεόρτια ἢ μεθέορτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, *Δόξα,* τοῦ ἁγίου, ἂν ὑπάρχῃ, *Καὶ νῦν,* προεόρτιον ἢ μεθέορτον· εἰ δ' ἄλλως, *Δόξα, Καὶ νῦν,* τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἀπολυτίκιον (τοῦ ἁγίου, ἂν δικαιοῦται καὶ) τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ (§55). [Μὴ τελουμένης θείας λειτουργίας μετὰ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν §28.]

§63. Ἐν προεορτίῳ περιόδῳ ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη «τῶν καθημερινῶν». Ἐν μεθεόρτῳ περιόδῳ τὰ ἀντίφωνα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς (ἢ πάλιν τὰ «τῶν καθημερινῶν»), ἀλλὰ εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...»* μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον (ἢ τῆς ἑορτῆς), τοῦ ἁγίου (ἢ τῶν ἁγίων) τῆς ἡμέρας, ἂν δικαιοῦται, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ προεόρτιον ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς. Τρισάγιον. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας ἢ τὰ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὁριζόμενα. *«Ἄξιον ἐστίν»*. Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας εἶναι ἑορταζόμενος, ψάλλεται τὸ κοινωνικὸν αὐτοῦ, εἰ δ' ἄλλως τὸ τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»*) [μόνον εἰς τὰ μεθέορτα δυνατὸν νὰ ψαλῇ καὶ τὸ κοινωνικὸν τῆς προλαβούσης ἑορτῆς]. *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. *«Πληρωθήτω»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

4) ΑΝΤΙΦΩΝΑ ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑ

§64. Εἰς ἑκάστην λειτουργίαν ψάλλονται ἐν ἀρχῇ ἢ τρία ἀντίφωνα ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὁρίζει τὰ ἀρχαῖα ἢ «συνήθη» ἀντίφωνα διὰ πάσας τὰς ἁπλᾶς καθημερινάς (βλ. καὶ ἐνταῦθα §29)· διὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς ὁρίζει ἀπαραιτήτως τὰ εἰδικὰ αὐτῶν ἀντίφωνα, ἐνῷ διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς μνήμας ἁγίων τὰ τυπικὰ (ψαλμοὶ ρβ΄ καὶ ρμε΄) μετὰ τροπαρίων εἰς τοὺς μακαρισμούς, ἀλλ' εἰς τὰς περισσοτέρας ἐνορίας προτιμῶνται ἀντὶ τῶν τυπικῶν τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐναρμονιζόμενα καλλίτερον μὲ τὴν δομὴν τῆς λειτουργίας καὶ χάριν συντομίας.

§65. **Ἀντίφωνα** εἶναι κυρίως οἱ ψαλμικοὶ στίχοι, καὶ ὄχι μόνα των τὰ ἐφύμνια· ἐπομένως ἀπαραιτήτως εἰς ἕκαστον ἀντίφωνον πρέπει νὰ λέγωνται οἱ στίχοι αὐτοῦ. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα δύνανται νὰ ψάλλωνται καὶ ἐν Κυριακῇ (κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν) ἢ ἐν μνήμῃ ἁγίου. Ἕκαστον ἀντίφωνον πρέπει νὰ κατακλείεται μὲ *Δόξα, Καὶ νῦν*, τὸ δὲ ἐφύμνιον τοῦ γ΄ ἀντιφώνου τῶν καθημερινῶν πρέπει νὰ ἔχῃ περιεχόμενον δεσποτικὸν διὰ τὸν ἐν τῇ μορφῇ τοῦ Εὐαγγελίου εἰσερχόμενον Κύριον, καὶ νὰ μὴ εἶναι ἀναφερόμενον εἰς ἁγίους (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37). (Διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ἄχρι τῆς ἀποδόσεως ὅρα ἐνταῦθα §63.)

§66. **Τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ** δύνανται νὰ λέγωνται καὶ ἐν καθημερινῇ, κατὰ τὴν μοναστηριακὴν τάξιν καὶ τὴν Παρακλητικήν, καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἐν αἷς ἀπαραιτήτως λέγονται ἀντίφωνα· ἀλλ᾽ εἰς τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν δύνανται νὰ ψαλοῦν τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν. Εἰς τοὺς μακαρισμοὺς συνάπτονται τροπάρια ὡς ἐξῆς. 1– Ἐν ταῖς καθημεριναῖς τὰ 6 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς. 2– Ἐν ἑορτῇ ἢ μνήμῃ ἁγίου, ἐκτὸς Κυριακῆς, ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος εἰς 8· ἂν ὑπάρχουν δύο κανόνες, ἡ γ΄ ᾠδὴ τοῦ α΄ κανόνος καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ β΄. 3– Εἰς τὰς ἁπλᾶς Κυριακὰς τὰ 8 ἀναστάσιμα τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς. 4– Εἰς Κυριακὴν μετὰ ἑορτῆς ἢ μεθέορτον ἢ μετὰ μνήμης ἁγίου 4 ἀναστάσιμα τροπάρια ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου· ἂν ἡ ἑορτὴ ἢ ὁ ἅγιος ἔχῃ δύο κανόνας, 4 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς, [4 ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄] καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος. 5– Ἐν Κυριακῇ μεθέορτῳ ἢ Τριῳδίου ἢ Πεντηκοσταρίου μετὰ μνήμης ἁγίου, 4 τροπάρια τῆς Παρακλητικῆς, 4 ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τῆς ἑορτῆς καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ ἁγίου. Εἰδικώτεραι διατάξεις ἀναφέρονται εἰς τὸ Τ.Μ.Ε. δι᾽ ἑκάστην περίπτωσιν.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ ΚΟΙΝΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

Σημείωσις. *Ὅπου ὑπάρχει τὸ σύμβολον (...), τίθεται τὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου ἁγίου.*

Εἰς ἀπόστολον, ἦχος γ΄.

Ἀπόστολε ἅγιε (...), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

(Ἐὰν εἶναι εὐαγγελιστής, προστίθεται·) Ἀπόστολε ἅγιε καὶ εὐαγγελιστὰ (...), πρέσβευε...

Εἰς ἀποστόλους, ἦχος γ΄.

Ἀπόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς προφήτην ἢ δίκαιον, ἦχος β΄.

Τοῦ προφήτου σου *[(ἢ)* Τοῦ δικαίου σου] (...), τὴν μνήμην Κύριε ἑορτάζοντες, δι᾽ αὐτοῦ σε δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην μάρτυρος, ἦχος δ΄.
Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ μάρτυς σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην μαρτύρων, ἦχος δ΄.
Ταχὺ προκατάλαβε.

Οἱ μάρτυρές σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερον, ἦχος α΄.

Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων, ἃς ὑπὲρ σοῦ ἔπαθον δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας, ἴασαι φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Εἰς μνήμην γυναικὸς μάρτυρος,
ἦχος δ΄ ἢ πλ. δ΄.

Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλῃ τῇ φωνῇ· σὲ νυμφίε μου ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι καὶ συνθάπτομαι τῷ βαπτισμῷ σου· καὶ πάσχω διὰ σέ, ὡς βασιλεύσω σὺν σοί, καὶ θνήσκω ὑπὲρ σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν σοί, ἀλλ᾽ ὡς θυσίαν ἄμωμον προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν σοι· αὐτῆς πρεσβείαις ὡς ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην μάρτυρα,
ἦχος δ΄.

Καὶ τρόπων μέτοχος καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἵματος, ἱερομάρτυς (...), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην μάρτυρα ἀποστολικὸν πατέρα,
ἦχος δ΄.

Χρηστότητα ἐκδιδαχθείς, καὶ νήφων ἐν πᾶσιν, ἀγαθὴν συνείδησιν ἱεροπρεπῶς ἐνδυσάμενος, ἤντλησας ἐκ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς τὰ

ἀπόρρητα, καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, τὸν ἴσον δρόμον τετέλεκας, ἱερομάρτυς (...)· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὅσιον,
ἦχος δ΄.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον ἀνέδειξέ σε τῇ ποίμνῃ σου, ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια, πάτερ ἱεράρχα (...), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην, ὅσιον, διδάσκαλον ἢ ὁμολογητήν,
ἦχος πλ. δ΄.

Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστήρ, ἀρχιερέων [(ἢ) τῶν μοναζόντων] θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, (...) [ἢ] (πάτερ) σοφέ, ταῖς διδαχαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὅσιον, ἦχος α΄.
Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε πατὴρ ἡμῶν (...)· νηστείᾳ ἀγρυπνίᾳ προσευχῇ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας καὶ τὰς ψυχάς, τῶν πίστει προστρεχόντων σοι· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Εἰς ὁσίαν γυναῖκα,
ἦχος πλ. δ΄.

Ἐν σοὶ μῆτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ᾽ εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· δι᾽ ὃ καὶ μετὰ ἀγγέλων συναγάλλεται, ὁσία (...) τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς ἱεράρχας καὶ ὁσίους,
ἦχος δ΄.

Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ᾽ ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ᾽ ἡμῶν, ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

ΘΕΟΤΟΚΙΑ ΣΥΝΤΟΜΑ
ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟ «ΚΑΙ ΝΥΝ»
ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

Ταῦτα ψάλλονται εἰς τὸ Καὶ νῦν –συνήθως εἰς τὴν λιτὴν καὶ τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, σπανίως δὲ εἰς τὸν ὄρθρον– ὕστερον ἀπὸ τὸ δοξαστικόν, ὁσάκις ἄγομεν ἑόρτιον μνήμην ἁγίου τινός.

Ἦχος α΄.

Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε τῷ ἐξ ἁγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία παρθένε.

Ἦχος β΄.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθημι, μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Ἦχος γ΄.

Θεοτόκε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, εἰς σὲ θαρροῦμεν, εἰς σὲ καυχώμεθα, ἐν σοὶ πᾶσα ἡ ἐλπὶς ἡμῶν ἐστι· πρέσβευε τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι, ὑπὲρ ἀχρείων δούλων σου.

Ἦχος δ΄.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. α΄.

Μακαρίζομέν σε Θεοτόκε παρθένε, καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄρρηκτον, τὴν ἀρραγῆ προστασίαν καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. β΄.

Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· σὲ ἱκετεύομεν, πρέσβευε δέσποινα μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερον.

Θεὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε παρθένε· αὐτὸν ἱκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ΄.

Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε, κεχαριτωμένη μῆτερ ἀνύμφευτε, καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦμεν, τὴν ἀνεξιχνίαστόν σου γέννησιν· Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἕτερον.

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ
ΚΑΙ
ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
2026

«Τὴν δὲ τοῦ ἡλίου ἡμέραν κοινῇ πάντες τὴν συνέλευσιν ποιούμεθα, ἐπειδὴ πρώτη ἐστὶν ἡμέρα ἐν ᾗ ὁ Θεός, τὸ σκότος καὶ τὴν ὕλην τρέψας, κόσμον ἐποίησε, καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἡμέτερος σωτὴρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκ νεκρῶν ἀνέστη».

(Ἰουστίνου Ἀπολογία Α΄ 67,7)

«Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

(Ψαλμ. 95,2)

«Εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με... κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν».

(Λουκ. δ΄ 19-20. Ἡσ. ξα΄ 1-2)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
04	πλ. α΄	Η΄	Κυρ. πρὸ τῶν Φώτων (Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8)	Κυρ. πρὸ τῶν Φώτων (Μρ. α΄ 1-8)
11	πλ. β΄	Θ΄	Ὁσίου (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα (Μτθ. δ΄ 12-17)
18	βαρύς	Ι΄	Ἱεραρχῶν (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)	Κυριακῆς ιβ΄ Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 12-19)
25	πλ. δ΄	ΙΑ΄	Ἱεράρχου (Ἑβρ. ζ΄ 26 - η΄ 2)	Κυριακῆς ιε΄ Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 1-10)

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
01	α΄	Α΄	Μάρτυρος (Ῥωμ. η΄ 28-39)	Κυριακῆς Τελώνου καί Φαρισαίου (Λκ. ιη΄ 10-14)
08	β΄	Β΄	Κυριακῆς λδ΄ Ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. ς΄ 12-20)	Κυριακῆς Ἀσώτου (Λκ. ιε΄ 11-32)
15	γ΄	Γ΄	Κυριακῆς Ἀπόκρεω (Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2)	Κυριακῆς Ἀπόκρεω (Μτθ. κε΄ 31-46)
22	δ΄	Δ΄	Κυριακῆς Τυροφάγου (Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)	Κυριακῆς Τυρινῆς (Μτθ. ς΄ 14-21)

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
01	πλ. α΄	Ε΄	Κυριακῆς α΄ Νηστειῶν (Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40)	Κυριακῆς α΄ Νηστειῶν (Ἰω. α΄ 44-52)
08	πλ. β΄	Ϛ΄	Κυριακῆς β΄ Νηστειῶν (Ἑβρ. α΄ 10-β΄ 3)	Κυριακῆς β΄ Νηστειῶν (Μρ. β΄ 1-12)
15	βαρύς	Ζ΄	Κυριακῆς γ΄ Νηστειῶν (Ἑβρ. δ΄ 14-ε΄ 6)	Κυριακῆς γ΄ Νηστειῶν (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1)
22	πλ. δ΄	Η΄	Κυριακῆς δ΄ Νηστειῶν (Ἑβρ. ς΄ 13-20)	Κυριακῆς δ΄ Νηστειῶν (Μρ. θ΄ 17-31)
29	α΄	Θ΄	Κυριακῆς ε΄ Νηστειῶν (Ἑβρ. θ΄ 11-14)	Κυριακῆς ε΄ Νηστειῶν (Μρ. ι΄ 32-45)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
05	—	—	Κυριακῆς Βαΐων (Φιλιπ. δ΄ 4-9)	Κυριακῆς Βαΐων (Ἰω. ιβ΄ 1-18)
12	—	—	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ (Πρξ. α΄ 1-8)	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ (Ἰω. α΄ 1-17)
19	—	Α΄	Κυριακῆς β΄ Πράξεων (Πρξ. ε΄ 12-20)	Ἑορτῆς (Ἰω. κ΄ 19-31)
26	β΄	Δ΄	Κυριακῆς γ΄ Πράξεων (Πρξ. ς΄ 1-7)	Κυριακῆς Μυροφόρων (Μρ. ιε΄ 43-ις΄ 8)

ΜΑΪΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
03	γ΄	Ε΄	Κυριακῆς δ΄ Πράξεων (Πρξ. θ΄ 32-42)	Κυριακῆς Παραλύτου (Ἰω. ε΄ 1-15)
10	δ΄	Ζ΄	Κυριακῆς ε΄ Πράξεων (Πρξ. ια΄ 19-30)	Κυριακῆς Σαμαρείτιδος (Ἰω. δ΄ 5-42)
17	πλ. α΄	Η΄	Κυριακῆς ς΄ Πράξεων (Πρξ. ις΄ 16-34)	Κυριακῆς Τυφλοῦ (Ἰω. θ΄ 1-38)
24	πλ. β΄	Ι΄	Κυριακῆς ζ΄ Πράξεων (Πρξ. κ΄ 16-18, 28-36)	Κυριακῆς Πατέρων (Ἰω. ιζ΄ 1-13)
31	—	—	Κυριακῆς η΄ Πράξεων (Πρξ. β΄ 1-11)	Πεντηκοστῆς (Ἰω. ζ΄ 37-52, η΄ 12)

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
07	πλ. δ΄	Α΄	Κυρ. α΄ Ἐπιστ.–Ἁγ. Πάντων (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)	Κυριακῆς α΄ Ματθαίου (Μτθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30)
14	α΄	Β΄	Κυριακῆς β΄ Ἐπιστολῶν (Ῥωμ. β΄ 10-16)	Κυριακῆς β΄ Ματθαίου (Μτθ. δ΄ 18-23)
21	β΄	Γ΄	Κυριακῆς γ΄ Ἐπιστολῶν (Ῥωμ. ε΄ 1-10)	Κυριακῆς γ΄ Ματθαίου (Μτθ. ς΄ 22-33)
28	γ΄	Δ΄	Κυριακῆς δ΄ Ἐπιστολῶν (Ῥωμ. ς΄ 18-23)	Κυριακῆς δ΄ Ματθαίου (Μτθ. η΄ 5-13)

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
05	δ΄	Ε΄	Ὁσίου (Γαλ. ε΄ 22 - ς΄ 2)	Κυριακῆς ε΄ Ματθαίου (Μτθ. η΄ 28 - θ΄ 1)
12	πλ. α΄	Ϛ΄	Κυριακῆς ς΄ Ἐπιστολῶν (Ῥωμ. ιβ΄ 6-14)	Κυριακῆς ς΄ Ματθαίου (Μτθ. θ΄ 1-8)
19	πλ. β΄	Ζ΄	Κυριακῆς Πατέρων (Τίτ. γ΄ 8-15)	Κυριακῆς Πατέρων (Μτθ. ε΄ 14-19)
26	βαρύς	Η΄	Ἁγίας (Γαλ. γ΄ 23 - δ΄ 5)	Κυριακῆς η΄ Ματθαίου (Μτθ. ιδ΄ 14-22)

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
02	πλ. δ΄	Θ΄	Κυριακῆς θ΄ Ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17)	Κυριακῆς θ΄ Ματθαίου (Μτθ. ιδ΄ 22-34)
09	α΄	Ι΄	Κυριακῆς ι΄ Ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)	Κυριακῆς ι΄ Ματθαίου (Μτθ. ιζ΄ 14-23)
16	β΄	ΙΑ΄	Κυριακῆς ια΄ Ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12)	Κυριακῆς ια΄ Ματθαίου (Μτθ. ιη΄ 23-35)
23	γ΄	Α΄	Θεοτόκου (Φιλιπ. β΄ 5-11)	Θεοτόκου (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28)
30	δ΄	Β΄	Κυριακῆς ιγ΄ Ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. ις΄ 13-24)	Κυριακῆς ιγ΄ Ματθαίου (Μτθ. κα΄ 33-42)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
06	πλ. α΄	Γ΄	Κυριακῆς ιδ΄ Ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. α΄ 21 - β΄ 4)	Κυριακῆς ιδ΄ Ματθαίου (Μτθ. κβ΄ 2-14)
13	πλ. β΄	Δ΄	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως (Γαλ. ς΄ 11-18)	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως (Ἰω. γ΄ 13-17)
20	βαρύς	Ε΄	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν (Γαλ. β΄ 16-20)	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1)
27	πλ. δ΄	Ϛ΄	Κυριακῆς ιζ΄ Ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. ς΄ 16-ζ΄ 1)	Κυριακῆς α΄ Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 1-11)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
04	α΄	Ζ΄	Κυριακῆς ιη΄ Ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. θ΄ 6-11)	Κυριακῆς β΄ Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 31-36)
11	β΄	Η΄	Κυριακῆς Πατέρων (Τίτ. γ΄ 8-15)	Κυριακῆς δ΄ Λουκᾶ (Λκ. η΄ 5-15)
18	γ΄	Θ΄	Εὐαγγελιστοῦ (Κλσ. δ΄ 5-11, 14-28)	Εὐαγγελιστοῦ (Λκ. ι΄ 16-21)
25	δ΄	Ι΄	Κυριακῆς κα΄ Ἐπιστολῶν (Γαλ. β΄ 16-20)	Κυριακῆς ς΄ Λουκᾶ (Λκ. η΄ 27-39)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

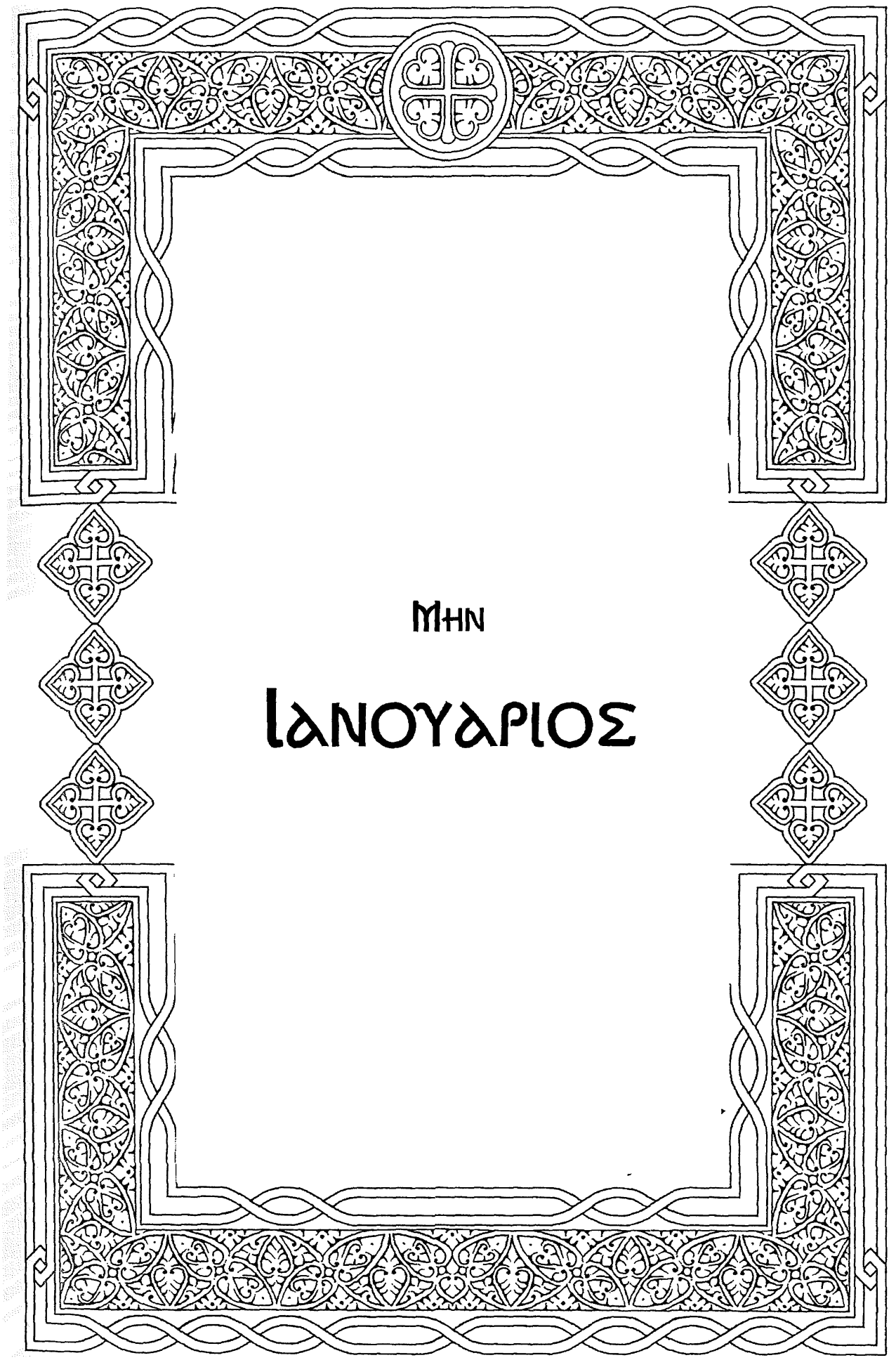
Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
01	πλ. α΄	ΙΑ΄	Ἁγίων (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27 - ιγ΄ 8)	Κυριακῆς ε΄ Λουκᾶ (Λκ. ις΄ 19-31)
08	πλ. β΄	Α΄	Ταξιαρχῶν (Ἑβρ. β΄ 2-10)	Κυριακῆς ζ΄ Λουκᾶ (Λκ. η΄ 41-56)
15	βαρύς	Β΄	Κυριακῆς κδ΄ Ἐπιστολῶν (Ἐφεσ. β΄ 14-22)	Κυριακῆς η΄ Λουκᾶ (Λκ. ι΄ 25-37)
22	πλ. δ΄	Γ΄	Κυριακῆς κε΄ Ἐπιστολῶν (Ἐφεσ. δ΄ 1-7)	Κυριακῆς θ΄ Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 16-21)
29	α΄	Δ΄	Κυριακῆς κς΄ Ἐπιστολῶν (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)	Κυριακῆς ιγ΄ Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 18-27)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
06	β΄	Ε΄	Ἱεράρχου (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21	Κυριακῆς ι΄ Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 10-17)
13	γ΄	Ϛ΄	Κυριακῆς Προπατόρων (Κλσ. γ΄ 4-11)	Κυριακῆς ια΄ Λουκᾶ (Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14)
20	δ΄	Ζ΄	Κυρ. πρὸ Χριστουγέννων (Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40)	Κυριακῆς πρὸ Χριστουγέννων (Μτθ. α΄ 1-25)
27	πλ. α΄	Η΄	Πρωτομάρτυρος (Πρξ. ς΄ 8 - ζ΄ 5, 47-60)	Κυρ. μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν (Μτθ. β΄ 13-23)

ΓΕΝΙΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Τὸ ἐτήσιον Κανονάριον τῶν Διπτύχων βασίζεται εἰς τὸ ἰσχῦον Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Τ.Μ.Ε.), συνταχθὲν ὑπὸ Γ. Βιολάκη, Κων/πολις 1888. Σκοπὸς τοῦ Κανοναρίου εἶναι ἡ σωστὴ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Τ.Μ.Ε., καὶ ὅπου χρειάζεται, ἡ διασάφησις καὶ συμπλήρωσίς του, λαμβανομένων ὑπόψιν καὶ τῶν κρατούντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος (ἐκ Συνοδικῶν ἀποφάσεων, λειτουργικῶν ἐθίμων κ.λπ.).
2. Ἡ ἐπαρκὴς γνῶσις τῆς Προθεωρίας καὶ τῶν λοιπῶν βασικῶν διατάξεων τοῦ Τ.Μ.Ε., καθὼς καὶ τῆς εἰδικῆς ὁρολογίας τοῦ Τυπικοῦ, εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ὀρθὴν κατανόησιν καὶ χρῆσιν τοῦ Κανοναρίου.
3. Ὡσαύτως εἶναι ἀναγκαία ἡ πλήρης καὶ συνολικὴ μελέτη τῶν ἐν τῷ Κανοναρίῳ διατάξεων καὶ σημειώσεων πασῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, καθὼς καὶ ἡ ἔγκαιρος προετοιμασία πρὸ ἑκάστης ἀκολουθίας, καὶ ὄχι ἡ ἀποσπασματική, πρόχειρος καὶ ἐπὶ τροχάδην ἀνάγνωσίς του. Τὸ Κανονάριον (καὶ τὸ Τυπικὸν ἐν γένει) δὲν εἶναι «τυφλοσύρτης».
4. Τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» τοῦ ἀειμνήστου ἱερέως Κων/νου Παπαγιάννη, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐν Ἀθήναις 2006), ἐπίσης συμβάλλει εἰς τὴν ἀρτιωτέραν γνῶσιν τῶν περὶ τὸ Τυπικὸν θεμάτων.
5. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανοναρίου (καὶ παντὸς ἐν γένει Τυπικοῦ) δι' ἑκάστην ἡμέραν τοῦ ἔτους συντάσσονται κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰ. ἀκολουθιῶν τῶν καθιερωμένων Μηναίων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Ἐκκλησίας.
6. Διὰ τὴν τέλεσιν τοπικῶν ἑορτῶν καὶ ἀκολουθιῶν, πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐν χρήσει λειτουργικῶν βιβλίων, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰδικὴ ἑόρτιος ἀκολουθία (συνήθως ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ τυπικὸν τῆς ἡμέρας προσαρμόζεται ἀναλόγως καὶ τηρεῖται ἡ τάξις τῆς εἰδικῆς ἀκολουθίας ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς διατάξεις παρομοίων περιπτώσεων τοῦ ἐπισήμου Τυπικοῦ.

ΜΗΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Μὴν Ἰανουάριος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 14

1. † Πέμπτη. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου (†379).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*· κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον»*· ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς...»*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ»* (δὶς) καὶ *«Οὐκ ἐπῃσχύνθη»* (ἅπαξ), καὶ τοῦ ἁγίου Βασιλείου 3 προσόμοια *«Ὁ ἐπωνύμως κληθεὶς»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Σοφίας ἐραστής»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Συγκαταβαίνων ὁ σωτήρ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα· α) *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν»*, β) *«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν»*, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Οὐκ ἐπῃσχύνθη»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἀπολυτίκια *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν,

«Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, καὶ τὸ προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, *«Ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, *«Ταῖς τοῦ ἱεράρχου»*, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς»* καὶ τοῦ ἁγίου (ἄνευ εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ»*· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα»* καὶ *«Στείβει θαλάσσης»*. Εἶτα ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἱρμοὶ τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*.

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*, *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ τῶν ὅλων Κύριος»* (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν). Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 1ης Ἰανουαρίου, *«Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται»* (Κλσ. β΄ 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες»* (Λκ. β΄ 20-21, 40-52).

Λειτουργία Μ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, μετὰ τὸ *«Ἐν πρώτοις μνήσθητι»*, λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου·

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότου, τὸν φωστῆρα τὸν φαεινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασίλειον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας
ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους

Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, ἀπολυτίκια: τῆς ἑορτῆς *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*, καὶ τοῦ ἁγίου *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*· κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ *«Ὁ ὑψωθείς»*,

«Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῴζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Λυτρωτά, εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον».

Εὐθὺς ἡ δοξολογία (ἐπιλογὴ στίχων), μεθ᾽ ἣν αἱ ἑξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς ἕκτης αἰτήσεως *«ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι»*, μεθ᾽ ἣν ψάλλουν αὐτὸ ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσιν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμίᾳ καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητός σου

εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαίᾳ τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὁδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητα παιδαγώγησον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατόν· ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. *1. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν.*

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» *οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (βλέπε Τ.Μ.Ε., Δεκεμβρίου 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.*

*3. Ἀπὸ 2 μέχρι 5 Ἰανουαρίου, **ἐὰν τοπικῶς ἑορτάζεται ἅγιος**, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα», *εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον* «Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον».

2. Παρασκευή (προεόρτια τῶν Φώτων). Σιλβέστρου Ῥώμης (†335). Κοσμᾶ (Α΄) Κων/πόλεως, Σεραφὶμ ἐν Σάρωφ (†1833).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκ. λ΄ ἑβδ. ἐπ. (Ἑβρ. ια΄ 8-16).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Πέμπτης διακαινησίμου (Ἰω. γ΄ 1-15).

3. Σάββατον πρὸ τῶν Φώτων. Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτονται

καὶ οἱ κανόνες τοῦ ἀποδείπνου, ὡς εἴθισται· ἐν τέλει δὲ αὐτῶν πάλιν ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Τὰ καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ προεόρτιον κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις»* μετὰ τοῦ οἴκου *«Οὐκ ἀπαιτῶ σε, βαπτιστά»*, ἃ ζήτει τῇ 2ᾳ ἢ τῇ 5ῃ Ἰαν., καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, οὔτε δοξολογία μεγάλη· ἀντὶ καταβασιῶν ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ εἱρμοὶ τῆς γ΄, ς΄, καὶ η΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ *«Τὸν προδηλωθέντα»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἐξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα, καὶ τὰ ἀπόστιχα στιχηρὰ τοῦ Μηναίου· εἶτα *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κλπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ «συνήθη» τῆς λειτουργίας *(«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»)*· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*· Ἀπόστολος: Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων, *«Οἱ καλῶς διακονήσαντες»* (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής»* (Μτθ. γ΄ 1-6), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ»*.

4. **† ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῶν Φώτων.** Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου. Νικηφόρου τοῦ λεπροῦ (†1964). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν η΄.

Σημείωσις. *Κατὰ παγιωθεῖσαν τάξιν τῆς ὀρθοδόξου λατρείας καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (βλ. ἐν αὐτῷ Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων, §§1-3), ἐν ταῖς προεορτίοις καὶ μεθεόρτοις Κυριακαῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς καὶ ἐν ταῖς Κυριακαῖς τοῦ Τριῳδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἐντυγχάνουσα ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ὅταν εἶναι μὴ ἑορτάσιμος, καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).*

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»*· κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 4 *«Προεόρτια ᾄσματα»* κ.λπ. (ζήτει τῇ 2ᾳ Ἰανουαρίου), Δόξα, *«Ἔρχεται πρὸς Ἰορδάνην»* (2ας Ἰαν.), Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*· εἴσοδος κ.λπ.· ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἰωάννη βαπτιστά...»* (ζήτει τῇ 2ᾳ Ἰαν. εἰς τοὺς αἴνους)· ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*· [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ, καὶ ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας *«Ἀγαλλιάσθω ἡ κτίσις»* ἄνευ εἱρμῶν καὶ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς μόνον τὸ προεόρτιον μεσῴδιον κάθισμα *«Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος»*. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»* καὶ τὸ προεόρτιον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια 4 (πρὸς *«Αἱ ἀγγελικαὶ προπορεύεσθε»* κ.λπ.), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνιὶμ ἀπὸ ὄρους μικροῦ»*, β) *«Εἶδόν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν, ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, πλῆθος ἠχοῦς ὑδάτων»*, Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν *«Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερ-*

εὐλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, *«Νῆφε ἐν πᾶσι»* (Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Μρ. α΄ 1-8).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

5. Δευτέρα (προεόρτια τῶν Φώτων). Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων (†305), Συγκλητικῆς ὁσίας (†350).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεστρέφετο ποτὲ»* (ἅπαξ) λέγεται ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὧραι. Εἰς τὴν α΄ ὥραν *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὧραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»*, καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (Τ.Μ.Ε., 6η Ἰαν., §1)· ἀπολυτίκιον *«Ἀπεστρέφετο ποτέ»*. Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ΄, τῆς ς΄ καὶ τῆς θ΄ ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατζίου»).

Ὥρα θ΄. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ *Δόξα Πατρί*, ὁ β΄ *Καὶ νῦν*, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου ὁλόκληρον τὸ δοξαστικὸν *«Τὴν χεῖρά*

σου τὴν ἁψαμένην» (ὁ πρῶτος στίχος *«Τὴν χεῖρά σου τὴν ἁψαμένην...»* καὶ τὸ ἐν τέλει ἡμιστίχιον *«Καὶ δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν»* ἐπαναλαμβάνονται τρίς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἅπαξ), καὶ εἶτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλὰξ κατὰ στίχον. Εἶτα ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ»* συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις. Εἶτα ἐν συνεχείᾳ ἄρχεται

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων μετὰ τῆς θείας λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὑπέκλινας κάραν»*. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*· προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α΄ ἀνάγνωσμα *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»*· μετ' αὐτὸ ὁ α΄ χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ΄ ἀνάγνωσμα τροπάριον *«Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ»*, τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον *«Ἵνα φωτίσῃς τοὺς ἐν σκότει»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ξς΄ (66ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ ε΄ ἀνάγνωσμα *«Εἶπεν Ἠλίας»*· μετ' αὐτὸ ὁ β΄ χορὸς τὸ μετὰ τὸ ς΄ ἀνάγνωσμα τροπάριον *«Ἁμαρτωλοῖς καὶ τελώναις»*, τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου *«Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ϟβ΄ (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἁμαρτωλοῖς καὶ τελώναις»* ὁλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ς΄ ἀνάγνωσμα *«Παρεγένετο Νεεμάν»*, μετὰ τὸ ὁποῖον *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν»*, *«Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς»* καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, *«Ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων»* (Α΄ Κορ. θ΄ 19-27)· Εὐαγγέλιον: τῆς θ΄ ὥρας, *«Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ»* (Λκ. γ΄ 1-18).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα *«Φωνὴ Κυρίου»* καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ὁ μέγας Ἁγιασμός, ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἁγιασμοῦ ὁ ἱερεὺς βαπτίζει τρὶς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον, ψάλλων τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε»*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν· εἶτα ῥαντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλων (κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε.) τὸ κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*. Εἶτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ νὰ ἁγιασθῇ, ἐνῷ ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον *«Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός»*.

Εἴδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.*

6. Τρίτη. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἄνευ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα) καὶ εὐθὺς τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ *«Ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῷ»* κ.λπ. (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), ὡς μὴ ψαλέντα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸν ἐκ παρθένου ἥλιον»*· εἶτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* (γ΄). [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»*, τὸ προκείμενον *«Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε»* (γ΄), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς»* (Μρ. α΄ 9-11), ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ἀμφότεροι οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) ἀνὰ 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»* καὶ *«Στείβει θαλάσσης»*. Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἶτα

οἱ εἱρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»* καὶ ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, *«Νάματα ἰορδάνια»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ὁ Χριστός»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθείς...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 6ης Ἰανουαρίου, *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ»* (Τίτ. β΄ 11-14, γ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς»* (Μτθ. γ΄ 13-17).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»*. Κοινωνικὸν *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα *«Φωνὴ Κυρίου»* κ.λπ. καὶ τελεῖται ὁ μέγας Ἁγιασμὸς ὡς χθές, ἀλλὰ κοντάκιον τὸ *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Σημειώσεις. *1) Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἁγιασμός, ἐνῷ οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλὰξ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς η΄ ᾠδῆς* «Τριάδος ἡ φανέρωσις».

2) Ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυσις λέγεται ἡ τῆς ἑορτῆς.

7. **Τετάρτη** (α΄ μεθέορτος ἡμέρα τῶν Θεοφανείων). † Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Θεοφανείων §§5-7 καὶ §37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, Δόξα, *«Μνήμη δικαίου»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...»*

Τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται, καὶ ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Ἕκαστον κάθισμα ἐκ δευτέρου (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ α΄ τῶν Θεοφανείων *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»* μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»* καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου *«Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»*· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Στείβει θαλάσσης»*. Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου *(Τὴν τιμιωτέραν)*, ὁ εἱρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς *«Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (ὡς χθές), εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Προδρόμου μὲ στίχον εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια *«Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ»*, Δόξα, *«Ὁ τοῖς ἀσωμάτοις»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπὲρ εὐσπλαγχνίαν»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου,... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*. Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς χθές. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, *«Μνήμη δικαίου»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»* (κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, 7ης Ἰανουαρίου, *«Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι»* (Πρξ. ιθ΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν»* (Ἰω. α΄ 29-34). Λει-

τουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Σημειώσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Στείβει θαλάσσης». *Κοντάκιον μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς τὸ τῆς ἑορτῆς* «Ἐπεφάνης σήμερον».

2. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς 13ης Ἰαν. στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».

8. Πέμπτη. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσίας. Κύρου καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: μεθέορτος, λειτουργίας Μεγ. Σαββάτου (Ῥωμ. ς' 3-11).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαββάτου διακαινησίμου (Ἰω. γ' 22-23).

9. Παρασκευή. Πολυεύκτου μάρτυρος (†295). Εὐστρατίου ὁσίου (θ' αἰ.).

Ἀπόστολος: μεθέορτος, Παρ. δ' ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. ι' 44-ια' 10).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Δευτέρας ιβ' ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. α' 9-15).

10. Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης (†395). Δομετιανοῦ Μελιτινῆς (†602)· Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Ἀπόστολος: Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα, Κυρ. κζ' ἐπιστ., *«Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ»* (Ἐφεσ. ς' 10-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον»* (Μτθ. δ' 1-11). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ»*.

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ κοινοβιάρχου (†529). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν θ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 6ης Ἰανουαρίου, §§ 39-41).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, Δόξα, *«Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»*· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 4, μεθέορτα 3 *«Ἴδε πῶς περίκειμαι»* κ.λπ. (ζήτει αὐτὰ ὡς ἀπόστιχα τῆς 11ης Ἰανου-

αρίου) καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερα 3, Δόξα, *«Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος...»* (ζήτει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ὁσίου (11 Ἰαν.).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου *«Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται»* (λιτὴ 6ης Ἰανουαρίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου ροαῖς»*, Καὶ νῦν *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς...»*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς (11 Ἰαν.), εἰς δὲ τὴν γ΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μεθέορτον. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν, ὁ α΄ τῶν Θεοφανείων (ἄνευ εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, καὶ ὁ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· εἶτα] τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μεθέορτον. Ἀφ᾽ ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος ἀναστάσιμα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Στείβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα»*, τὸ τοῦ ὁσίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4, καὶ ὡς μεθέορτα τὰ 4 ἰδιόμελα *«Φῶς ἐκ φωτὸς»* κ.λπ. (τῶν αἴνων τῆς 6ης Ἰαν.), μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω»*, β) *«Τί σοὶ ἐστί, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ*

σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;», Δόξα, τὸ θ΄ ἐωθινὸν *«Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Σημείωσις. Ὅπου δ᾽ ἐπισημότερον ἑορτάζεται ὁ ὅσιος λέγονται ἀντὶ τῶν τῆς ἑορτῆς οἱ αἶνοι τοῦ ἁγίου εἰς 4 (Τ.Μ.Ε. σ. 154), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα· α) *«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον· ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»*, β) *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς]. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον ὁσιακόν (11ης Ἰαν.). Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ ὁριζόμενος, ζήτει Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15). Ἀλληλουιάριον τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα, ἦχ. πλ. α΄, *«Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι»*, στίχ. *«Ὅτι εἶπας· εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται»*. Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, *«Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη»* (Μτθ. δ΄ 12-17).

«Ἄξιον ἐστίν». *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*· *«Πληρωθήτω»*· *«Εἴη τὸ ὄνομα»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

12. Δευτέρα. Τατιανῆς μάρτυρος (†226)· Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων (†305).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ια΄ 17-31).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Ἰανουαρίου 12 (Ἰω. ι΄ 39-42).

13. Τρίτη. Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων (†315).

Σημείωσις. *Συμψάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθὼ ἁββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ιβ΄ 25-27, ιγ΄ 22-25).
Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετάρτης ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 1-8).

14. Τετάρτη. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθὼ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰανουαρίου 6) μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν.

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς καὶ τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, καὶ εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς εἰς τὸ Μηναῖον· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα *«Τὰ ῥεῖθρα ἡγίασας»*· ἀφ᾽ ς΄, μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ τοῦ ἁγιασμοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* καὶ κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. α΄ 1-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 7-13). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»*. Κοινωνικὸν *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*· ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς (πλὴν τῶν ἑορταζομένων ἁγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ Παρακλητική.*

2. Ἀπὸ αὔριον ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ***ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος****, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς* «Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Ὁ μήτραν παρθενικήν» *(ζήτει 2 Φεβρουαρίου).*

15. Πέμπτη. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίμου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. α΄ 19-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 30-45).

16. Παρασκευή. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἁλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 45-53).

17. Σάββατον. † Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†356). Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις (†1838).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἄνευ Παρακλητικῆς· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, Δεκεμβρίου 6, *«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις»* (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρασκευῆς β΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»* (Λκ. ς΄ 17-23). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ. † Ἀθανασίου (†373) καὶ Κυρίλλου (†444) πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας. Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ι΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν»*· κοντάκιον *«Τοὺς βιοτικοὺς θορύβους»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἁγίων 6, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Ἱεραρχῶν τοὺς ἀρχηγούς»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων ἐκ τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ μηναίου *«Ἱεραρχῶν τοὺς ἀκραίμονας»*, Καὶ νῦν, *«Ἀνύμφευτε παρθένε»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, *«Ἔργοις λάμψαντες»*, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων ὡς ἐν τῷ μηναίῳ· ἀπολυτίκιον *«Ἔργοις λάμψαντες»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν ἁγίων (ἃ ζήτει μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου), καὶ τὸ μεσῴδιον αὐτῶν κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ...»*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»*, τὸ τῶν ἁγίων *«Τῆς ὑπερθέου πάνσοφοι»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ὄρος Θεοῦ πανάγιον»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἁγίων προσόμοια 4 *«Δεῦτε φιλέορτοι πάντες»* κ.λπ. εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα, α) *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν»*, β) *«Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται»*, Δόξα, τὸ ι΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τοῦ Μηναίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, *«Ἔργοις λάμψαντες»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τῶν ἱεραρχῶν, Ἰαν. 18, *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ΄ Λουκᾶ [10 λεπρῶν], *«Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἴς τινα κώμην»* (Λκ. ιζ΄ 12-19).

«Ἄξιον ἐστίν». «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

19. Δευτέρα. Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἀρσενίου Κερκύρας, Μάρκου ἀρχιεπ. Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ, Μακαρίου ὁσίου ἱεροδιακόνου τοῦ Πατμίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. β΄ 14-26).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 54-ζ΄ 8).

20. Τρίτη. † Εὐθυμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἄρτης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμπτης δ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30)· καταβασίαι *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, Κυριακῆς ιε΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρασκευῆς β΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»* (Λκ. ς΄ 17-23)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

21. Τετάρτη. Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†662), Νεοφύτου μάρτυρος (†305). Μαξίμου ὁσίου τοῦ Γραικοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ΄ 11-δ΄ 6).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 14-24).

22. Πέμπτη. Τιμοθέου ἀποστόλου (†96), Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†628).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, 22ας Ἰανουαρίου (Β΄ Τιμ. α΄ 3-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις΄ ἑβδ. Ματθ (Μρ. ζ΄ 24-30).

23. Παρασκευή. Κλήμεντος Ἀγκύρας ἱερομάρτυρος († 312), Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος (†312). Διονυσίου ὁσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ (†1540).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Πέτρ. α΄ 1-β΄ 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. η΄ 1-10).

24. Σάββατον. Ξένης ὁσίας (ε΄ αἰ.). Βαβύλα ἱερομάρτυρος (γ΄ αἰ.). Φίλωνος ἐπισκ. Καρπασίας, Νεοφύτου τοῦ ἐν Κύπρῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. ε΄ 14-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ΄ 34-37, 42-44).

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ. † Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου (Ναζιανζηνοῦ) (†390). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 *«Πάτερ Γρηγόριε»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου *«Τὰς καρδίας τῶν πιστῶν»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Ἀνύμφευτε παρθένε»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὁ ποιμενικὸς αὐλός»*, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀπολυτίκιον *«Ὁ ποιμενικὸς αὐλός»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα ἀμφοτέρων τῶν στιχολογιῶν· εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολογίας κάθισμα τοῦ ἁγίου *«Γρηγορήσας τῷ λόγῳ»*, Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον *«Στηλιτεύων τὴν πλάνην»*, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη»*. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ἱεράρχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ, τὸ ια΄ ἀναστάσιμον *«Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν»*, τὸ τοῦ ἱεράρχου *«Μονάδα τρισυπόστατον»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 4 *«Διατεμὼν τὸν τοῦ γράμματος»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα, α) *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν»*, β) *«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν»*, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου *«Τὴν λύραν τοῦ Πνεύματος»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους»*, *«Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιε΄ ἑβδ. Λουκᾶ [τοῦ Ζακχαίου], *«Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἰεριχώ»* (Λκ. ιθ΄ 1-10). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Δευτέρα. Ξενοφῶντος ὁσίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ (ς΄ αἰ.). Κλήμεντος ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου († 1111).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Πέτρ. β΄ 21-γ΄ 9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ις΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 13-17).

27. Τρίτη. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: 13ης Νοεμβρίου, *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (Ἰω. ι΄ 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἱεράρχου, 13ης Νοεμβρίου (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2 καὶ Ἰω. ι΄ 9-16)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

28. Τετάρτη. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου († 373). Παλλαδίου ὁσίου (δ΄ αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Πέτρ. δ΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 28-38).

29. Πέμπτη. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου (†107).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λγ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. δ' 12-ε' 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 38-44).

30. Παρασκευή. † Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἱππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὑρέσεως τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου (1823)· Αὔρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. (Τ.Μ.Ε., 30 Ἰανουαρίου §§1-3.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων *«Μακαρίζομέν σε»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. α΄, Δευτέρα ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον μόνον τὸ α΄ *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀμφότερα τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»*, Δόξα, *«Ὡς τῶν ἀποστόλων»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος»*. Καθίσματα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου, 30ῆς Ἰανουαρίου, *«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν ἁγίων οἱ δύο (ἄνευ εἱρμῶν), ὡς εἰς τὸ Μηναῖον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν»* εἰς ἦχον β΄ εἱρμολογικόν, εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ εἱρμοῦ *«Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον»*, λέγοντες εἰς τὰ λοιπὰ τρία τροπάρια στίχον *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*, καὶ οἱ δύο κανόνες τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ὁ εἱρμὸς *«[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»*. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ β΄ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

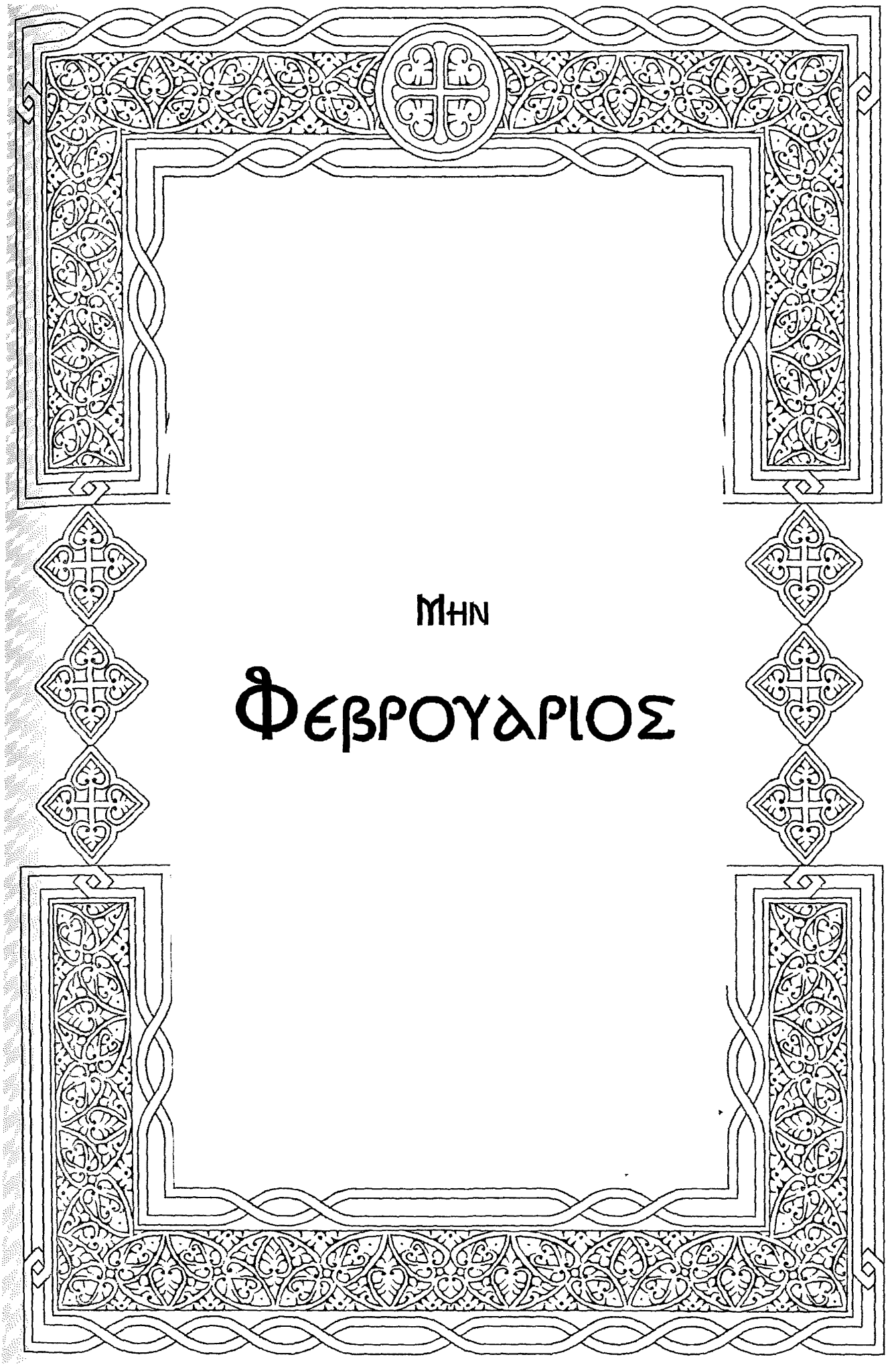
Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια ἐκ τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῶν ἁγίων

καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος αὐτῶν]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, 18ης Ἰανουαρίου, *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30ῆς Ἰανουαρίου, *«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

31. Σάββατον. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (†311). Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἓξ μαρτύρων (†251), Ἠλία νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτᾳ (†1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. β΄ 11-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 2-8).

ΜΗΝ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Μην Φεβρουαριος

ἔχων ἡμέρας εἴκοσι καὶ ὀκτώ
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (ΙΣ΄ ΛΟΥΚΑ). Προεόρτια Ὑπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτυρος (†250). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν (†870), Ἀναστασίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ναυπλίου (†1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων. Ἦχος α΄, ἑωθινὸν α΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§1-3, καὶ 1ης Φεβρ. §§4-5).

Ἄρχεται τὸ Τριῴδιον

Σημειώσεις. *1) Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμψαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λειτουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριῳδίου περιεχόμενοι ὕμνοι. Ἔν τισι ναοῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἠὐτρεπισμένου σκίμποδος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριῳδίου, ἔνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐν τοῖς ἀναλογίοις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνος μετανοίας 3, ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸ Τριῴδιον καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανοίας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριῳδίου εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν αὐτοῦ.*

2) Διὰ τὰ προβλήματα τυπικοῦ τῆς ἐφετινῆς περιπτώσεως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Κυριακὴ Τριῳδίου μετὰ προεορτίων καὶ μνήμης ἁγίου) καὶ διὰ τὴν ἐν μέρει διευθέτησιν αὐτῶν βάσει ἄλλων συναφῶν περιπτώσεων βλέπε «Σύστημα Τυπικοῦ» τοῦ μακαριστοῦ ἱερέως Κ. Παπαγιάννη (†2014), σελ. 320-321, ὑποσ. 598. Κατὰ ταῦτα παραλείπονται τὰ προεόρτια πλὴν ἀπαραιτήτων τινῶν, ὡς τοῦ ἀπολυτικίου καὶ τοῦ ἐν τῇ λειτουργίᾳ κοντακίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων»*· κοντάκιον *«Ἐκ τῆς θείας χάριτος»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4, τὰ ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου *«Μὴ προσευξώμεθα»* (δίς) καὶ *«Φαρισαῖος κενοδοξίᾳ»*

(ἅπαξ), καὶ τοῦ μάρτυρος προσόμοια 3 *«Τρύφων παναοίδιμε»* κ.λπ., Δόξα, *«Παντοκράτορ Κύριε»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ὑπερφρονήσας τῶν τῇδε»*, Καὶ νῦν, τοῦ Τριῳδίου *«Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Οὐράνιος χορός»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς»* κ.λπ. (ζήτει ταῦτα εἰς τὸ Μ. Ὡρολόγιον, ἐν τῷ μεσῳρίῳ τῆς Α΄ ὥρας ἢ ἐν τέλει τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ τῆς ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξεως, μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ ἰδιόμελα, Δόξα, *«Τῆς μετανοίας»*, Καὶ νῦν, *«Τῆς σωτηρίας»*, καὶ εἰς τὸν στίχον *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός»*, *«Τὰ πλήθη»*.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριῳδίου καὶ ὁ τοῦ μάρτυρος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου *«Ταπείνωσις ὕψωσε κατηχυμένον»*, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Τῶν πόνων, μακάριε»*, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον *«Θησαυρὲ τῶν αἰώνων»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»*, τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»*, τοῦ Τριῳδίου *«Ὑψηγορίαν φύγωμεν»*, τοῦ μάρτυρος, καὶ τὸ προεόρτιον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 4 (εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, *«Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριῳδίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, τὸ προεόρτιον, τοῦ μάρτυρος, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ *«Ἐπεφάνης σήμερον»*,

Ὡς ἀγκάλας σήμερον πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε καθαρωτάτῳ λογισμῷ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, ὃν ζήτει 2 Σεπτ., *«Οἴδαμεν ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεόν»* (Ρωμ. η΄ 28-39)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ις΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν»* (Λκ. ιη΄ 10-14).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. *1. Ἂν τύχῃ ἁγίου ἑορταζομένου μνήμη ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ, πλὴν Κυριακῆς, κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἑβδομάδας τοῦ Τριῳδίου, κοντάκιον ἐν τῇ λειτουργίᾳ λέγεται τὸ* ***«Προστασία τῶν χριστιανῶν»****, καθόσον καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ καταβασίαι λέγονται* ***«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*** *(Τ.Μ.Ε., Προθεωρία, σελ. 34, ὑποσημ. 13). Ἐὰν ὅμως συμπέσουν καὶ μεθέορτα τῆς Ὑπαπαντῆς, τότε λέγονται αἱ καταβασίαι καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.*

2. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ἥ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλσαμῶν).

2. **Δευτέρα.** † Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, *«Οὐράνιος χορός»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀγκάλας σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία (ἄνευ ψαλτηρίου) ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς δευτεροῦνται). Ἀπόστιχα τὰ ἰδιόμελα τοῦ Μηναίου, ἀλλ᾽ εἰς τὰ δύο τελευταῖα μετὰ στίχων· α) *«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν»*· β) *«Φῶς*

εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ». Τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* τρίς. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* (ἅπαξ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τρίς. Καθίσματα, ἀναβαθμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς, ὃ ζήτει Φεβρουαρίου 2, *«Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἰερουσαλήμ»* (Λκ. β΄ 25-32). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 6 («ἄνευ στίχων»). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»·* (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν στιχολογοῦνται τὰ μεγαλυνάρια *«Ἀκατάληπτον ἐστὶ»* μέχρι τοῦ *«Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ»*, ἀπὸ δὲ τοῦ *«Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν»* συμψάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς (ὁ εἱρμὸς καὶ τὸ α΄ τροπάριον δίς), εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ».* Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».* Μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλονται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».* Τρισάγιον. Ἀπόστολος: 2ας Φεβρουαρίου, *«Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας»* (Ἑβρ. ζ΄ 7-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς»* (Λκ. β΄ 22-40). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»* (ἀντὶ τοῦ *Ἄξιον ἐστί*). Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»* (ἢ *«Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν· ἀλληλούια»*)· *«Εἴδομεν τὸ φῶς».* Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Εἰδήσεις. *1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, εἰς τοὺς κανόνας τῶν Μηναίων προτάσσεται καθ' ἑκάστην ὁ τῆς ἑορτῆς.*

2. Εἰς τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἕως τῆς ἀποδόσεως ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου· εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5) μὲ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς».

3. Τρίτη. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων (†1822).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. β΄ 9-22).

Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 3ης Φεβρουαρίου (Λκ. β΄ 25-38).

4. Τετάρτη. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου (†436-440). Ἰωάννου ὁσίου, Νικολάου ὁμολογητοῦ (†868), Ἀβραμίου ἱερομάρτ. (†347).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. γ΄ 1-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 24-31).

5. Πέμπτη. Ἀγάθης μάρτυρος (†251). Πολυεύκτου Κωνσταντινουπόλεως (†570), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου (†1774).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰωάν. α΄ 8-β΄ 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 31-ιδ΄ 2).

6. Παρασκευή. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α΄ αἰ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἰσαποστόλου (†891).

Α΄. Συνήθης τάξις

(διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μηναίου)

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκευῆς λδ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Ἰωάν. β΄ 7-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρασκευῆς ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ΄ 3-9).

Β΄. Ἑόρτιος τάξις
ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φωτίου

Σημειώσεις. *1. Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φωτίου –προστάτου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– τελεῖται πανηγυρικὴ συν-*

οδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Ἡ ἑόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐκ τοῦ παραρτήματος τοῦ Μηναίου Φεβρουαρίου (ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας) μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ὑπαπαντῆς. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν συνοδικὸν ἑορτασμὸν βλέπε εἰς τὸν «Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθιμοτυπίας», τύποις Α.Δ., ἐν Ἀθήναις 2020, σελ. 171 καὶ ἑξῆς (ἰδίᾳ περὶ τῶν ψαλτέων εἰς §§ 14, 17, 19, 21-24, καὶ 29).

2. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ἔχει μικρὸν ἑσπερινόν (στοιχεῖον μοναστικῆς ἀγρυπνίας), μέγαν ἑσπερινὸν μετ' εἰσόδου καὶ ἀναγνωσμάτων, λιτήν, 4 δοξαστικά, καθίσματα μετὰ πολυελέου, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, καταβασίας, αἶνους καὶ μεγ. δοξολογίαν· ὅθεν ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐπισήμως ἑορταζομένων ἁγίων, κατὰ τὰς συναφεῖς ἀκολουθίας τῆς 11ης Ἰανουαρίου καὶ τῆς 23ης Ἀπριλίου καὶ τὰς παρεμφερεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Ἀπρ. 23, §§ 19-20, 30-32 καὶ 35-37). Πρβλ. Τυπικὸν Γεωργίου Ῥήγα, σ. 221 §2 ὑποπερίπτωσις α΄, καὶ σ. 205 §7· ἐπίσης «Σύστημα Τυπικοῦ» Κων. Παπαγιάννη, ἔκδ. Ἀπ. Διακονίας, σ. 134-135, §§ 211-214.

3. Συνῳδὰ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου (ἀριθμ. πρωτ. 5636/19-11-2015), καταχωρίζονται ἐφεξῆς αἱ λειτουργικαὶ διατάξεις τῆς σήμερον «ἀναλυτικῶς καὶ μετὰ πάσης λεπτομερείας..., ὥστε οὐδεμία ἀπορία περὶ τῆς τηρητέας λειτουργικῆς τάξεως νὰ ὑφίσταται» κατὰ τὸν συνοδικὸν ἑορτασμόν.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἱστῶμεν στίχους 6 καὶ ψάλλομεν μόνα τὰ 6 στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου, ἤ τοι τὰ 3 πρῶτα προσόμοια *«Ὅτε ἐπινεύσει θεϊκῇ»* καὶ τὰ 3 ἕτερα *«Τὸ τῆς χάριτος ὄργανον»* κ.λπ., Δόξα, *«Ὅσιε τρισμάκαρ»*, Καὶ νῦν, ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς *«Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ»* (ζήτει εἰς τὰ ἑσπέρια τῆς 2ας Φεβρουαρίου).

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου *«Χαίροις ἀρχιερεῦ τοῦ Χριστοῦ»* κ.λπ. –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, *«Ἔπρεπε τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον *«Σήμερον ἡ ἱερὰ μήτηρ»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 2ας Φεβρουαρίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε»*. Ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν, ὁμόηχον ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς»* (ὅρα εἰς τοὺς αἴνους τῆς 2ας Φεβρουαρίου)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἑξάψαλμος· εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱεράρχου *«Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [διὰ τὴν α΄ στιχολογίαν] τοῦ ἁγίου *«Ἐπέλαμψεν ἰδού»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἑορτῆς·

Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ ἐπὶ θρόνου ἁγίου, ἐλθὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ παρθένου ἐτέχθη, καὶ βρέφος ἐγένετο, χρόνοις ὢν ἀπερίγραπτος, ὃν δεξάμενος ὁ Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις, χαίρων ἔλεγε· Νῦν ἀπολύεις οἰκτίρμον, εὐφράνας τὸν δοῦλόν σου.

[Διὰ τὴν β΄ στιχολογίαν] τοῦ ἁγίου *«Θείαν ἔλλαμψιν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς·

Ἐκ τῆς παρθένου σε, σωματωθέντα Χριστέ, χαίρων ἐδέξατο, ὁ ἱερὸς Συμεών· Νῦν ἀπολύεις ἐκβοῶν, τὸν δοῦλόν σου ὦ Δέσποτα· Ἄννα δὲ ἡ ἄμεμπτος, ἡ προφῆτις καὶ ἔνδοξος, τὴν ἀνθομολόγησιν καὶ τὸν ὕμνον προσῆγέ σοι· ἡμεῖς δὲ ζωοδότα βοῶμέν σοι· Δόξα τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι.

[Διὰ τὸν πολυέλεον] τοῦ ἁγίου *«Ὁ ἱεράρχης καὶ σεπτός»*, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς, πρὸς *«Κατεπλάγη Ἰωσήφ»*·

Νηπιάζει δι' ἐμέ, ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν· καθαρσίων κοινωνεῖ, ὁ καθαρώτατος Θεός, ἵνα τὴν σάρκα πιστώσῃ μου τὴν ἐκ παρθένου· καὶ ταῦτα Συμεὼν μυσταγωγούμενος, ἐπέγνω τὸν αὐτόν, Θεὸν φανέντα σαρκί· καὶ ὡς ζωὴν ἠσπάζετο καὶ χαίρων, πρεσβυτικῶς ἀνεκραύγαζεν· Ἀπόλυσόν με· σὲ γὰρ κατεῖδον, τὴν ζωὴν τῶν ἁπάντων.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΡΟΥ. Εὐθὺς τὸ *«Ἐκ νεότητός μου»* κ.λπ. καὶ τὸ προκείμενον *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν»* μετὰ τοῦ

στίχου *«Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην»*· Εὐαγγέλιον τοῦ ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου, *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν»* (Ἰω. ι΄ 1-9). Εἶτα ὁ Ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, *«Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου»*, Καὶ νῦν, *«Ταῖς τῆς Θεοτόκου»*, εἰς δὲ τὸν στίχον *«Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς»* τὸ ἰδιόμελον *«Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χείλεσί σου»*.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ἁγίου *«Τὸν προφήτην Ἠλίαν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς, πρὸς *«Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν»*·

Ἐτέχθης ἐπὶ γῆς ὁ προάναρχος Λόγος, προσήχθης τῷ ναῷ ἀκατάληπτος μένων· χαίρων δὲ ὁ πρεσβύτης, ἐν ταῖς ἀγκάλαις σε ὑπεδέξατο, κράζων· Νῦν ἀπολύεις, ὃν ἐπεσκέψω κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ὁ εὐδοκήσας σῶσαι ὡς Θεός, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας (μετὰ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*· εἶτα *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«[Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς...]Ἐν νόμου σκιᾷ»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ τὸ τοῦ ἁγίου *«Προστάτην σε θερμότατον»* καὶ τῆς ἑορτῆς ὅμοιον *«Ἀτρέπτως καθ᾽ ὑπόστασιν»* (ζήτει τῇ 3ῃ Φεβρουαρίου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου, Δόξα, *«Ὅπου ἐπικληθῇ σου»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον *«Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν νηπιάσας σαρκί»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 2ας Φεβρουαρίου). Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ· Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*, τοῦ ἱεράρχου *«Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος»*,

καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου, *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

7. Σάββατον. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου (δ΄ αἰ.), Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ἑλλάδος (†946).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ς΄ 11-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 46-κα΄ 4, η΄ 8).

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ). Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος (†319), Ζαχαρίου τοῦ προφήτου (†620 π.Χ.). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν β΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 2ας Φεβρουαρίου §§14-15, καὶ Τριῳδίου, Κυριακὴ τοῦ ἀσώτου §§ 4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*· κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, καὶ τῆς ἑορτῆς 3 ἰδιόμελα (2ας Φεβρ.) *«Λέγε, Συμεὼν»* κ.λπ., Δόξα, *«Ὦ πόσων ἀγαθῶν»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν»* (2 Φεβρ. εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς λιτῆς). Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ

ἀναστάσιμα ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (β΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριῳδίου καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μεσῴδιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινά»* (Φεβρ. 2). Ἀφ' ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»,* τὸ τοῦ Τριῳδίου, καὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἐν Πνεύματι τῷ ἱερῷ».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου 3 *«Τὴν τοῦ ἀσώτου φωνὴν»* κ.λπ., Δόξα, *«Πάτερ ἀγαθέ»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἀκριβῶς ἔχουν εἰς τὸ Μηναῖον (εἰς τὸ β΄ ἀντίφωνον *«... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεών...»*). [Ἂν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριῳδίου].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυριακῆς λδ΄ ἐπιστολῶν, *«Πάντα μοι ἔξεστιν»* (Α΄ Κορ. ς΄ 12-20)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ιζ΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς»* (Λκ. ιε΄ 11-32).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ ὄνομα».* Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἴδησις. *Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρούσης πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἑβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.*

9. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος (†257).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (Φεβρουαρίου 2) ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς. Συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 9ης τοῦ μηνός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ, προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτέρας λε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Ἰω. β΄ 18-γ΄ 8). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ἀπόκρεω (Μρ. ια΄ 1-11).

10. Τρίτη. † Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος τοῦ θαυματουργοῦ (†202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὁσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: Τρίτης ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 12-19)· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτωβρίου, *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου γ΄ ἑβδ. Ἰωάννου, *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται πάλιν ψαλλομένη ἡ Παρακλητική.*

11. Τετάρτη. Βλασίου ἱερομάρτυρος (†316). Θεοδώρας βασιλίσσης (†867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. γ΄ 21-δ΄ 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ΄ 43-ιε΄ 1).

12. Πέμπτη. Μελετίου Ἀντιοχείας (†381). Χρίστου νεομάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (†1748).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. δ΄ 20-ε΄ 20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ἀπόκρεω (Μρ. ιε΄ 1-15).

13. Παρασκευή. Μαρτινιανοῦ ὁσίου (ε΄ αἰ.). Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας (†607).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Β΄ Ἰω. 1-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε΄ 20, 22, 25, 33-41).

14. † Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Αὐξεντίου ὁσίου (†470). Ἀβραὰμ (ε΄ αἰ.) καὶ Μάρωνος (δ΄ αἰ.) τῶν ὁσίων.

(Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §§7-9· τὰ σχετικὰ τοῦ β΄ ἤχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου 3 (*«Τῶν ἁγίων μαρτύρων», «Χοροὶ μαρτύρων ἀντέστησαν», «Μεγάλη ἡ δόξα»*), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) *«Τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον ἰδιόμελον *«Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*.

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ ψάλλομεν ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἦχον πλ. δ΄, τὸ *«Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»* ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β΄ *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε»*, τὸ δὲ γ΄ *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»*· εἶτα εὐθὺς τὸ *«Καταξίωσον»* κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ ψάλλεται κανονικῶς* τὸ δ΄ μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος, ὡς ἔπονται.

---

* Ἡ διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. περὶ 4 μαρτυρικῶν εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ παρόντος ἑσπερινοῦ ὀφείλεται εἰς παλαιὸν τυπογραφικὸν λάθος, ὡς ἔχει καταδειχθῆ ὑπὸ πολλῶν εἰδικῶν ἐρευνητῶν.

Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν, μὴ ποθήσαντες ἀθλοφόροι, οὐρανίων ἀγαθῶν ἠξιώθησαν, καὶ ἀγγέλων συμπολῖται γεγόνασι· Κύριε πρεσβείαις αὐτῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχος. *Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.*

Οἴμοι! οἷον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχή, χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! οἴμοι πόσα δακρύει τότε, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! πρὸς τοὺς ἀγγέλους τὰ ὄμματα ῥέπουσα, ἄπρακτα καθικετεύει· πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα· δι' ὃ ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τοῖς μεταστᾶσι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.*

Ἐκ γῆς πλαστουργήσας με, εἰς γῆν πάλιν πορεύεσθαι, τῇ παραβάσει με κατέκρινας· ἔστησας ἡμέραν ἐτάσεως, ἐν ᾗ τὰ κρυπτὰ τῆς ἑκάστου πράξεως, φανερὰ παρίσταται ἐνώπιόν σου· τότε φεῖσαί μου ἀναμάρτητε, καὶ τῶν ἐσφαλμένων μου συγχώρησιν διδούς, τῆς βασιλείας σου μὴ χωρίσῃς με.

Δόξα, *«Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις»*, Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον *«Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε»*.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β΄ ἤχου *«Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις»* ἄνευ τῶν εἱρμῶν εἰς τὰ ἑξῆς προοίμια καὶ στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἑκάστης ᾠδῆς εἰς τὸ *«Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»*·

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»*·

τὸ 3ον τροπάριον εἰς τὸ *«Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι»*·

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ *«Καὶ νῦν καὶ ἀεί»*·

μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον»* ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ὁ βάθει σοφίας»*, Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος»*, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἡ ἐκτενὴς *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός»*.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *«Ὅτι ἐλεήμων»* ψάλλονται τὰ τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., καὶ μετὰ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὑρίσκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποιχομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἑξῆς:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον» γ΄.*

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίου μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ μοναστριῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον» γ΄* χῦμα.

«Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον» γ΄* χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς *«Παράσχου, Κύριε».*

Ὁ ἱερεὺς *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν»*, ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον»* ἅπαξ. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

«Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, μοναστριῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν

ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ...»

Ὁ χορὸς τὸ *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* ἐκ τρίτου. Ὁ ἱερεὺς *«Σοφία»· «Ὁ ὢν εὐλογητὸς»* κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»*, ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, ἀντὶ τοῦ *«Θεὸς Κύριος»* ψάλλεται ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς ἦχον πλ. δ΄ τὸ *«Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»* τετράκις, δὶς ἄνευ στίχου καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»*, *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν»*. Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἑσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος»*.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) *«Ὁ φαιδρύνας τοὺς ἁγίους»* κ.λπ. –εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*. Εὐθὺς (ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινόν. Οἱ χοροὶ τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κάθισμα *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»*, Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας»*.

ΚΑΝΩΝ. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια, α) *«Μακάριοι οὓς*

ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε», β) *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»*, γ) *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»*, δ΄) *«Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Ὁ στερεώσας ἐν τῇ χειρί»*, ἡ αἴτησις, καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ δι' ἡμᾶς ὑπομείνας»* μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ' ς΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Συνεχόμενον δέξαι με»*, ἡ αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριῳδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς *«Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»* εἰς τὸν ἦχον τῶν εἱρμῶν (πλ. δ΄)· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Τὸν προδηλωθέντα»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»*, τὸ ἕτερον *«Ἀνάπαυσον τοὺς δούλους σου»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ προσόμοια 4 *«Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες»* κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα *«Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου τῶν καθημερινῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ β΄ ἤχου) *«Ῥύμην τοῦ θανάτου»* κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου *«Ἄλγος τῷ Ἀδάμ»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον, *«Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»*· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ὁ βάθει σοφίας»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα»*, ὡς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (διάταξις Τριῳδίου, εἰς τὸ τέλος τῆς §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου· ἂν ὅμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη *(«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθε»)*. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὁ βάθει σοφίας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον νεκρώσιμα· Ἀπόστολος κοιμηθέντων, *«Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν»* (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17)· Εὐαγγέλιον Σαββάτου πρὸ τῆς ἀπόκρεω, *«Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε»* (Λκ. κα΄ 8-9, 25-27, 35-36).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω». «Εἴδομεν τὸ φῶς». «Πληρωθήτω».*

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος»*, καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις τῆς λειτουργίας.

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ὀνησίμου ἀποστόλου (†109). Εὐσεβίου ὁσίου (ε΄ αἰ.), Ἀνθίμου ὁσίου (τοῦ Βαγιάνου) τοῦ ἐν Χίῳ (†1960). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν γ΄ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»*· κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 4 *«Ὅταν μέλλῃς ἔρχεσθαι»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Ὅταν τίθωνται θρόνοι»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Οἴμοι, μέλαινα ψυχή»*, Καὶ νῦν, *«Ἀνύμφευτε παρθένε»*. Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς *«Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὑπὸ τὴν σήν, δέσποινα»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος»*.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ

σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (γ΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῴδια τοῦ Τριῳδίου καθίσματα (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου *«Τὸν πάντων ποιητήν»*)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Βοηθὸς καὶ σκεπαστής». «Τὴν τιμιωτέραν»*, ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»*, καὶ τὰ τοῦ Τριῳδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3 *«Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην»* κ.λπ., Δόξα, *«Προκαθάρωμεν ἑαυτούς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*, δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρεω εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου *«Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς* · Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, *«Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν»* (Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου»* (Μτθ. κε΄ 31-46). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. *1. Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρούσης ἑβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοίξια οὔσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.*

---

* Προκείμενον, ἦχος βαρύς, *«Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ»*, στίχ. *«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός»*. — Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν»*, β΄ *«Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει»*.

2. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς διεξάγονται ὡς διατάττονται ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἁγίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., τυπικὴ διάταξις Τριῳδίου §13).

16. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. Παμφίλου μάρτυρος (†307) καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἑσπέρια τῆς Παρακλητικῆς 3 (ἐκ τῆς α΄ ὁμάδος δύο καὶ ἓν ἐκ τῆς β΄ ὁμάδος στιχηρῶν) καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἄνευ εἰσόδου *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας κ.τ.λ.. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου (σήμερον *«Λιχνευσάμενοι, τὴν πρώτην ὑπέστημεν γύμνωσιν»*) δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (σήμερον *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»*), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον τῶν καθημερινῶν (σήμερον *«Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ»*) [βλ. εἰς Ὡρολόγιον], καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ὡς διατάττεται ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριῴδιοι κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ᾠδὰς λέγομεν τὰ δύο τριῴδια καταλιμπάνομεν τὰς ᾠδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ᾠδὰς α΄, η΄ καὶ θ΄)· εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ᾠδῆς λέγεται ὁ εἱρμὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ ἐν τέλει τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον τῆς ἡμέρας [καὶ *«Προστασία»*]. Ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας [σήμερον Ἀπόστολος: Δευτ. Τυροφάγου (Γ΄ Ἰωάν. 1-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. ιθ΄ 29-40, κβ΄ 7-39)]· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

17. Τρίτη τῆς τυρινῆς. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (†307). Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας βασιλέων· Θεοδώρου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ (†1795).

Αἱ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται χθὲς Δευτέρᾳ.

Ἀπόστολος: Τρίτης Τυροφάγου (Ἰούδα 1-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. κβ΄ 39-42, 45-κγ΄ 1).

18. Τετάρτη τῆς τυρινῆς. Λέοντος πάπα Ῥώμης (†461). Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σινάου τοῦ ὁμολογητοῦ (δ΄ αἰ.).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ, ἀλλὰ τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τῆς παρούσης ἑβδομάδος ἀντὶ προκειμένου ψάλλεται τὸ *«Ἀλληλούια»* (γ΄) μετὰ τῶν οἰκείων στίχων, ἐν τέλει δὲ τοῦ ἑσπερινοῦ ἀντὶ ἀπολυτικίου ψάλλεται τὸ *«Θεοτόκε παρθένε»*, διότι δὲν τελεῖται λειτουργία τῇ ἑπομένῃ ἡμέρᾳ· ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας, τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, καὶ ἀπόλυσις. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον, εἰς ὅσας ᾠδὰς τὸ Τριῴδιον ἔχει μόνον ἕνα κανόνα, προηγεῖται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου, ἀλλ᾽ εἰς τὰς λοιπὰς ᾠδὰς λέγονται μόνον τὰ δύο τριῴδια.

Εἴδησις. *Κατ᾽ ἔθος ἐπικρατῆσαν εἰς ἅπασαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος οὔτε τελεία θ. λειτουργία οὔτε προηγιασμένη τελεῖται· ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ὁπότε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἁγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.*

19. Πέμπτη τῆς τυρινῆς. Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α΄ αἰών). Φιλοθέης ὁσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας (†1589).

Αἱ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ.

Ἀπόστολος: Πέμπτης Τυροφάγου (Ἰούδα 11-25).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. κγ΄ 1-31, 33, 44-56).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἑορτάζοντας τὴν ἁγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φυλλάδος αὐτῆς· ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου καταλιμπάνεται.*

20. Παρασκευὴ τῆς τυρινῆς. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης († 780). Βησσαρίωνος ὁσίου, Πλωτίνου ὁσίου.

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Σημείωσις. *Αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ. Εἰς τὸν ὄρθρον τῆς σήμερον ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων τοῦ Τριῳδίου εἶναι συνήθως ἐλλιπής, ὑπάρχει δὲ πλήρης μόνον εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας ἔκδοσιν τοῦ Τριῳδίου (Ἀθῆναι 2014), ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀοιδίμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.*

21. Σάββατον τῆς τυρινῆς. † «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ΄ αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας (†360), Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων (†633), Ἰωάννου Κων/πόλεως (†577).

Εἰς τὴν θ΄, ἀναγινωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου). Εἰς τὸν ἑσπερινόν, Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*· εἴσοδος δὲν γίνεται. Εἰς τὸν ὄρθρον, καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τῶν πατέρων *«Ἆσμα ἀναπέμψωμεν»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Τὸν προδηλωθέντα»*· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἴνων *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων...»* Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Προστασία»*· προκείμενον ὁσιακὸν *«Καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ»* καὶ στίχος *«Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν»*· Ἀπόστολος: ὁσιακός, Σαββάτου κζ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»* (Γαλ. ε΄ 22-ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Σαββάτου Τυροφάγου, *«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην»* (Μτθ. ς΄ 1-13)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι»*.

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Ἡ εὕρεσις τῶν ἱ. λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου (†395-423). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν δ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§14-16).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»*· κοντάκιον *«Ὡς εὐσεβείας κήρυκας»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ἐκάθισεν Ἀδάμ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Ἐξεβλήθη Ἀδάμ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Ἥλιος ἀκτῖνας»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος»*.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (δ΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, ὁ εἱρμὸς *«Θεὸν ἀνθρώποις»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»* καὶ τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3 *«Οἴμοι! ὁ Ἀδὰμ»* κ.λπ., Δόξα, *«Ἔφθασε καιρός»*,

Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*, δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου *«Τῆς σοφίας ὁδηγέ»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς ἡμέρας (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ)· Ἀπόστολος: Κυριακῆς τῆς τυρινῆς, *«Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία»* (Ρωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν»* (Μτθ. ς΄ 14-21). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*· κοντάκιον *«Τῆς σοφίας, ὁδηγέ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ δ΄ ἤχου (ζήτει αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) *«Ἤθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι»* κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Ἐγκρατείᾳ τὴν σάρκα»* κ.λπ. (Κυριακῇ Τυρινῆς ἑσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Φεβρουαρίου 23) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ διὰ τὸ μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς»*, ὅ περ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., *«Ὅτι σοῦ ἐστίν»*, οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια *«Θεοτόκε παρθένε»*, *«Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ»*, κ.λπ.· *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»*· ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός»*, *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»*, αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»* (ἐν ᾗ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας)· πρὸ τοῦ *«Δι΄ εὐχῶν»* ὁ β΄ χορὸς ψάλλει

τὸ *«Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή»*, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἱερέως ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ *«Δι' εὐχῶν»* (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §17).

Εἴδησις. *Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἑσπερινοὺς καὶ τῶν ἑπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἑκάστης ἑβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριῳδίου.*

23. † Καθαρὰ Δευτέρα. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης (†166).

Ἄρχεται ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωὶ παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν μόνον σήμερον «διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν»· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγεται ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, *«Βασιλεῦ οὐράνιε»*, τρισάγιον κ.τ.λ., *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»*, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθὺς *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»*, ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἑξάψαλμον (ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις ἡ ἔναρξις τοῦ ὄρθρου γίνεται ὡς συνήθως μετὰ τῶν τροπαρίων *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* κ.λπ.). Ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας διεξάγεται ὡς διατάσσεται εἰς τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριῳδίου καὶ εἰς τὸ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις Τριῳδίου §§18-20)· ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλείπονται ὡς συνήθως τὰ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.

Ἀντὶ τοῦ *«Θεὸς Κύριος»* ψάλλεται εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Εἶτα οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (βλέπε ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου), τῶν ὁποίων ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀναλόγως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ὡς ὁρίζεται εἰς τὸ Τ.Μ.Ε. (διάταξις Τριῳδίου, ὑποσημ. 10) καὶ εἰς τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριῳδίου. Μικρὰ συναπτή. Καθίσματα, εἰς μὲν τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριῳδίου)· εἰς δὲ τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριῳδίου.

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ *«Σῶσον, ὁ Θεός»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), ἡ ἐκφώνησις *«Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς»* καὶ ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα, ἄνευ προϋμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς· εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῴδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριῴδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριῳδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, αἴτησις, ἐκφώνησις *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»* καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριῳδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»*. Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου, *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* καὶ στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς τὸν ἦχον τῶν εἱρμῶν τοῦ Τριῳδίου)· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*.

Αἴτησις, ἐκφώνησις *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι»*, καὶ ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου τὸ Φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (ἐκ τρίτου) μετὰ τῆς οἰκείας συμπληρώσεως αὐτοῦ. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἴνων] εὐθὺς *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., *«Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου»*· ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός»*, τὸ *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»*, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς *«Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου»* καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

ΑΙ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου καὶ τοῦ Ὡρολογίου

(ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν *«Κύριε καὶ Δέσποτα»* παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἡ εὐχὴ ἑκάστης ὥρας). Μετὰ τὴν θ΄ ὥραν ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς 3 μεγ. μετανοίας τῆς θ΄ ὥρας, εὐθὺς *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄ καὶ ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, εἰς στίχους 6, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 ἐκ τοῦ Τριῳδίου, καὶ 3 στιχηρὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἑκάστῃ Παρασκευῇ ἑσπέρας τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος).

Εἰδικῶς δὲ διὰ σήμερον, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Πᾶσαν ἁμαρτίαν»* κ.λπ., καὶ 3 τοῦ Προδρόμου (24 Φεβρ.) *«Χαίροις, ἡ ἱερὰ κεφαλὴ»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἑξῆς θεοτοκίον προσόμοιον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς)·

Στῆσον τοὺς ποταμοὺς τῶν παθῶν, τῆς ἁμαρτίας μου τὸ πέλαγος ξήρανον, τῷ ῥείθρῳ τῆς σῆς πρεσβείας, καὶ πρὸς λιμένα Θεοῦ, θείων θελημάτων ἐγκαθόρμισον, ἐχθροὺς καθ᾽ ἑκάστην τοὺς τὴν ψυχήν μου ἐκθλίβοντας, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς ἐκταράττοντας, καταπόντισον ἀπωλείας εἰς βάραθρα· πλήρωσον εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς τὴν καρδίαν μου, λῦσον τὸ νέφος βοῶ σοι, τῆς ἀθυμίας μου Πάναγνε, Χριστὸν δυσωποῦσα, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ, τὸ μέγα ἔλεος.

Ἄνευ εἰσόδου *«Φῶς ἱλαρόν»*, ὁ ἱερεὺς *«Ἑσπέρας»*, ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, τὸ *«Καταξίωσον»*, ὁ ἱερεὺς *«Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν»* κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον ἅπαντα τοῦ Τριῳδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἦχον πλ. α΄ τὰ τροπάρια *«Θεοτόκε παρθένε»* κ.λπ., τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου»*, ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός»*, τὸ *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»*, αἱ 3

μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), *«Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος»*, *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»* τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ΄ (33) *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»* καὶ ρμδ΄ (144) *«Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου»* καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας).

Σημείωσις. *Ὁ ρμδ΄ ψαλμὸς* «Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου», *καλούμενος ἐπίσης καὶ «στίχος τῆς τραπέζης», καταλιμπάνεται διὰ τὴν νηστείαν τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τῆς α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.*

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὡρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμῆμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἱρμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τὰ τροπάρια μὲ στίχον *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»*, Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»*, ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας, *«Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε»*, Λκ. κα΄ 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ *«Δι᾽ εὐχῶν»* ψάλλεται τὸ στιχηρὸν *«Πάντων προστατεύεις»* (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*).

Εἰδήσεις. *1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικοὺς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου* «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» *ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον* «Ὅσιοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» *καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλη ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἑορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρουαρίου, §13).*

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἕτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ᾽ ἡμέραν», λέγονται τῇ ἑσπέρᾳ ἑκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» *κ.λπ..*

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ψάλλονται μόνον κατὰ τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκεται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

24. Τρίτη. † Ἰωάννου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνείᾳ τῆς α΄ καὶ β΄ εὑρέσεως τῆς τ. κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ψαλλόμενον ἑορτάσιμον. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν (ψάλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἰδιόμελον *«Ἡ πρώην ἐπὶ πίνακι»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου»*), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον, ψαλλόμενον ἑορτάσιμον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἐν ᾗ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμπτης γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ»* (Λκ. ζ΄ 17-30). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη.

Εὐθὺς *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄ καὶ συνάπτονται αἱ ὧραι λιταὶ λέγοντες εἰς ἑκάστην χῦμα μετὰ μὲν τοὺς ψαλμοὺς Δόξα, *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»*, Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον τῆς ὥρας θεοτοκίον, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τοῦ προδρόμου *«Προφῆτα Θεοῦ καὶ πρόδρομε»*. Εἰς τὴν θ΄ ὥραν συνάπτονται ὡς συνήθως οἱ μακαρισμοὶ (μὲ μόνον τὸ κοντάκιον τοῦ προδρόμου) κ.λπ.. Μικρὰ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *«Δι' εὐχῶν»*, μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἱ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. *«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία»*, ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα (*«Πρὸς Κύριον»*). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) *«Νηστείαν οὐκ ἀποχὴν βρωμάτων»* (δίς), τὸ ἐν συνεχείᾳ μαρτυρικὸν ἄπαξ,

τὰ 3 ἑσπέρια προσόμοια τῆς σειρᾶς *«Βρώσει πάλαι πικρᾷ»* κ.λπ., καὶ τοῦ προδρόμου ἕτερα 3 *«Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν»* κ.λπ. εἰς 4 (ζήτει αὐτὰ εἰς τὸν μετὰ τὸν ὄρθρον κείμενον ἑσπερινόν), Δόξα, *«Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν»*, Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίον *«Πόνους ὑπομείνασα πολλούς»*. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*, ὁ ἱερεὺς *«Ἑσπέρας»*, ὁ ἀναγνώστης *«Προκείμενον»* κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἕτερον προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς *«Κέλευσον»*· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκφωνεῖ *«Σοφία, ὀρθοί»*, στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν *«Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»*· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β΄ ἀνάγνωσμα (Παροιμιῶν). Εἶτα τὸ *«Κατευθυνθήτω»* ὡς εἴθισται, μεθ' ὃ Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυριακῆς ιε΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτέρας δ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ»* (Μτθ. ια΄ 2-15). *«Νῦν αἱ δυνάμεις»*, κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*. Εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται εἱρμολογικῶς εἰς ἦχον β΄ τὸ ἑξῆς· *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου· ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»*. Μετὰ τὸ *«Πάντοτε νῦν καὶ ἀεί»*, ὁ χορὸς τὸ *«Πληρωθήτω»*. Ὀπισθάμβωνος εὐχὴ *«Δέσποτα παντοκράτορ»*· *«Εἴη τὸ ὄνομα»* γ΄, *«Εὐλογία Κυρίου»* καὶ ἡ ἀπόλυσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ *«Δι' εὐχῶν»* διανέμεται τὸ ἀντίδωρον, ἐνῷ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ΄ (33) *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»* καὶ ρμδ΄ (144) *«Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου»*, καὶ εἶτα τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

Σημείωσις. *Ἂν καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὅμως διὰ τὸ αἰδέσιμον τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς νηστείας ἐν τῇ τραπέζῃ δὲν γίνεται κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., τυπικὸν 10ης Φεβρουαρίου §15).*

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β΄ τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν

παννυχίδων *«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην»* (Μτθ. ς΄ 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*.

Σημείωσις. *Εἰ βούλει, ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ, μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν τοῦ κανόνος λέγε ἐκ τοῦ Μηναίου τὰ παραλειφθέντα 4 ἑσπέρια προσόμοια τῆς 25ης Φεβρ. μετὰ τοῦ σταυροθεοτοκίου αὐτῶν.*

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἑκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὡρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α΄ ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἑκάστῃ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§20-21).

3. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

4. Ἐὰν τύχῃ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου ἐν ταῖς νηστησίμοις ἡμέραις, τελεῖται προηγιασμένη (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §22), ἐν δὲ τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος. Ἐὰν τυχὸν προηγηθῇ καὶ ἑόρτιος ὄρθρος, ψάλλονται καταβασίαι ***«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*** *(Τ.Μ.Ε. 10 Φεβρ., 24 Φεβρ., 9 Μαρτίου, καὶ Προθεωρία §27).*

25. Τετάρτη. Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ῥηγίνου ἱερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου (†335), Ἀλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θρᾴκῃ.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται· εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν *«Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος»* ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*, μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἱ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. *«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία»*. *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»*, ὁ προοιμιακός, καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (*«Πρὸς Κύριον»*).

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *«Νηστεύοντες, ἀδελφοὶ»* δίς, τὸ μαρτυρικὸν *«Εἴ τις ἀρετὴ»* ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 *«Φεγγοβόλους ὑμᾶς»* κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Φεβρουαρίου 26) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς *«Ἑσπέρας»*, ὁ ἀναγνώστης *«Προκείμενον»* κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἕτερον προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς *«Κέλευσον»*· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκφωνεῖ *«Σοφία· ὀρθοί»*, στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν *«Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»*· καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β΄ ἀνάγνωσμα (τῶν Παροιμιῶν).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιῶν πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης ψάλλει τὸ *«Κατευθυνθήτω»*, ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ τετράκις, τοῦ ἱερέως θυμιῶντος κύκλῳ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ λέγοντος ἐμμελῶς τοὺς οἰκείους στίχους· εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαὸν λέγει πάλιν τὸ τελευταῖον *«Κατευθυνθήτω»* μέχρι τοῦ *«ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου»*, τὸ δὲ λοιπὸν συμπληροῖ ὁ χορός. [Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἑβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.]

Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὰ τῶν κατηχουμένων κ.λπ.· ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ τὸ *«Νῦν αἱ δυνάμεις»*· κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»*, εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται τὸ *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»*, τὰ λοιπὰ τῶν προηγιασμένων κατὰ τάξιν καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ᾗ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας).

Εἴδησις. *Ἐὰν τελεσθῇ προηγιασμένη ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, α) εἰς τὰ κεκραγάρια μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριῳδίου ψάλλονται τὰ στιχηρὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον, β) ἡ πρώτη*

εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ οὐχὶ μετὰ θυμιατοῦ, καὶ γ) εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὡσαύτως ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ΄ τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων *«Ἔχετε πίστιν Θεοῦ»* (Μρ. ια΄ 23-26, Μτθ. ζ΄ 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν *«Πάντων προστατεύεις»*.

26. Πέμπτη. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης (†420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κων/πόλει (†1575).

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὧραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἑπομένης (27 Φεβρουαρίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ΄ τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων *«Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν»* (Μτθ. ζ΄ 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*.

27. Παρασκευή. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου (η΄ αἰ.). Στεφάνου τοῦ γηροκόμου. Ἐφραὶμ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου (†1998).

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα (*«Πρὸς Κύριον»*). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (ἦχος πλ. α΄) ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) *«Δεῦτε πιστοί»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ δ΄ ἤχου (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) *«Δεῦτε, φιλομάρτυρες»* κ.λπ., Δόξα, *«Ὀργάνῳ χρησάμενος»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»* (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»*, *«Νῦν αἱ δυνάμεις»*, κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»*, *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»*.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ α΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστὶ»* ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἑκάστην ᾠδήν· εἶτα τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α΄ στάσις τῶν οἴκων (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ»* σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολύαθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»*, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»* τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος τῆς Παρασκευῆς *«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἄμπελος»* (Ἰω. ιε΄ 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ *«Εὐξώμεθα»*, τὸ κάθισμα *«Τὴν ὡραιότητα»* καὶ εἶτα *«Δι' εὐχῶν»* (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §26).

Σημείωσις. *Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἑφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδος, ἄνευ ὅμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἑξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος·*

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

28. Σάββατον α΄ τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (μνήμη διὰ κολλύβων θαύματος)». Βασιλείου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†750). Προτερίου Ἀλεξανδρείας ἱερομάρτυρος (†457), Κυράννης νεομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (†1751). Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ Ῥωμαίου.

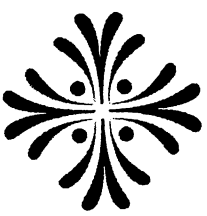
Εἴδησις. *Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρωὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἑσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.*

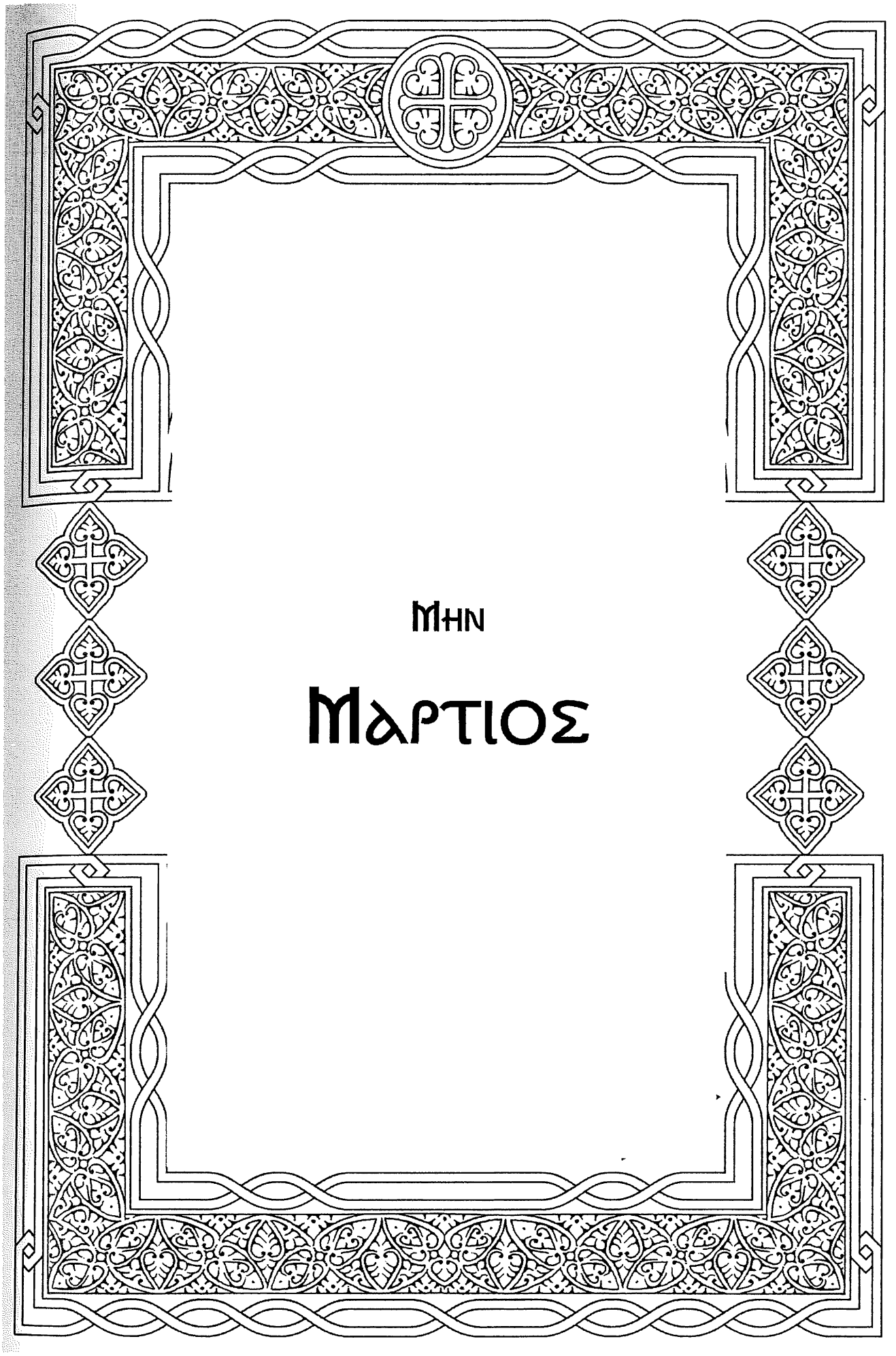
Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἴνων ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου *«Χορεύουσι στίφη μαρτύρων»* κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*. Καθίσματα [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ΄ ἤχου ἄνευ τοῦ νεκρωσίμου (ζήτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*, εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριῴδιον, Σάββατον α΄ ἑβδομάδος) *«Ζέων πίστεως»*, Δόξα, *«Θεῖον δῶρον»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν»*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*· *«Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ πρώτου κανόνος τοῦ Τριῳδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτωβρίου), *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Σαββάτου β΄ ἑβδ. νηστειῶν, *«Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν»* (Μρ. β΄ 23-γ΄ 5). Λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Εἰς μνημόσυνον»*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς *«Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου»* (βλ. Ἱερατικόν)· εἶτα *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»* καὶ ἀπόλυσις.

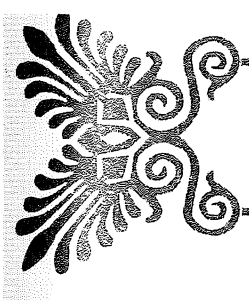
Σημείωσις. *Ἐπειδὴ ὑπάρχει συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, εἶναι δυνατὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ* «Εὐλογητὸς» *καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων.*

ΜΗΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ

Μην Μαρτιος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ** (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος (†160-170), Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων. Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ε΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*· κοντάκιον *«Πίστιν Χριστοῦ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ἡ χάρις ἐπέλαμψε»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριῳδίου *«Οἱ ἐξ ἀσεβείας»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Χαίρετε, προφῆται τίμιοι»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, β΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ε΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος

τοῦ Τριῳδίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Λίθος ἀχειρότμητος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός»*, τὸ τῆς ἑορτῆς *«Σκιρτήσατε, κροτήσατε»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ῥομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 *«Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*, δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ᾀσματικὸν τῆς δοξολογίας *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τῆς θ. λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἱ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν

Ἐξελθόντες τοῦ ἱ. ναοῦ, ὅ τε ἱ. κλῆρος καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*. Εἰς ἑκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α΄) Ἐν τῇ νοτίᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β΄) Ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.· οἱ χοροὶ *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις».*

γ΄) Ἐν τῇ βορείᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ΄) Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἢ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέᾳ) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος *«Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι»* κ.λπ., *«Ἐπάκουσον ἡμῶν»* καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς

(ἢ ἂν ᾖ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἑξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθήτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἁγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη» γ΄.*

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαί τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*. Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἱ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»*, καὶ εἶτα τὸ *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἑξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φα-

νούς, τὰ ἑξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἱ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὑρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λιτανείας ἵστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· *«Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον»*. Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων· *«Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων»*. Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*.

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἑπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἴκοντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχούμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἑορτάζομεν. Καὶ ταύτῃ εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*, εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χῶρον τῆς ἑπομένης στάσεως.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἱσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α΄ ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

– Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη. [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

– Τῶν εἰδότων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ

ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τά τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη. [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

– *Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκευομένων, ἥ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἑκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τήν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν καὶ τὴν δι᾽ εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἥ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι᾽ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις

τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτίαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὡρισμένον τόπον, ἵσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

– *Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρός, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

– *Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

– *Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσὴφ καὶ πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.* [Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄)].

– *Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαί τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερ-*

ενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμὴν»* καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα»* κ.λπ.], ἐνῷ ἡ ἱ. πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον *«Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος»*. Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥ τις οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούια.*

Ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς....*

Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»*

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς* (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ)· Ἀπόστολος: Κυριακῆς α΄ νηστειῶν, *«Πίστει Μωυσῆς μέγας γενόμενος»* (Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»* (Ἰω. α΄ 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»·* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, Δόξα, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»·* κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἑσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικὰ τοῦ (πλ. α΄) ἤχου 4 *«Κύριε, ἁμαρτάνων οὐ παύομαι»* κ.λπ. (ζήτει ἐν

* Προκείμενον, ἦχος δ΄, Ὠδὴ τῶν πατέρων, *«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»*, στίχ. *«Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν».* – Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ *«Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ»*, στίχ. β΄ *«Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν· ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς».*

τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Δίδου μοι κατάνυξιν»* κ.λπ., καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (2 Μαρτίου) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν»* κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»* κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

2. Δευτέρα. Ἡσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου Κυρηνείας Κύπρου (†326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος (†252).

Μνήμη Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ (†1932). Κατ᾽ ἀπόφασιν τῆς ἱ. Συνόδου, εἰ τύχοι ἐν τῇ μεγ. τεσσαρακοστῇ, μετατίθεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῇ α΄ Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑπομένης, ὡς προδεδήλωται, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Σημείωσις. *Καθ᾽ ἑκάστην ἑσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου). Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις Τριῳδίου §23, ὑποσ. 17), μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ ὡρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος, ἂν καὶ κατὰ τόπους καὶ κατὰ ἱ. μονὰς ὑπάρχουν διάφορα τυπικὰ σχετικῶς μὲ τοὺς κανόνας· πολλαχοῦ δὲ τὸ μέγα ἀπόδειπνον διεξάγεται ἄνευ οἱουδήποτε κανόνος (πλὴν τῆς α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν καὶ τῶν ἀποδείπνων τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος).*

3. Τρίτη. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

4. Τετάρτη. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ (†475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων (†273).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα (*«Πρὸς Κύριον»*). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον *«Τὴν πνευματικήν, ἀδελφοί»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν

«Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα 3 τοῦ Μηναίου (5 Μαρτίου) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

5. Πέμπτη. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος. Μάρκου ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου (δ΄ αἰ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ῥαψάνης.

6. Παρασκευή. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὑρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἑλένης (326).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον *«Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ (πλ. α΄) ἤχου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 7) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) *«Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ β΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*, εἶτα τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου *«Ἤκουσαν οἱ ποιμένες»*. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ᾽ ἄνευ Εὐαγγελίου).

7. Σάββατον β΄ τῶν νηστειῶν. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων (δ΄ αἰ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν *«Ὅτι πρέπει σοι»*, οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β΄ τὸ ἀλληλουϊάριον, δὶς ἄνευ στίχων καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε»*, *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»*. Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Μνήσθητι, Κύριε»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον, *«Μήτηρ ἁγία»*. Καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α΄ ἤχου ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, ἀλλ᾽ εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νε-

κρωσίμου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»* (ὅ περ θὰ ψαλῇ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν·

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁμαρτίαις γεγεννήμεθα· δι' ὅ σε ἱκετεύομεν· τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

Εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος»*. Εὐθὺς [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὁποῖα γίνεται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων (ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Ψυχοσαββάτου τῆς ἀπόκρεω). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»*, Δόξα, *«Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας»*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν καὶ] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε΄ ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραῳδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριῴδιον, Σάββατον β΄ ἑβδομάδος). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ Μηναίου, αἴτησις, *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός»*, τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ς΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Βυθός μοι τῶν παθῶν»*, αἴτησις, *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»*, εἶτα τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»* καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Τὸν ἐξ ἀνάρχου»*· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον γ΄)· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»* καὶ θεοτοκίον *«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων»* (βλέπε εἰς Ὡρολόγιον). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῴδιου 4 ἰδιόμελα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Εὐλογημένος ὁ στρατὸς»* κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Σὺ ἔπλασάς με, Κύριε»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μακαρίζομέν σε»*. [Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἴνων χῦμα], *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν

αἴνων, προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου *«Αἴγλῃ τοῦ σοῦ προσώπου, Χριστὲ»* κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου. *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ' Ἀλληλούια ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μήτηρ ἁγία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («τῶν καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, *«Μνήσθητι, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκια *«Μετὰ τῶν ἁγίων»* καὶ *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Ἀπόστολος: Σαββάτου β΄ ἑβδ. νηστειῶν, *«Βλέπετε μήποτε ἔσται»* (Ἑβρ. γ΄ 12-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον»* (Μρ. α΄ 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· *«Ἄξιον ἐστί»*· *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. *1. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἑπομένων γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος· ἐκτὸς εἰ τύχοι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου.*

*2. Εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου ἐν τῷ β΄, γ΄ ἢ δ΄ Σαββάτῳ τῶν νηστειῶν, ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι **«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»**, καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον **«Προστασία»**.*

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἑρμοῦ ἀποστόλου (α΄ αἰ.). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ς΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 3 εἰς 4, Δόξα, *«Ὅσιε τρισμάκαρ»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα,

«Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου», Καὶ νῦν, *«Ἀνύμφευτε παρθένε»*. Ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*, κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, γ΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ς΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, εἶτα τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ς΄ ἀναστάσιμον *«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»*, τοῦ Τριῳδίου *«Χαῖρε, πατέρων καύχημα»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 *«Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, *«Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστὴρ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ

ἤχου· Ἀπόστολος: Κυριακῆς β΄ νηστειῶν, *«Κατ᾽ ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας»* (Ἑβρ. α΄ 10-β΄ 3)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ»* (Μρ. β΄ 1-12). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ»*· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, εἰς στίχους 6, ἑσπέρια προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου *«Ἀμέτρητά σοι πταίσας»* καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 9) τῶν ἁγίων ἕτερα 3 *«Φέροντες τὰ παρόντα»* κ.λπ., Δόξα, τὸ διὰ τὸν στίχον τῶν αἴνων ἰδιόμελον αὐτῶν *«Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον»*, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον (ἐκ τοῦ Μηναίου) *«Ἔργοις σκοτεινοῖς συναπαχθείς»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς»*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *«Χαλινοὺς ἀποπτύσας»* (δίς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε»*, *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων *«Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

9. Δευτέρα. † Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἴνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων *«Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος»*, *«Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν»*, Δόξα, *«Ἀληθείας κρατῆρα»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ἀδιόδευτε πύλη»* (βλέπε αὐτὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον (ἑορτάσιμον). Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*. [Τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Τὰ καθίσματα κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, Τρίτης ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν*

ἀνθρώπων» (Λκ. κα΄ 12-19). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*. Τὸ ἐξαποστειλάριον τῶν μαρτύρων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων *«Δεῦτε μαρτυρικὴν»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἀθλοφόροι Χριστοῦ»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μακαρίζομέν σε»*· δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων.

ΩΡΑΙ. Εὐθὺς *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* (γ΄), καὶ αἱ ὧραι λιταί, λέγοντες εἰς ἑκάστην χῦμα, μετὰ μὲν τοὺς ψαλμούς, Δόξα, *«Τὰς ἀληδόνας»*, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τῶν μαρτύρων *«Πᾶσαν στρατιάν»*. Εἰς τὴν θ΄ ὥραν συνάπτονται, ὡς συνήθως, οἱ μακαρισμοὶ (μὲ μόνον τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων) κ.τ.λ.· μετὰ τὸ *«Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς»* καὶ τὴν εὐχὴν *«Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος»* ὁ ἱερεὺς τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ *«Δι΄ εὐχῶν»*, μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἱ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ προοιμιακός, τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου (*«Πρὸς Κύριον»*). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, εἰς στίχους 10, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὰ ἀπόστιχα (Τριῴδιον, Δευτέρᾳ γ΄ ἑβδομάδος ἑσπέρας) *«Πάτερ ἀγαθὲ»* δίς, τὸ ἐν συνεχείᾳ μαρτυρικὸν *«Τῶν ἁγίων μαρτύρων»* ἅπαξ, εἶτα τὰ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Τριῳδίου 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς *«Νηστείαν ποθήσωμεν»* κ.λπ., καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου τὰ 3 στιχηρὰ τῶν ἁγίων *«Φέροντες τὰ παρόντα»* κ.λπ. (9 Μαρτίου, εἰς τὸν πρῶτον ἑσπερινὸν) εἰς 4, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Ἐν ᾠδαῖς ἁσμάτων»*, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι προσόμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς 6ης Μαρτίου), πρὸς τὸ *«Τριήμερος ἀνέστης»*·

Μεγάλων χαρισμάτων ἁγνή, παρθένε μῆτερ μόνη Θεοῦ, ἠξιώθης ὅτι ἔτεκες σαρκί, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρὸν»* ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς *«Ἑσπέρας»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ *«Κα-*

τευθυνθήτω» κατὰ τάξιν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν χορῶν. Ὁ Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, *«Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον»* (Ἑβρ. ιβ΄ 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετάρτης θ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Μτθ. κ΄ 1-16). Καθεξῆς ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων δώρων. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*· τὸ *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»* κ.λπ.· εἰς δὲ τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύονται πάλιν οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου.

Σημείωσις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.*

10. Τρίτη. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει (†1544).

11. Τετάρτη. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων (†638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἄρτης.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου *«Ἀσώτως διασπείρας»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν *«Ἱερεῖα ἔμψυχα»* (ἅπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου *«Ἡλίου αὐγάσματα»* καὶ ἕτερα 3 τοῦ Μηναίου (12 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

12. Πέμπτη. Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου (†604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

13. Παρασκευή. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως (†846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου

«Ἀσώτου δίκην ἀπέστην» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τοῦ Μηναίου (14 Μαρτίου) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου *«Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»* (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου)· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ γ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται ἡ γ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου *«Νέαν ἔδειξε κτίσιν»*, ὡς εἴθισται. Κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ᾽ ἄνευ Εὐαγγελίου).

14. Σάββατον γ΄ τῶν νηστειῶν. Βενεδίκτου ὁσίου (†543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμψάκου (θ΄ αἰ.).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ᾽ *Ἀλληλούια* κατὰ τὸν τύπον τοῦ β΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν. Εἰς τὰ καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου *«Ἀθλητικὸν ἀγῶνα»* κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»*· ἀλλὰ μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»*, Δόξα, *«Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας»*. Μετὰ τοὺς κανόνας κ.λπ., εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Οἱ θεορρήμονες παῖδες»*· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπαναλαμβάνοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον πλ. δ΄)· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Μεγαλύνομέν σε»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος δίς.) Ἐξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου (ἦχος πλ. β΄). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ ἁγία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἅπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β΄ Σάββατον τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ Ἀπόστολος: Σαββάτου γ΄ ἑβδο-

μάδος νηστειῶν (Ἑβρ. ι΄ 32-38)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Μρ. β΄ 14-17).

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (†303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός (†1792). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ συμμαχήσας, Κύριε»*. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, εἶτα τὸ τοῦ Τριῳδίου *«Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ζ΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριῳδίου μόνον μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἱρμὸς δὶς *«Ὁ θειότατος προετύπωσεν»*, εἶτα εἰς τὸ α΄ τροπάριον στίχος *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριῴδιον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου κατὰ

σειράν. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδήν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν *«Ὁ θειότατος προετύπωσε»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὦ μῆτερ παρθένε»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον»*, τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 *«Ἐν φωναῖς ἀλαλάξωμεν»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἦχον δ΄ [αγια]), εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱ. βήματος σχηματίζεται ἱ. λιτανεία κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προηγοῦνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἑξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῷ ψάλλεται τὸ ἁσματικόν, ὁ ἱερεύς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, κείμενον ἐπ᾽ αὐτῆς ἐν ἠὐτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ᾽ ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἴρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἱ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠὐτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἵσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἁσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *«Σοφία, ὀρθοί»*, θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ.

Σταυρὸν ψάλλων τὸν ὕμνον *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν»*, ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα *«Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν»* κ.λπ., ἐνῷ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον *«Σήμερον σωτηρία»*.

Σημείωσις. *Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἠὑτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ὅτε γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἴρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.*

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...*

Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

Καὶ ποίμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».* Ἀντὶ τρισαγίου, *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς γ΄ νηστειῶν, *«Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν»* (Ἑβρ. δ΄ 14-ε΄ 6)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»* (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1).

Λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει».* Κοινωνικὸν *«Ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια».* Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Σῶσον, Κύριε».*

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»·* κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ *«Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* κατανυκτικὰ 4 τοῦ βαρέος ἤχου *«Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς»* κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 *«Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἑκουσίως»* κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 16) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν».* Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»·* τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

16. Δευτέρα. Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου (†287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄ αἰ.), Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Εἴδησις. *Σήμερον Δευτέρᾳ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς μὲν τὴν α΄ ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων* «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» *ψάλλομεν* «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» *τρίς· εἰς δὲ πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ* «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»· *ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς. Καὶ τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ ἡ προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ γίνεται εἰς τὴν α΄ ὥραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ γίνεται ἐν τέλει τῆς θ΄ ὥρας, μεθ' ἣν αἴρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ ἰ. βήματι.*

17. Τρίτη. Ἀλεξίου ὁσίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (†411).

Εἴδησις. *Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριῳδίου.*

18. Τετάρτη. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (†386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†300).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· εἰς ἑκάστην ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἱρμοὶ αὐτοῦ (κατὰ τὸ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ)· μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»* μετὰ τοῦ οἴκου *«Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο»*, τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριῳδίου) *«Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος»* καὶ *«Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι»*, τὸ μαρτυρικὸν *«Ἀκορέστῳ διαθέσει»*, τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (19 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ»* (τοῦ Τριῳδίου). Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ᾗ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ ***τὰ διακονικὰ τῶν «φωτιζομένων»*** *«Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα»*.

19. Πέμπτη. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας. Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων (†283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ (†1564).

20. Παρασκευή. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων (†796). Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου (†1793).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ψάλλονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (ἄνευ τοῦ Μηναίου) καὶ τῶν ὡρῶν, ὡς εἴθισται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον *«Τοῖς πάθεσι δουλώσας»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ βαρέος ἤχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (21 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτήρ»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ δ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ὡς εἴθισται, ἡ δ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου *«Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων»*, εἰς ἣν συνάπτεται καὶ ὁ α΄ οἶκος (μόνον) *«Ἄγγελος πρωτοστάτης»*. Κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ᾽ ἄνευ Εὐαγγελίου).

21. Σάββατον δ΄ τῶν νηστειῶν. Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (†610).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ᾽ *Ἀλληλούια* κατὰ τὸν τύπον τοῦ β΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου). Ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τετραῴδια τοῦ Τριῳδίου. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ Τριῳδίου *«Γῇ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ»*· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπαναλαμβάνοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον δ΄)· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ Τριῳδίου *«Μεγαλύνομεν πάντες»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου (ἦχος βαρύς). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἅπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β΄ Σάββατον τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ Ἀπόστολος: Σαββάτου δ΄ νηστειῶν (Ἑβρ. ς΄ 9-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Μρ. ζ΄ 31-37).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Ἰωάννου ὁσίου συγγραφέως τῆς Κλίμακος». Βασιλείου ἱερομάρτυρος τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας (†362). Καλλινίκης μάρτυρος (†252). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν η΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ὅσιε πάτερ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»*. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*, κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων (σημειωθήτω δὲ ὅτι, ἐφόσον τελεῖται ἐν τῷ ναῷ τελεία λειτουργία τῇ 25ῃ τοῦ μηνός, ἡ προετοιμασία διὰ τὰς προηγιασμένας δύναται νὰ γίνῃ τότε).*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (η΄)· μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου, εἶτα τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»*, τὸ τοῦ Τριῳδίου *«Τοῦ κόσμου τὴν εὐπάθειαν»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Κυρίως Θεοτόκον σε»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις) *«Πάτερ Ἰωάννη ὅσιε»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»*, β΄) *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ»*, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Δεῦτε ἐργασώμεθα»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυριακῆς δ΄ νηστειῶν, *«Τῷ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός»* (Ἑβρ. ς΄ 13-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Μρ. θ΄ 17-31). Λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων»*· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, κατανυκτικὰ 4 τοῦ πλ. δ΄ ἤχου (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου *«Μεγίστους ἐν καιρῷ»* καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (23 Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς»*. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

23. Δευτέρα. Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων (†251).

Σημείωσις. *Τῆς δεσποτοθεομητορικῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συμπιπτούσης ἐφέτος τῇ Τετάρτῃ πρὸ τῆς Πέμπτης τοῦ μεγάλου Κανόνος συμβαίνουν ἀξιοσημείωτοι μεταβολαὶ εἰς τὰς ἀκολουθίας τῆς ἑβδομάδος. Τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (ὑπὸ Γ. Βιολάκη, Κων/πολις 1888,*

διατάξεις 25ης Μαρτίου, περίπτωσις ια΄ §§32-35 καὶ ἐπακόλουθος σημείωσις) ἔχει δύο πολὺ διαφόρους μεταξύ των λύσεις, ***καταρρῖπτον καὶ πάλιν τὸν μῦθον ὅτι τὸ Τυπικὸν δὲν ἔχει διπλᾶς διατάξεις****· ἡ μὲν 1η λύσις εἶναι τοῦ ἔτους 1851 καὶ μεταθέτει τὸν Μέγαν Κανόνα τῇ Δευτέρᾳ τῆς ε΄ ἑβδομάδος μετὰ μικροῦ ἀποδείπνου· ἡ δὲ 2α εἶναι τοῦ ἔτους 1881 καὶ ἀφήνει τὸν μέγαν Κανόνα ἀμετάθετον εἰς τὴν συνήθη θέσιν αὐτοῦ· ἀμφότεραι ἀναφέρονται ἐνταῦθα μὲ ἀναλυτικὰς διατάξεις, συμπεπληρωμένας ὅπου δεῖ. Σημειωτέον ὅτι τὰ μὲν ἀρχαιότερα Τυπικὰ παρασιωπῶσιν ἐντελῶς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων μοναστηριακῶν τυπικῶν ἕκαστον οἰκονομεῖ διαφοροτρόπως τὴν κατάστασιν διὰ μεταθέσεων, ἀλλὰ κατ᾽ αὐτὰ ὁ Μ. Κανὼν ψάλλεται πάντοτε εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ δὲ Σύστημα Τυπικοῦ τοῦ ἀειμνήστου ἱερέως Κων/νου Παπαγιάννη (ἔκδ. Ἀποστ. Διακονίας) προκρίνει τὴν 2αν λύσιν, ἣν καὶ κατὰ βάσιν ἀκολουθεῖ, ἐπειδὴ εἰς τὰς ἑνορίας δὲν εὐοδοῦνται αἱ μεταθέσεις τῶν ἀκολουθιῶν. Παρὰ ταῦτα ἀναφέρονται ἐνταῦθα ἀμφότεραι αἱ λύσεις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τυχὸν ἑνοριακῶν ἀναγκῶν.*

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν ὡς προδεδήλωται.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ προηγιασμένης. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς»*, τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου *«Ὁ δοὺς ἡμῖν τῆς νηστείας»* κ.λπ. καὶ τὰ 3 προεόρτια τοῦ Μηναίου (24 Μαρτίου) *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ»*. Ἄνευ εἰσόδου *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου *«Ὡς ὁ περιπεσὼν»* καὶ *«Ἀποσφαλέντες ἐκ παραβάσεως»* καὶ τὸ μαρτυρικὸν *«Ὁ τῶν ἁγίων μαρτύρων»* μετὰ τῶν συνήθων στίχων· εἶτα τὰ κατ᾽ ἀλφάβητον στιχηρὰ *«Ἅπας ὁ βίος μου»* (ζήτει τῇ Τετάρτῃ τῆς ε΄ ἑβδομάδος ἑσπέρας) μὲ στίχον *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»* μέχρι τέλους, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»* (ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων τῆς 24ης Μαρτ.). Εἶτα *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον, [τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον καὶ] τὰ *«Θεοτόκε παρθένε»* κ.λπ. μετὰ μετανοιῶν, *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»*, *«Παναγία Τριάς»*, *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»* (ψαλμὸς λγ΄), *«Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου»* (ψαλμὸς ρμδ΄) καὶ ἀπόλυσις.

I. Τάξις ἐὰν μετατεθῇ ὁ Μ. Κανὼν τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται **τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** μέχρι τοῦ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»* ἢ μὲ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριῴδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσῴδια καθίσματα καὶ τὸ δίειρμον τριῴδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ᾠδαὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* ἐμμελῶς· ἀκολούθως ἡ ζ΄, ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως»*. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* χῦμα, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

II. Τάξις ἐὰν δὲν μετατεθῇ ὁ Μ. Κανών

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται **τὸ μέγα ἀπόδειπνον** ὡς εἴθισται.

Τρίτη. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α΄ αἰ.).

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Μεσονυκτικὸν τὸ καθ᾽ ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β΄ τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται»*) τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου»*, μετὰ δὲ τὸ γ΄ ἀντὶ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ κοντάκιον *«Ἐπελεύσει πνεύματος»*. Μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»*, τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, ἦχος πλ. δ΄, τῇ Τρίτῃ πρωί)· εἶτα τὰ τῆς ἡμέρας καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (βλ. Τρίτη ε΄ ἑβδομάδος). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»* καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ

τὰ τριῴδια τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Τριῳδίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα *«Σήμερον ἅπασα κτίσις»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον *«Ἐπελεύσει Πνεύματος»* καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς τὸν στίχον *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ Τριῳδίου *«Τὸν πάλαι δροσίσαντα»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον β΄ εἱρμολογικόν), ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ Τριῳδίου *«Τὴν ὑπερφυῶς σαρκὶ»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Ἐξαποστειλάριον τὸ προεόρτιον *«Ὡς δῶρα προεόρτια»* (δίς), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἴνων], *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *«Τὴν τετραυματισμένην μου ψυχὴν»* (δὶς) καὶ τὸ μαρτυρικὸν *«Ἐν μέσῳ τοῦ σταδίου»* (ἅπαξ) εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς»*.

Αἱ ὧραι α΄, γ΄ καὶ ς΄ λιταὶ (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), μὲ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τὰ προεόρτια· μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ς΄ ὥρας, ἡ ἀπόλυσις.

25. Τετάρτη. † **Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.** (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ΄, ἀναγινωσκομένην πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, ὡς εἴθισται, κοντάκιον καὶ ἀπολυτίκιον τὰ προεόρτια.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἐκ μόνου τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν (ἄνευ ψαλτηρίου), εἰς τὸ *«Κύριε ἐκέκραξα»* στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον *«Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἤ τοι τὰ εὑρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β΄ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α΄–Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. *«Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ»*, β΄–Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. *«Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ»*, γ΄–Προφητείας

Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. *«Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα»*)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα *«Τῷ ἕκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος»* κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον»* ἐκ τρίτου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ἡ τῆς ἑορτῆς· *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου»*.] Καθίσματα τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀντὶ τοῦ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον *«Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην»* ἑξάκις μὲ τὸν εἱρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν *«Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ»*.

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι᾽ ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), *«Ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι»* (Ἑβρ. β΄ 11-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Συνέλαβεν Ἐλισάβετ»* (Λκ. α΄ 24-38).

Λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ»*. Κοινωνικὸν *«Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, *«Πληρωθήτω»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»*, τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, εὐθὺς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἑξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄, καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῷ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἑκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὁροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος

ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὖθις βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*, ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν, καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

Εἴδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.*

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· εἰς τὸ *«Κύριε ἐκέκραξα»* τὰ 3 προσόμοια *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. ἀνὰ μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 *«Γαβριὴλ ὁ μέγιστος»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν

στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου *«Τῷ ἕκτῳ μηνὶ»* κ.λπ., εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια»*. *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»* γ΄. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀπόδοσις.

Εἴδησις. *Σήμερον ἑσπέρας τελεῖται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον λόγῳ τῆς ἑορτῆς.*

Ι. Τάξις ἐὰν προεψάλη ὁ Μ. Κανὼν τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας

Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται λιτή, ἤτοι ἄνευ θεοτοκαρίου καὶ κανόνος· εἰ βούλει ὅμως, δύναται νὰ ψαλῇ μόνον κανὼν ἐκ τοῦ Μηναίου (τυχὸν παραλειφθεὶς ἐκ τῆς σειρᾶς αὐτοῦ).

ΙΙ. Τάξις ἐὰν δὲν μετατεθῇ ὁ Μ. Κανών

Σημείωσις. *Εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ὁ μέγας Κανὼν ψάλλεται ἀμετάθετος τῇ σήμερον Τετάρτῃ ἑσπέρας μετὰ μικροῦ ἀποδείπνου (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν 25ης Μαρτίου, σημείωσις μετὰ τὴν §35).*

Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας, μετὰ τὴν τελείαν ἀπόλυσιν τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἀναγινώσκεται **τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** μέχρι τοῦ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»* ἢ μὲ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριῴδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσῴδια καθίσματα καὶ τὸ δίειρμον τριῴδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ᾠδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* ἐμμελῶς· ἀκολούθως ἡ ζ΄, ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως»*. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* χῦμα, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»*, τὸ *«Ἄσπιλε, ἀμόλυντε»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου· μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν, τὸ *«Εὐξώμεθα»* καὶ τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν»*.

Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνος. Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων.

Εἴδησις. *Ἡ τάξις τοῦ Τ.Μ.Ε. διὰ τὴν 26ην τοῦ μηνός, ὁσάκις ἡ ἑορτὴ τυγχάνει τῇ Τετάρτῃ τῆς ε΄ ἑβδομάδος δὲν εἶναι κατὰ πάντα ἀκριβής, διότι εἶναι συντεταγμένη ὡς ἐὰν ἡ ἀπόδοσις τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γίνεται εἰς τὴν προηγιασμένην τῆς 26ης, ἐνῷ εἶναι πρόδηλον ὅτι ἀπεδόθη ἤδη τῇ 25ῃ ἑσπέρας, ἡ δὲ προηγιασμένη γίνεται διὰ τὸν μέγαν Κανόνα καὶ ὄχι διὰ τὴν σύναξιν τοῦ ἀρχαγγέλου. Ὅθεν ἐνταῦθα προσαρμόζεται ἀναλόγως τὸ τυπικὸν τῆς ἡμέρας, ὁ δὲ ἑσπερινὸς συμπληροῦται καὶ μὲ τὰ προσόμοια τῆς ἑπομένης.*

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὄρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νηστησίμοις ἡμέραις· εἶτα [μετὰ τὸ ζ΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικὰ καθίσματα τοῦ πλ. δ΄ ἤχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ζ΄ ᾠδῆς –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, *«Θαυμαστὸς ὁ Θεός»*–, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Χαῖρε, ἡ δι' ἀγγέλου»*· εἶτα [μετὰ τὸ η΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα *«Φωστῆρας θεαυγεῖς»*, Δόξα, *«Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸν ἀπερίληπτον»*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»* [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν, ὡς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ δίειρμον τριῴδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' ς΄ τὸ τοῦ Τριῳδίου κοντάκιον *«Ψυχή μου ψυχή μου»* μετὰ τοῦ οἴκου *«Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἰατρεῖον»* καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ διείρμου τριῳδίου, εἰς δὲ τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου *«Τὸν ἄναρχον βασιλέα»*, στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον πλ. δ΄), εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου *«Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (τρίς), *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Ἀγαθὸν*

τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., *«Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες»*, *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»* καὶ αἱ γ΄ μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ὡς συνήθως, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου ψυχή μου»* χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Παναγία Τριάς»*, ἡ ἀπόλυσις, καὶ ἄρχεται·

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *«Πρὸς Κύριον»*, εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον *«Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην»* (δίς), τὸ μαρτυρικόν, 3 προσόμοια τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ 3 προσόμοια τῆς ἐπαύριον ἐκ τοῦ Μηναίου (27 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τῷ ἕκτῳ μηνί»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ δύο ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, τὸ *«Κατευθυνθήτω»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης· κοινωνικὸν *«Γεύσασθε»*.

27. Παρασκευή. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (γ΄-δ΄ αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου (†950).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς»*, τὸ ἰδιόμελον *«Ὡς ἐξ Ἰερουσαλὴμ»* δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. ἀνὰ μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος μυστήριον»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων· κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»*.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται **τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** μέχρι τοῦ *«Ἄξιον ἐστί»*. Μετ᾽ αὐτὸ οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ

δ΄, ε΄ καὶ ς΄ ᾠδή, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν γ΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶθ᾽ οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδή (ἐν τῇ ὁποίᾳ θυμιᾷ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεύς, ὡς εἴθισται), *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν δ΄ στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τὸν α΄ οἶκον. Τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ *«Εὐξώμεθα»*, ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα *«Τὴν ὡραιότητα»*, καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν»*.

Β΄. Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος εἰς τὸν ὄρθρον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, ἀναγινώσκομεν τὸ **μικρὸν ἀπόδειπνον** λιτόν, ἤ τοι οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀκαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὔτε οἱ οἶκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ᾽ εὐθὺς μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστὶ»* τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα, αἱ εὐχαὶ *«Ἄσπιλε, ἀμόλυντε»* κ.τ.λ. τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς»* ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἑξάψαλμος καὶ ἡ μεγάλη συναπτή.

Α΄ ΣΤΑΣΙΣ. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* ἐκ τρίτου, καὶ ἡ α΄ στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος»*.

Β΄ ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, ἡ β΄ στάσις τῶν οἴκων καὶ αὖθις *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* εἰς 6 (ἐνταῦθα ᾠδαὶ α΄ καὶ γ΄). Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ᾠδῆς (ἄχρι τῆς ε΄ ᾠδῆς) καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ΄ ΣΤΑΣΙΣ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἡ καταβασία αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός»*, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον, καὶ ἡ γ΄ στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγός»*. Αἱ ᾠδαὶ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς συμψάλλεται καὶ τὸ δίειρμον τετραῴδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκείων προϋμνίων, ὡς ἑξῆς·

«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραῳδίου·

«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» εἰς τὰ μαρτυρικὰ τῶν δύο τετραῳδίων·

«Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραῳδίου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, *Καὶ νῦν* εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραῳδίου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β΄ τετραῳδίου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ς΄ καὶ τῶν λοιπῶν ᾠδῶν, καταβασία ψάλλεται ὁ ἑκάστοτε εἱρμὸς τοῦ β΄ τετραῳδίου.

Δ΄ ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὸν εἱρμὸν *«Τοῦ κήτους τὸν προφήτην»*, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»*, *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, ἡ δ΄ στάσις τῶν οἴκων, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α΄ οἴκου. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου. Ἀκολούθως ἡ ζ΄ καὶ ἡ η΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων (μόνον ἐν τῷ ὄρθρῳ εἰς τὴν η΄ ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»*). Εἶτα *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως»*. (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ εἱρμοῦ *«Ἠσαΐα, χόρευε»*.

Ἐξαποστειλάριον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* (δίς). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* ἅπαξ, ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ ἀπόλυσις ὡς συνήθως.

(Τὸ πρωὶ ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ὡς διατυποῦται εἰς τὴν ἐπαύριον.)

28. Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου. Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς (†754)· Ἡρῳδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Τῷ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἄνδρῳ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων *«Ἄκτιστε φύσις»* τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθέν»*, ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*.

Ἂν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε **ὁ ὄρθρος** τελεῖται ὡς ἐξῆς. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* δίς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγός»* (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Ἀκαθίστου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τὸ δίειρμον τετραῴδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγὸς»* ἅπαξ. Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα, ὁ οἶκος *«Ἄγγελος πρωτοστάτης»* καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»*, καὶ ἐν τέλει ὁ εἱρμὸς *«Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάριον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* (δίς). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* ἅπαξ.

Ἂν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ μεσονυκτικὸν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, [ἡ α΄ ὥρα] καὶ εὐθὺς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἂν δὲν ψαλοῦν τυπικά, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκιον *«Τὸ προσταχθέν»*, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, Νοεμβρίου 21, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σεπτεμβρίου 8, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἅπας γηγενής»*· κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

29. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ**. «Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας». Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου

καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς (†364). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν θ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§54-56).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ προσταχθέν»*· κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ἐθαυματούργησε, Χριστέ»*, Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»*. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, *«Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (θ΄)· μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσῴδιον κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, δέσποτα»*, τὸ τῆς ὁσίας *«Ὑπόδειγμα μετανοίας»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις) *«Σὲ μὲν διεκώλυε»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου»*, β) *«Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου*

καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου», Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

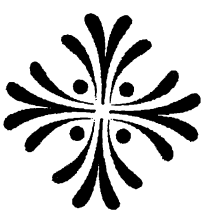
Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ (α΄) κανόνος τοῦ Τριῳδίου εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, *«Ἐν σοί, μῆτερ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυριακῆς ε΄ νηστειῶν, *«Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. θ΄ 11-14)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»* (Μρ. ι΄ 32-45). Λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*.

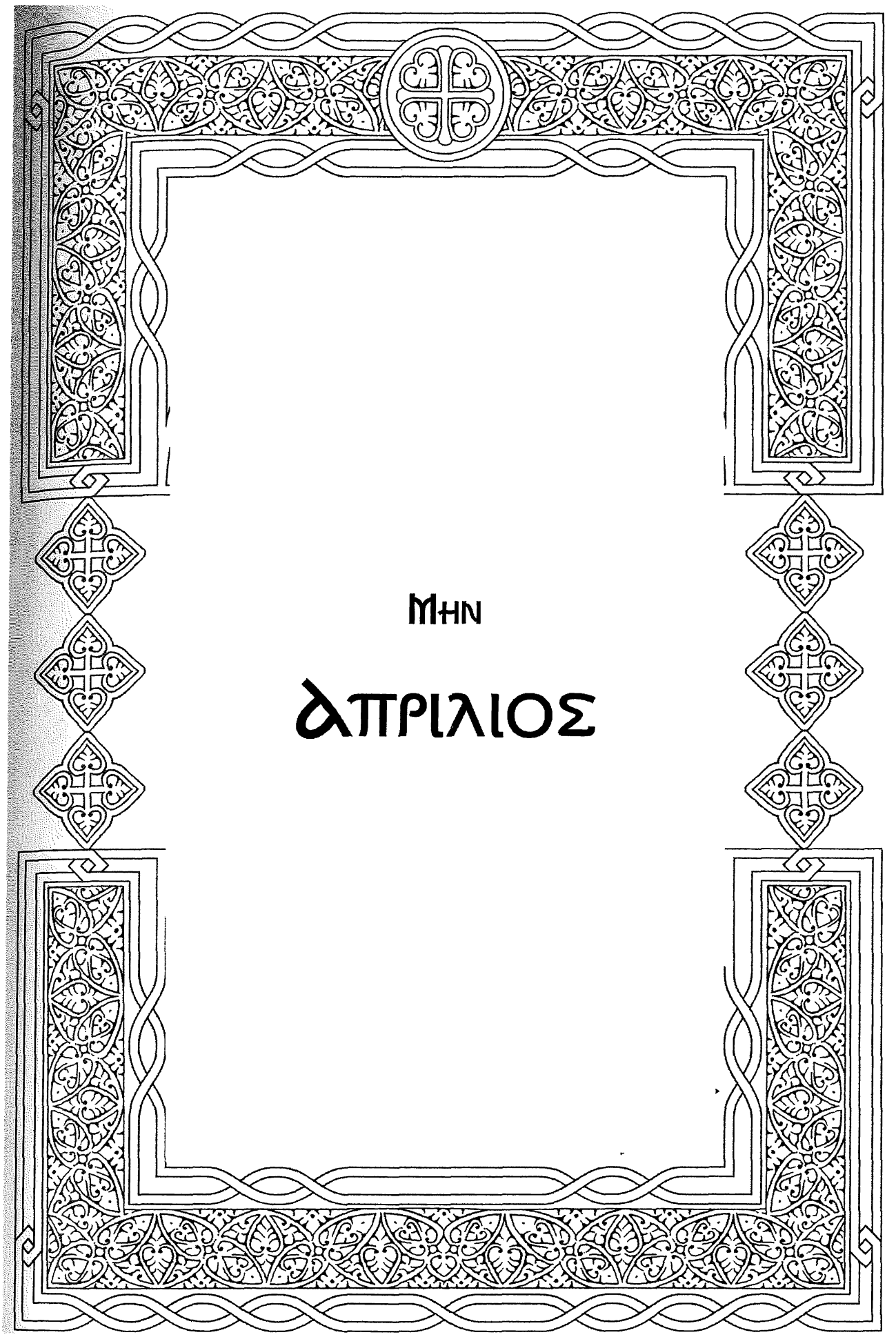
Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, *«Ἐν σοί, μῆτερ»*· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, κατανυκτικὰ τοῦ α΄ ἤχου 4 *«Ὅτι τὸ πέλαγος πολύ»* (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου *«Πτωχεύσας ὁ πλούσιος»* καὶ 3 τοῦ Μηναίου (30 Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν»*. Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»*· τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

30. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαΐων. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» (†615).

31. Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. (†326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

ΜΗΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Μην Απριλιος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. **Τετάρτη πρὸ τῶν Βαΐων.** Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας (†522)· Γεροντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

   Τῇ Τετάρτῃ πρωΐ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

   Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Μετὰ τὸ ιη΄ κάθισμα (*«Πρὸς Κύριον»*), εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον *«Πλούσιος ἐν πάθεσι»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (2 Ἀπριλίου) τὰ 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

2. **Πέμπτη πρὸ τῶν Βαΐων.** Τίτου ὁσίου (θ΄ αἰ.)· Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων (†306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

3. **Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαΐων.** Νικήτα ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†824). Ἰωσὴφ τοῦ ὑμνογράφου (†833).

   Τῷ πρωΐ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

   Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* –ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι»*– τὸ ἰδιόμελον *«Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν (ἅπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ἰδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, *«Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου»*, Καὶ νῦν, *«Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν»* (τὸ μέγα). Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

   Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστὶ»* ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν τοῦ ἁγίου

Λαζάρου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*· μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Ἐποίησε κράτος»* καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»*, *«Ἄσπιλε, ἀμόλυντε»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀποδείπνου (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *«Εὐξώμεθα»* καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»* (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §60).

4. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῷ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων (ς΄ αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις (†1808).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §61).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»* τρίς. Τὸ κάθισμα *«Κατοικτίρας τῆς Μάρθας»* (δὶς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, αἴτησις μετ' ἐκφωνήσεως *«Ὅτι ηὐλόγηταί σου»* καὶ τὸ κάθισμα *«Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας»* (δίς). Εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες καὶ τετραῴδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*)· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ Τριῳδίου *«Ὑγρὰν διοδεύσας»*· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν τετραῳδίων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Κυρίως Θεοτόκον»*. Ἐξαποστειλάρια *«Ἅγιος Κύριος»* [τὸ *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν»* δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριῳδίου *«Λόγῳ σου, Λόγε»* δίς, *«Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς»* ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 8 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Λαζάρου κατὰ σειράν, Δόξα, *«Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*, δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ ᾠδὴ τοῦ α΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ β΄ κανόνος. Ἂν ψαλοῦν ἀντίφωνα,

λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας *(«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθε»)*, ἀλλὰ μὲ ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεύτερον *«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, εἰς δὲ τὸ τρίτον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, *«Βασιλείαν ἀσάλευτον»* (Ἑβρ. ιβ΄ 28-ιγ΄ 8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος»* (Ἰω. ια΄ 1-45). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *«Ἐξαιρέτως»* ὁ α΄ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν»*. Κοινωνικὸν *«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

Εἰδήσεις. *1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.*

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς μὲν τὸν ὄρθρον ἡ «Τιμιωτέρα» *δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ' αὐτῆς ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος ἑκάστης ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ* Ἐξαιρέτως *δὲν ψάλλεται τὸ* «Ἄξιον ἐστίν».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Εἴδομεν τὸ φῶς» *δὲν ψάλλεται.*

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται ὅμως τὰ ὀνόματα, ἂν δεήσῃ, τῶν τεθνεώτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» *κ.τ.λ. (βλέπε Τ.Μ.Ε., σ. 352, σημ. 35).*

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἰερουσαλὴμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ. (Τ.Μ.Ε., Διάταξις Τριῳδίου, §§ 63-65).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*· κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, τὰ ἰδιόμελα *«Σήμερον ἡ χάρις»* κ.λπ. εἰς 6

(δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ χάρις»*. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ χάρις»*. Ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Συνταφέντες σοι»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ τοῦ Τριῳδίου κατὰ σειράν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου. Προκείμενον, ἦχος δ΄, ψαλμὸς η΄, *«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον»*· στίχος *«Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ»*· καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 6· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος *«Ὤφθησαν αἱ πηγαί»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα πάλιν ὁ εἱρμὸς *«Θεὸς Κύριος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ *«Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν»* ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ Εἰς τὸ εὐλογῆσαι Βαΐα *«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβίμ»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Συνταφέντες σοι»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰσοδικὸν *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς*

Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὰ ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Συνταφέντες σοι»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς Βαΐων, *«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε»* (Φιλιπ. δ΄ 4-9)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα»* (Ἰω. ιβ΄ 1-18).

Λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Θεὸς Κύριος»*. Κοινωνικὸν *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν*, τὸ *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἶτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βαΐων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*, Δόξα, *«Συνταφέντες σοι»*· κοντάκιον *«Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε καὶ εὐφραίνου»* δευτερούμενα, Δόξα, τὸ α΄, Καὶ νῦν, τὸ γ΄ ἰδιόμελον· εἴσοδος κ.λπ.· τὰ ἀπόστιχα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ψάλλεται εὐθὺς ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν *«Ἰωσὴφ τὴν σωφροσύνην»*, μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*. Ἐν τέλει τῆς θ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Θεοτόκε παρθένε»* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Ἀπόλυσις *«Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»*, εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*.

Σημείωσις. *Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἑβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, καθότι δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.*

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος συνήθως τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας). Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς εἴθισται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Διάταξις Τριῳδίου §67). Τὸ τροπάριον

«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται» ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α΄ *«προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς τὸ β΄ *«πρεσβείαις* (τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ) *σῶσον ἡμᾶς»* καὶ εἰς τὸ γ΄ *«διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς»*. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Τριῳδίου ἀναγινώσκεται τὸ συναξάριον τῆς 6ης Ἀπριλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας (*«Ὁ Ἰακὼβ ὠδύρετο»*) χῦμα· ἀπόλυσις *«Ἐρχόμενος ὁ Κύριος»*.

6. † **Μεγάλη Δευτέρα.** «Μνείαν ποιούμεθα Ἰωσὴφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς». Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως (†582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων.

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρᾳ πρωί. [Ἀναγινώσκονται πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ΄-η΄).] Εἶτα αἱ ὧραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* καὶ τοῦ κοντακίου *«Ὁ Ἰακὼβ ὠδύρετο»*, καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου, §§ 68 καὶ 69).

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρᾳ ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου, §§ 23 καὶ 70).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Τρίτης, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου, §§ 71 καὶ 67). Εἰς τὸ α΄ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* κατάληξις *«πρεσβείαις τοῦ προδρόμου σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν εὐθὺς αἴτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α΄ ᾠδήν.

7. † **Μεγάλη Τρίτη.** «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων (†304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης (θ΄ αἰ.). Σάββα ὁσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ (†1948).

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ΄-ιγ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὧραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., Διάταξις Τριῳδίου, §§ 72 καὶ 73).

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ ἑσπέρας, τὸ τελευταῖον μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε., Διάταξις Τριῳδίου, §§ 23 καὶ 74).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγάλης Τετάρτης ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §67). Εἰς τὸ α΄ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* κατάληξις *«δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη.

8. † **Μεγάλη Τετάρτη.** «Μνεία τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ γυναικός». Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἑρμοῦ κ.λπ. ἀποστόλων. Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῷ (†1669).

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα ε΄ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (ιδ΄, ιε΄, ις΄, ιθ΄, κ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὧραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§ 75-76).

Σήμερον εἴθισται εἰς τοὺς ἱ. ναοὺς ὅπως τελῆται καὶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ εὐχελαίου.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ ἑσπέρας, τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §77).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Πέμπτης (ψαλλόμενος συνήθως τῇ ἑσπέρᾳ τῆς μεγ. Τετάρτης). Ἡ ἀκολουθία ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., [*«Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί»*,] ἡ προφητεία τῆς α΄ ὥρας μετὰ τοῦ τροπαρίου αὐτῆς, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις *«Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...»* καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

9. † **Μεγάλη Πέμπτη.** «Τὸν ἱερὸν νιπτῆρα ἑορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτήν». Εὐψυχίου μάρτυρος (†362). Βαδίμου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων (†364).

Εἴδησις. *Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεύτερος ἀμνός, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον*

προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Τῇ μεγ. Πέμπτῃ πρωί. Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §79). Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος ὁμοίως, *«Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου»* (Α΄ Κορ. ια΄ 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται»* (Μτθ. κς΄ 2-20, Ἰω. ιγ΄ 3-17, Μτθ. κς΄ 21-39, Λκ. κβ΄ 43-44, Μτθ. κς΄ 40-κζ΄ 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χερουβικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, τὸ τροπάριον *«Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ»*· τὸ αὐτὸ καὶ ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* (καὶ τοῦ *Πληρωθήτω*). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ *«Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα...»*

Τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §80). Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐξηγόρασας ἡμᾶς»* ἐκ γ΄ καὶ ἡ ἐκτενής. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

10. † Μεγάλη Παρασκευή. «Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος λῃστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας». Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἑτέρων 35 μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Γρηγορίου Ε΄ ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821).

Σημείωσις. *Ἔνθα τυχὸν τιμᾶται ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε΄, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετατίθεται τῇ Δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου.*

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωί. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὡρῶν, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§81-83). Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ΄ ὥρας *«Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ»*, ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις *«Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας»*.

Ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποκαθηλώσεως, τελεῖται ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ΄ ὥρας. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §84). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *«Εἴη τὸ κράτος»* οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων *«Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν»* κ.λπ., ἐνῷ οἱ ἱερεῖς τελοῦν ἐντὸς τοῦ ναοῦ τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου, ὡς εἴθισται. Ἔμπροσθεν τοῦ κουβουκλίου οἱ ψάλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*· εἶτα *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτίκια *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Ὁ ὄρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θρῆνος». Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται εἴτε κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε κατὰ τὴν α΄ πρωινὴν τοῦ μεγ. Σαββάτου, ὡς εἴθισται (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §85). Εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Ἅμα τῇ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ *«Πρόσσχωμεν»*, *«Εἰρήνη πᾶσι»*, *«Σοφία»*, αἴρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱ. βῆμα, ἐνῷ ψάλλονται τὰ τροπάρια *«Ὅτε κατῆλθες»* κ.λπ.. Εἶτα τὸ τροπάριον *«Ὁ συνέχων τὰ πέρατα»*, τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, τὸ ἕτερον προκείμενον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζήτει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀπόλυσις *«Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος»*.

† **Μέγα Σάββατον.** «Ἡ θεόσωμος ταφὴ καὶ ἡ εἰς ᾅδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου (†92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ.

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ μέγας ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §86). Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀνα-

γνώσματα (τὸ α΄ *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»*, τὸ δ΄ *«Ἐγένετο λόγος Κυρίου»*, καὶ τὸ ιε΄ *«Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου»*) κ.τ.λ.· ἀντὶ χερουβικοῦ ὁ ἀρχαῖος ὕμνος *«Σιγήσατω πᾶσα σάρξ»*. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Κοινωνικὸν *«Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σῴζων ἡμᾶς· ἀλληλούια»*. Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* ψάλλεται εἱρμολογικῶς εἰς ἦχον β΄ τὸ *«Μνήσθητι εὔσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ λῃστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*.

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (η΄ αἰ.)· Ἀνθούσης ὁσίας (†801).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἡ παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ «μεσονυκτικὸν» τῆς Ἀναστάσεως (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §1): Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν (χῦμα), ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν *«Κύματι θαλάσσης»* μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἑκάστης ᾠδῆς (καὶ τῆς η΄ ᾠδῆς) Δόξα, Καὶ νῦν· ἀλλ᾽ οὔτε ἐπαναλαμβάνομεν τὸν εἱρμὸν ἑκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαν (πλὴν τοῦ εἱρμοῦ τῆς θ΄), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* οὔτε τὸ *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»*, οὔτε θυμίασις γίνεται εἰς τὴν θ΄. Μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν λέγεται αὖθις ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Μὴ ἐποδύρου μου»* καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»*, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*.

Εἴδησις. *Ἀπὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ* «Βασιλεῦ οὐράνιε» *δὲν λέγεται.*

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὁλόκληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἁγ. τραπέζης, ἐξέρχεται τοῦ ἱ. βήματος ψάλλων εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸν ὕμνον *«Δεῦτε λάβετε φῶς...»*, ὃν ἐπαναλαμβάνουν πολλάκις οἱ χοροὶ ἐναλλάξ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ στιχηρὸν *«Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ»*, ἕως οὗ φθάσουν εἰς τὴν ἐξέδραν,

ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ β΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον *«Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου»* (Μρ. ις΄ 1-8)· οἱ χοροὶ *«Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι»* καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρὶς τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»* καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον *«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν»* τρίς· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἑξάκις, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλῳ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους *«Ἀναστήτω ὁ Θεὸς»* κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὖθις *«Χριστὸς ἀνέστη»* καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος»*. Εὐθὺς συναπτὴ μεγάλη, ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα»*, καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ εἱρμοῦ τῆς α΄ ᾠδῆς τοῦ Πάσχα *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6, ἤ τοι ὁ εἱρμὸς δὶς καὶ τὰ τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς εἰς 4 μὲ στίχον *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*, Δόξα, εἰς τὸ προτελευταῖον, Καὶ νῦν, εἰς τὸ τελευταῖον]. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρὶς καὶ τὸ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* τρὶς καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἐπίσης τρὶς χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ λοιπαὶ ᾠδαί. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἑξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἑθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου».

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὦ θείας, ὦ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾅδης ἐσκυλεύθη. «Ὦ θείας, ὦ φίλης».

Δόξα. *Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὦ Πάσχα τὸ μέγα».*

Καὶ νῦν. *Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὦ Πάσχα τὸ μέγα».*

Ἡ καταβασία *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἁγνὴ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄ καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ· μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι»* καὶ εὐθὺς μόνον τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ Πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* τρίς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 ἀναστάσιμα *«Ὑμνοῦμέν σου, Χριστὲ»* κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (γ΄).

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθὺς* μετὰ τὸ τρίτον *«Χριστὸς ἀνέστη»* ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητικὸν λόγον *«Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος»*, μεθ' ὃν εἴθισται ὁ α΄ χορὸς νὰ ψάλλῃ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου *«Ἡ τοῦ στόματός σου καθά περ πυρσός».*

Σημείωσις. *Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον λέγονται μόνον σήμερον.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις ὡς προδεδήλωται (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἔθος). Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου. Εἰσοδικὸν *«Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

---

* Ἡ ἁρμόδιος θέσις τοῦ κατηχητικοῦ λόγου εἶναι «μετὰ τοὺς αἴνους πρὸ τῆς λειτουργίας, διότι ἀφορᾷ εἰς τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §2, ὑποσημ. 7). Ὁμοίως ὁρίζεται εἰς τὸ Πεντηκοστάριον, εἰς τὰ ἀρχαῖα Τυπικὰ καὶ εἰς τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου «Ἱερατικὸν» τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐπιμελείᾳ ἱερέως Κων. Παπαγιάννη, ἔτ. 2002, σελ. 80-82.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον *«Χριστὸς ἀνέστη»*, ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς Πάσχα, *«Τὸν μὲν πρῶτον λόγον»* (Πρξ. α΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος»* (Ἰω. α΄ 1-17). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε»* (ἄνευ ἀλληλούια)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων (ἐκ τοῦ σιναϊτικοῦ κώδικος 150, τοῦ 9ου-10ου αἰῶνος)·

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείπνῳ παραγέγονας ἑκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ ὁ ᾅδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἁπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίσασα εὐφράνθη, προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἴπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ (τὸ αὐτὸ καὶ ἀντὶ τοῦ *Πληρωθήτω*)· τὸ αὐτὸ τρὶς σύντομον (εἰς ἦχον β΄) ἀντὶ τοῦ *Εἴη τὸ ὄνομα*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ *«Χριστὸς ἀνέστη»*, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται *«Ἀληθῶς ἀνέστη»* (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρίς), εἶτα ὁ ἱερεὺς *«Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει»*, καὶ ὁ λαὸς *«Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν»* (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ *Δι' εὐχῶν*) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ ἐκφωνεῖ ὁλόκληρον τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*.

Εἰδήσεις. *1. Ἡ τάξις αὐτὴ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ' ἅπασαν τὴν διακαινήσιμον ἑβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.*

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὡρῶν, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ***ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία*** *ἐπαναλαμβανομένη τρίς, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὡρολογίῳ, καὶ εἶτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ* «Χριστὸς ἀνέστη».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» *μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ* «Εἴδομεν» *καὶ τοῦ* «Πληρωθήτω» *ψάλλεται τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *ἅπαξ, ἀντὶ δὲ τοῦ* «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» *ψάλλεται τρὶς σύντομον πάλιν τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *συνήθως εἰς ἦχον β΄ στιχηραρικόν (ὁμοίως καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει τοῦ Πάσχα).*

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε παρθένε *ψάλλεται τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *(Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §11).*

5. Κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐπίσης ἑβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἐξόδιος ἀκολουθία (ὅρα εἰς Μικρὸν Εὐχολόγιον).

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»*, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι»*. Ἑσπέρια, εἰς στίχους 6, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τὸν σωτήριον ὕμνον»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ μετ᾽ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθὺς *«Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς»* καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον *«Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ»* (Ἰω. κ΄ 19-25), τὸ ὁποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατόν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ᾽ ἄλλων κατὰ τὰς ὡρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α΄ χορὸς *«Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι»*, ἡ ἐκτενής, τὸ *«Καταξίωσον»* κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν *«Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ σωτὴρ»* καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός»*, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

13 † Δευτέρα τῆς διακαινησίμου. Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ (†655). [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων γενομένης ἁλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)]. Ἦχος β΄.

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»*, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι»*· ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς χθές, ἀλλὰ ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος μόνον τὸ κοντάκιον τοῦ πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας· εἶτα τὸ *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα κ.λπ., ὡς χθές· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτέρας διακαινησίμου, *«Ὑπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι»* (Πρξ. α΄ 12-17, 21-26)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε»* (Ἰω. α΄ 18-28) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ὡς χθές.

Σημείωσις. *Ἔνθα τυχὸν σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Ε΄, τηροῦνται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (πρβλ. Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπριλίου §§ 1-3). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.*

14. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει (†1803). Ἦχος γ΄.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὁσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοὺ Πεντέλης.]

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης διακαινησίμου, *«Σταθεὶς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα»* (Πρξ. β΄ 14-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν»* (Λκ. κδ΄ 12-35).

15. † Τετάρτη τῆς διακαινησίμου. Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν). Ἦχος δ΄.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετάρτης διακαινησίμου, *«Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν»* (Πρξ. β΄ 22-38)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἱστήκει ὁ Ἰωάννης»* (Ἰω. α΄ 35-52).

16. † Πέμπτη τῆς διακαινησίμου. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Ἀμφιλοχίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ (†1970). Ἦχος πλ. α΄.

[Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος († 21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτσῃ.]

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης διακαινησίμου, *«Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν»* (Πρξ. β΄ 38-43)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἄνθρωπός τις ἦν»* (Ἰω. γ΄ 1-15).

17. † Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου. «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι (†344). Ἀδριανοῦ μάρτυρος (†251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805). Ἦχος πλ. β΄.

Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα *«Νίκην ἔχων, Χριστὲ»* κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, *«Τίς λαλήσει»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, προκείμενον *«Ἀγαπήσω σε, Κύριε»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ἄρχεται ὁ β΄ χορός), τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *«Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ»*, εἶτα στίχος *«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ»* καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο

* Καταχωρίζεται ὧδε τὸ γ΄ προσόμοιον διωρθωμένον ἐκ χειρογράφων, καθόσον εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια εὑρίσκεται ἐλλιπές (ὅρα Π. Β. Πάσχου, «Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις», Ἐκκλησία, ΝΗ΄, 1981, σελ. 408-410).

τελευταῖα εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα, *«Σαλπίσωμεν φιλέορτοι»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*, μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄. Ἀπόλυσις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Σημείωσις. *Παρατίθεται τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α΄.*

«Ὁ ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώους ἀναβλύζων ἰάματα· ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Μεσονυκτικὸν ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (ι΄) καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἶτα οἱ κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*, καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»*· εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (γ΄), *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»*, μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου *«Τὴν ἀέναον κρήνην»*· μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μηνολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* (γ΄), *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (γ΄)· ἡ ζ΄ καὶ ἡ η΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων. Εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 μεγαλυναρίων (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἡ θ΄ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»* (εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια Δόξα, Καὶ νῦν). Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἴνους, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»*, ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4 (τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), καὶ τὰ στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»* (μετὰ τῶν οἰκείων στίχων), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς.

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγή, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρύσις τῶν ἰαμάτων, ἡ πᾶσαν νόσων ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἡ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρειμένων ἀνόρθωσις, ἡ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασι τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ἄμισθον ὄντως καὶ ἕτοιμον, Χριστοῦ μῆτερ Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον *«Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»*, καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου *«Ἐξ ἀκενώτου σου»* καὶ τὸ τοῦ Πάσχα *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκευῆς διακαινησίμου, *«Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον»* (Πρξ. γ΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ»* (Ἰω. β΄ 12-22). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*. [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα λέγεται τὸ μεγαλυνάριον *«Ὕδωρ τὸ ζωήρυτον»* (ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).] Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν πάσῃ τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι.

18. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου. Ἰωάννου ὁσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Ἀθανασίας ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης. Ἦχος πλ. δ΄.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαββάτου διακαινησίμου, *«Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ»* (Πρξ. γ΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ»* (Ἰω. γ΄ 22-33).

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩΜΑ). «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Παφνουτίου ἱερομάρτυρος. Γεωργίου ἐπισκόπου Πισιδίας. Ἑωθινὸν α΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· α) τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων (†1836)· β) τῶν ἐν Ναούσῃ τιμωμένων νεομαρτύρων· γ) Νικήτα τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις ἀθλήσαντος.

Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα (ἐναρκτήριος ἀκολουθία).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν», «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν».*

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον».*

«Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον (ὅ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»*, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν), καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»* (τρίς). Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός...»*

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα* ***εἰς τὴν ἔναρξιν πασῶν τῶν ἀκολουθιῶν****, μετὰ τὸ* «Εὐλογητός», *ψάλλεται τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *τρίς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑφ' ἑκάστου τῶν χορῶν· καὶ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνεται τὸ* «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» *καὶ ἄρχεται εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις τοῦ προοιμιακοῦ· εἰς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου καὶ τῶν ὡρῶν παραλείπεται τὸ* «Ἅγιος ὁ Θεὸς» *καὶ λέγεται εὐθὺς Δόξα, Καὶ νῦν,* «Παναγία Τριὰς» *καὶ τὰ λοιπά· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ* «Εὐλογημένη» *καὶ τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *(τρὶς) εὐθὺς τὰ εἰρηνικά.*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α΄ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δὶς ἕκαστον (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»*· προκείμενον *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον»* (τρίς) μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἅπασα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐντὸς τοῦ ἱ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἑωθινά· ὁ ν΄ ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 6, «ἄνευ στίχων»· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν ἡ ὑπακοὴ *«Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου»*· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἤ τοι ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα»* καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ. (ὅ περ ἐπανέρχεται ψαλλόμενον καθ' ἑκάστην Κυριακήν), καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς *«Ἐμῶν μελῶν χειρί σου»* δίς, *«Σήμερον ἔαρ μυρίζει»* ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. *«Εὐλογημένη»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ' εὐθὺς τὸ) ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»* καὶ κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος: τῆς Κυριακῆς Ἀντίπασχα, *«Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων»* (Πρξ. ε΄ 12-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, θ΄ ἑωθινόν, *«Οὔσης ὀψίας»* (Ἰω. κ΄ 19-31).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα»*. Κοινωνικὸν *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια»*. Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ· *«Πληρωθήτω»*, *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον ἐπανέρχεται ψαλλόμενον καθημερινῶς (πλὴν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα) εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν τὸ* «Πληρωθήτω» *ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει αὐτοῦ.*

20. Δευτέρα. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ. Ἀθανασίου ὁσίου κτίτορος Μεγ. Μετεώρου (†1310)· Ἀναστασίου Β΄ Ἀντιοχείας, ἱερομάρτυρος (ζ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτέρας β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. γ΄ 19-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. β΄ 1-11).

Διατάξεις καθημερινῶν Πεντηκοσταρίου

1. Ἀπὸ σήμερον αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμψάλλονται δὲ καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου. (Περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀκολουθιῶν, βλ. εἴδησιν μετὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.)

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ***ἐν καθημερινῇ*** *(ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος, μετὰ τὰ δοξαστικὰ τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτίκια, τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς,* ***καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα*** *(Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Ἀπριλίου, ὑποσημ. 4).*

3. Εἰς τὸν ὄρθρον ***τῶν καθημερινῶν*** *μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ εἶτα ὁ ν΄ ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὔριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)·* ***στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες εἰς ἕκαστον στίχον τὸν εἱρμὸν «Τὴν τιμιωτέραν».*** *Ἐὰν προβλέπωνται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.*

4. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἴθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καί τοι τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἔναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὁρίζουσι τὸ "Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν"» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

5. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον ψάλλεται τὸ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς· (μέχρι τοῦ ἑπομένου Σαββάτου ψάλλεται τὸ κοντάκιον τοῦ Θωμᾶ «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

6. Ἀπὸ σήμερον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» ***ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἐστίν»,*** *ἐκτὸς ἂν ὁρίζῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν.*

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς *ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἁπάσας*

τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...», *ἀντὶ δὲ τοῦ* Δι' εὐχῶν *–κατ' ἐπικρατῆσαν ἐν Ἑλλάδι ἔθος–* *ὁ ὕμνος* «Χριστὸς ἀνέστη» *(Σύστημα Τυπικοῦ, σελ. 659, ὑποσημ. 1305).*

21. Τρίτη. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος (†305). Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης· Ἀναστασίου Α΄ Ἀντιοχείας, ὁσίου (†599)· Μαξίμου Κων/πόλεως (†434).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. γ΄ 16-21).

22. Τετάρτη. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου (†613). Ναθαναὴλ ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἄρτῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 13-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 17-24).

23. Πέμπτη. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου (†303).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ (ἅ τινα ζήτει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Τετάρτῃ Θωμᾶ ἑσπέρας καὶ Πέμπτῃ Θωμᾶ πρωί).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου *«Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι»* κ.λπ., Δόξα, *«Ἀξίως τοῦ ὀνόματος»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἀπιστία»*. Εἴσοδος κ.λπ., καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος! τοῦ πυρός»*. Ἀπολυτίκια *«Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ἰωάννης»* (ζήτει Πέμπτῃ Θωμᾶ εἰς τοὺς αἴνους)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»* (κατὰ τὴν ὀρθὴν διάταξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. Ἀπρ. 23, §14 καὶ §31).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἐσφραγισμένου τοῦ*

μνήματος». [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος τοῦ ἁγίου.] Καθίσματα, εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τοῦ ἁγίου *«Ἀνέτειλεν ἰδού»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὅμοιον τῆς ἑορτῆς *«Ἰδών μου τὴν πλευράν, μὴ ἀπίστει μοι»* (βλ. Πέμπτη τοῦ Θωμᾶ πρωί)· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν, τοῦ ἁγίου *«Πόθῳ ζέοντι»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος πλ. α΄, πρὸς *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*·

Τὸν ἀπόστολον πάντες καὶ μαθητὴν τοῦ Χριστοῦ ǀ *εὐφημήσωμεν ὕμνοις ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ·* ǀ *θεοπρεπῶς γὰρ τὰς ἡμῶν διανοίας αὐτὸς* ǀ *τύπους τῶν ἥλων ψηλαφῶν,* ǀ *βεβαίαν πίστιν ἐκζητῶν,* ǀ *ἐστήριξεν ἐν τῷ κόσμῳ,* ǀ *καὶ δυσωπεῖ τὸν σωτῆρα* ǀ *ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.*

Διὰ τὸν πολυέλεον τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου *«Γεωργήσας ἐμμελῶς»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄, πρὸς *«Τὸν τάφον σου, σωτήρ»*.

Ἰδών μου τὴν πλευρὰν καὶ τὰς τρήσεις τῶν ἥλων, ǀ *Θωμᾶ, τί ἀπιστεῖς τῇ ἐμῇ ἀναστάσει;* ǀ *ὁ Κύριος ἔλεγεν ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος,* ǀ *ὀπτανόμενος τοῖς ἀποστόλοις ἀρρήτως,* ǀ *ὁ δὲ Δίδυμος πεισθεὶς ἐβόα τῷ κτίστῃ·* ǀ *Θεός μου εἶ καὶ Κύριος.*

Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, Τρίτης ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως. Κάνονες, ὁ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς *«Ἄσωμεν πάντες λαοὶ»* μετὰ τῶν εἱρμῶν (στίχος εἰς τὰ τροπάρια *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*) καὶ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου *«Ὑπὲρ ἥλιον ἐξήστραψεν»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ δύο μεσῴδια καθίσματα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄, πρὸς *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*·

Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων κεκρυμμένων τῶν μαθητῶν ǀ *καὶ ἐν τῇ Σιὼν συνηγμένων* ǀ *εἰσῆλθες πρὸς αὐτούς, ἀγαθέ,* ǀ *καὶ ἔστης κεκλεισμένων τῶν θυρῶν* ǀ *ἐν μέσῳ αὐτῶν χαροποιὸς* ǀ *καὶ ὑπέδειξας αὐτοῖς τὰς χεῖρας* ǀ *καὶ τῆς ἀχράντου σου πλευρᾶς τοὺς μώλωπας* ǀ *λέγων τῷ ἀπιστοῦντι μαθητῇ·* ǀ *Φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ ἐρεύνα* ǀ *ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμὶ* ǀ *ὁ διὰ σὲ παθητός.*

Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· *«Τὴν*

τιμιωτέραν», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Ἐξαποστειλάρια τὸ τοῦ Μηναίου *«Ἔαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε»* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον ἔαρ μυρίζει».* Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ»* (Πέμπτῃ πρωὶ τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».* Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πράξ., *«Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης»* (Πρξ. ιβ΄ 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν., *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2). *«Ἄξιον ἐστίν». «Εἰς μνημόσυνον»· «Χριστὸς ἀνέστη»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

24. Παρασκευή. Ἐλισάβετ ὁσίας. Τῶν νεομαρτύρων Δούκα ἐκ Μυτιλήνης (†1564) καὶ Νικολάου ἐν Μαγνησίᾳ (†1776).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ε΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ε΄ 30-ς΄ 2).

25. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α΄ αἰ.).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»,* καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου *«Σοῦ ἐξεχύθη χάρις»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων».* Εἰς τὰ ἀπόστιχα πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *«Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχάς»,* εἶτα τὰ ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου, τὸ μὲν πρῶτον μετὰ στίχου *«Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων»,* τὰ δὲ ἕτερα δύο εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου *«Δεῦτε τῆς οὐρανίου μυσταγωγίας»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον».* Ἀπολυτίκια *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»,* Δόξα, *«Ἀπόστολε ἅγιε»,* Καὶ νῦν, αὖθις *«Ἐσφραγισμένου».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»,* ὁ ν΄ χῦμα. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ)

καὶ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ ἀποστόλου, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τὸν ἀπόστολον πάντες»* (βλέπε προηγουμένως εἰς τὴν 23ην τοῦ μηνός)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου), ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῦ μηναίου, καὶ ἐν τέλει ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*. Ἐξαποστειλάρια, τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς *«Ἐμῶν μελῶν χειρί σου»*, τοῦ Μηναίου *«Σὺ τὴν υἱότητα Πέτρου»* καὶ τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον ἔαρ μυρίζει»*. Εἰς τοὺς αἴνους ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»* καὶ ψάλλομεν προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 *«Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου φρικτὴν»* κ.λπ., ἃ ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων, καὶ τοῦ ἀποστόλου ἕτερα 3 *«Αἰγύπτου φωστὴρ ὁ φαεινὸς»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Σοῦ ἐξεχύθη χάρις»* (ζήτει εἰς τὸν ἑσπερινόν), Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Μεθ᾽ ἡμέρας ὀκτώ»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*, τοῦ ἀποστόλου, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἀπρ. 25, *«Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ»* (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τετ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ., *«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ἀποστέλλειν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ δύο δύο»* (Μρ. ς΄ 7-13). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τῆς ἑορτῆς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα»*. Κοινωνικὸν *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον»* [καὶ εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ ἀποστόλου *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*]· εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν *«Χριστὸς ἀνέστη»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

† ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσὴφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου». Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας ἱερομάρτυρος (†332), Γλαφύρας καὶ Ἰούστας ὁσίων (†322).

Ἦχος β΄, ἑωθινὸν δ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α΄) πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαλαμψάντων ἁγίων· β΄) Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ΄) Ἠλία νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη (†1685)· δ΄) Σεραφεὶμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτσῃ· ε΄) τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*· κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 10 ἑσπέρια, Δόξα, *«Αἱ μυροφόροι γυναῖκες»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*. Τρισάγιον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ»*, Καὶ νῦν, *«Ταῖς μυροφόροις»*.

Σημείωσις. *Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνεορταζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προεστῶτι· ἦχος δ΄, πρὸς «Κανόνα πίστεως».* «Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ὡς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτῆρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῇ ταφῇ ἐνεγκών, Νικόδημος ὁ ἔνθερμος».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ., *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὰ δύο μεσῴδια καθίσματα τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἑξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἑθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὢ θείας, ὢ φίλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾅδης ἐσκυλεύθη. «Ὢ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. *Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»*

Καὶ νῦν. *Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»*

Εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνὴ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε· ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ., τὸ τοῦ πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* καὶ τῶν μυροφόρων ἀνὰ μίαν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, *«Μετὰ μύρων»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. *«Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς γ΄ Πράξεων, *«Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν»* (Πρξ. ς΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, *«Ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁριμαθαίας»* (Μρ. ιε΄ 43-ις΄ 8).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*. Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ.

27. Δευτέρα. Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος (†107).

Εἰδήσεις. *1. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῆς παρούσης ἑβδομάδος εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ* «Θεὸς Κύριος» *ψάλλονται τὰ 3 ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς ὡς ἐξῆς·* «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις» *(Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου μόνον τὸ* «Ταῖς μυροφόροις».

2. Ἕως τοῦ Σαββάτου τῆς παρούσης ἑβδομάδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως ᾠδήν» *(μετὰ στίχου* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*)· ἐνῷ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται κοντάκιον* «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ς΄ 8-ζ΄ 5, 47-60).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας γ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. δ΄ 46-54).

28. Τρίτη. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Μέμνονος ὁσίου.

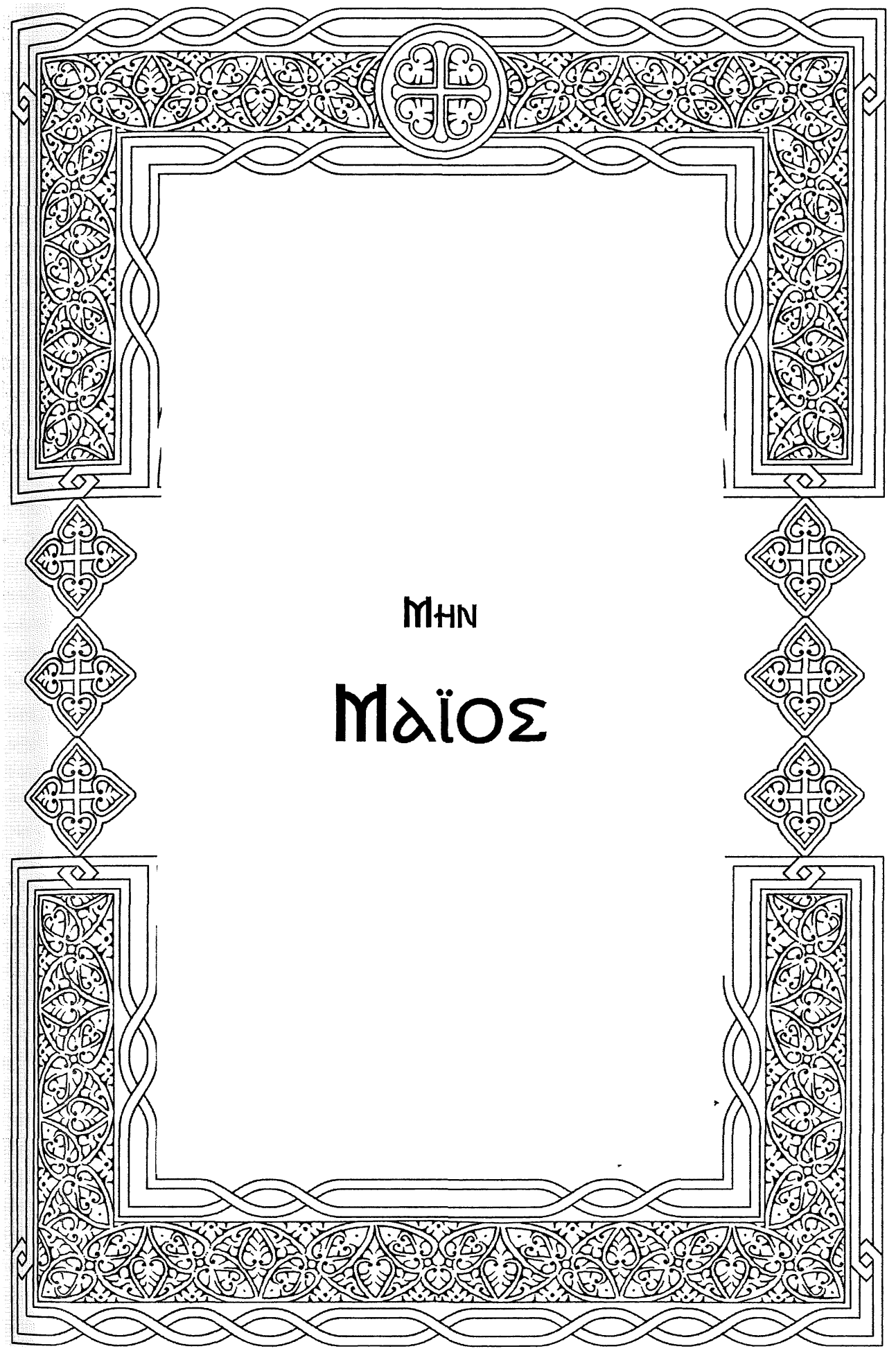
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης γ΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. η΄ 5-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης γ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ς΄ 27-33).

29. Τετάρτη. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος. Ἰωάννου μητροπολίτου Θηβῶν (ιβ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. η΄ 18-25).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ς΄ 35-39).

30. Πέμπτη. Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (†44). Κλήμεντος ὁσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος (†1725).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν ὕμνων τοῦ Πεντηκοσταρίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης δοξολογίας. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– τοῦ ἀποστόλου, ὃν ζήτει Σαββάτῳ δ΄ ἑβδ. Πράξεων, *«Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης»* (Πρξ. ιβ΄ 1-11). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ὃ ζήτει Κυριακῇ β΄ Ματθαίου, *«Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν»* (Μτθ. δ΄ 18-23). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

ΜΗΝ

ΜΑΪΟΣ

Μην Μαΐος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 10

Παρασκευή. Ἰερεμίου τοῦ προφήτου (ς΄ αἰ. π.Χ.). Παναρέτου ἐπισκόπου Πάφου (†1791).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η΄ 40-θ΄ 18).
Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 48-54).

Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». Ἀνακομιδὴ τῶν ἱ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπρ. §§21-22, καὶ 25 Ἀπρ. §§7-8). Τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητός», «Χριστὸς ἀνέστη»* (τρίς), ὁ προοιμιακός (ἄνευ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»*), τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, προσόμοια τοῦ Πεντηκοσταρίου 3, τοῦ Μηναίου ἕτερα 3, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Χριστοῦ τὸν ἱεράρχην»*, Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Αἱ μυροφόροι γυναῖκες»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *«Τὸν πρὸ αἰώνων»*, εἶτα στίχος *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ»* καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν), Δόξα, *«Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρόας»*, Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*. Ἀπολυτίκια *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ»*, *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Στῦλος γέγονας»*, Καὶ νῦν, *«Ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου *«Ἡ μεγάλη τῆς Ἐκκλησίας»*, Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Ἠτήσατο Ἰωσήφ»* (ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν αἴνων), τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον *«Ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, μετὰ δὲ τὴν β΄ στιχολογίαν τοῦ ἱεράρχου *«Θείοις δόγμασι»*, Δόξα, τὸ ἕτερον *«Ὡς περ ἄστρον»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός»*· *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»*, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, τῶν μυροφόρων καὶ τοῦ ἱεράρχου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν μυροφόρων, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Τὴν τῶν αἱρέσεων πλάνην»*, Δόξα, Καὶ νῦν, ἓν τῶν μυροφόρων· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ *«Τὴν τιμιωτέραν»*. Ἐξαποστειλάρια, τὸ τοῦ Μηναίου καὶ τῆς ἑορτῆς (Κυριακῆς μυροφόρων) *«Γυναῖκες ἀκουτίσθητε»*. Εἰς τοὺς αἴνους (ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα»*), 3 ἀναστάσιμα στιχηρὰ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου) *«Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις»* κ.λπ. καὶ εἶτα τὰ 3 στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Μηναίου, ἅπαντα ἀνὰ μίαν, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Τὸ μέγα κλέος»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον»* (Σάββατον τῶν μυροφ. πρωί, εἰς τοὺς αἴνους)· δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὁ εὐσχήμων»*, *«Ὅτε κατῆλθες»*, *«Ταῖς μυροφόροις»*, τοῦ ἱεράρχου *«Στῦλος γέγονας»*, τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ κοντάκιον *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις»*. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ἱεράρχου, Ἰανουαρίου 18, *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Εἰς μνημόσυνον»*. Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν... «Χριστὸς ἀνέστη»*.

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεία τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων (†283). Πέτρου ἀρχιεπ. Ἄργους (†950), Οἰκουμενίου ἐπισκ. Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ΄ αἰ.). Ξενίας παρθενομάρτυρος. Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ε΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795). Σύναξις πάντων τῶν ἐν Εὐβοίᾳ διαλαμψάντων ἁγίων. Πλάτωνος ἱερομάρτυρος, μητροπολίτου Χίου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐν Χίῳ ἀναιρεθέντων († 1822).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Στῦλος γέγονας»*· κοντάκιον *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, *«Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Δόξα, *«Ἐν τῇ στοᾷ»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*. Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ τῆς λιτῆς ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Ἐκπλήττων τῇ ὁράσει»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ΄ καὶ τὴν ς΄ ᾠδὴν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ Πάσχα· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ., τοῦ πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* (ἅπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἅπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, *«Κύριε, τὸν παράλυτον»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς Παραλύτου, *«Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον»* (Πρξ. θ΄ 32-42)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα»* (Ἰω. ε΄ 1-15). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε»*. Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ.

Εἰδήσεις. *1. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου* «Θαυμαστὸς ἐνδόξως» *(μετὰ στίχου* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*).*

2. Κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε»*, ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς* «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

4. Δευτέρα. Πελαγίας μάρτυρος (†290). Ἱλαρίου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 1-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 56-69).

5. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου. Ἐφραὶμ ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου (†1426).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 21-33).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ζ΄ 1-13).

Σημείωσις. *Ὅπου τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη τῆς ἁγίας, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς συμψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πεντηκοσταρίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπριλίου §26)· τὰ δοξαστικὰ τῆς ἁγίας ἐπισφραγίζονται μὲ τὰ ἰδιόμελα τοῦ Πεντηκοσταρίου· εἰς τὸν ὄρθρον προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς, στιχολογοῦμεν δὲ καὶ* «Τὴν τιμιωτέραν»· *εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε».

6. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Ἰὼβ τοῦ δικαίου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφὶμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς (†1602), Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισούρᾳ Καστορίας. (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου, §§ 23-25).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω»*, κοντάκιον *«Τὴν ψυχήν μου, Κύριε»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν)· εἶτα ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς.

Εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τῆς ἑορτῆς *«Θάλασσαν ἔπηξας»*· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθὺς τὸ ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»* μόνον καὶ τὸ κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: Τετάρτης δ΄ ἑβδομάδος Πράξεων, *«Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι»* (Πρξ. ιδ΄ 6-18)· Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, *«Τῆς ἑορτῆς μεσούσης»* (Ἰω. ζ΄ 14-30). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Κοινωνικὸν *«Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα»* (ἄνευ ἀλληλούια εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ)· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ· *«Εἴη τὸ ὄνομα»*.

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

Εἴδησις. *Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς Τρίτης προτάσσονται ἐναλλὰξ οἱ κανόνες τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐνῷ ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἂν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Θάλασσαν ἔπηξας» (ὅρα Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπρ. §31) καὶ κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς» [πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος].*

Πέμπτη. Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος (†303).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 34-43).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 12-20).

Παρασκευή. † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†449).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*, Δόξα, *«Τοῦ σταυροῦ σου»*· κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς ἑορτῆς (ζήτει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Πέμπτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ἑσπέρας καὶ Παρασκευῇ πρωί).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ *«Μακάριος ἀνήρ»*. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου (ἅπαντα ἀνὰ μίαν), Δόξα, *«Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῆς ἑορτῆς μεσούσης»*. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Ἀπόστολε Χριστοῦ»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς, πρὸ τοῦ πάθους»*. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολε, Χριστῷ»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Καὶ νῦν, *«Καθαρθῶμεν ἐννοιῶν»* (Παρασκευῇ πρωὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου δὶς καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. Καθίσματα, εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ ἀναστάσιμον τῆς ἡμέρας *«Τὸ ἀκατάληπτον τὸ τῆς σταυρώσεως»* δίς· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου *«Ἀναπεσὼν ἐν τῷ στήθει»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ»*· μετὰ τὸν πολυέλεον τὸ τοῦ Μηναίου *«Τὴν μνήμην τιμήσωμεν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὅμοιον *«Ὁ πάντων ἐπιστάμενος»* (ζήτει τῇ Τετάρτῃ πρωί). Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου (ἑωθινὸν ια΄) ἐκ τῶν βημοθύρων *«Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. κα΄ 14-25) μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως αὐτοῦ. Κανόνες, ὁ β΄ τῆς μεσοπεντηκοστῆς, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τοῦ ὁσίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Δόξα, τοῦ ὁσίου, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἑστηκὼς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ»* (ζήτει αὐτὸ μεσῴδιον εἰς τὸν ὄρθρον τῆς Τετάρτης)· ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Θάλασσαν ἔπηξας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τοῦ Μηναίου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Ὁ τὸν κρατῆρα ἔχων»*. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου ἀνὰ μίαν, Δόξα, *«Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Μεσούσης*

τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα» (Πεντηκοστάριον, εἰς τοὺς αἴνους τῆς ἡμέρας). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*, *«Ἀπόστολε, Χριστῷ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Μαΐου 8, *«Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς»* (Α΄ Ἰω. α΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἱστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ»* (Ἰω. ιθ΄ 25-28, κα΄ 24-25)· *«Ἄξιον ἐστίν»*. *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ.

Σάββατον. Ἡσαΐου προφήτου (η΄ αἰ. π.Χ.), Χριστοφόρου μάρτυρος († 250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις. Ἱερωνύμου ὁσίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου († 1957).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 31-42).

† ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ᾗ ὁ Χριστὸς μεσσίαν ἑαυτὸν ὡμολόγει». Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων (μετακομιδὴ λειψάνου). Ἦχος δ΄, ἐωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκόπου Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρᾳ Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἐφέσῳ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*· κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα, *«Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Δόξα, *«Ὡς ὤφθης ἐπὶ γῆς»*, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρόν»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (χῦμα), εἶτα] ψάλλομεν τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ., καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»*, Δόξα, *«Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρόν»*, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ε΄ Πράξεων, *«Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι»* (Πρξ. ια΄ 19-30)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, *«Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας»* (Ἰω. δ΄ 5-42). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλου»*. Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· *«Χριστὸς ἀνέστη»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

11. Δευτέρα. Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ΄ αἰ.). Κυρίλλου (†869) καὶ Μεθοδίου (†855) τῶν ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 42-52).

12. Τρίτη. Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου (†403), Γερμανοῦ Κων/πόλεως (†740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 25-ιγ΄ 12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η΄ 51-59).

13. Τετάρτη. «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Γλυκερίας μάρτυρος (†177). Σεργίου ὁμολογητοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς διατάσσεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου καὶ χωρὶς τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τῷ ὄρθρῳ χωρὶς τοῦ συναξαρίου τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιγ΄ 13-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 5-14).

14. Πέμπτη. Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†251). Θεράποντος ἱερομάρτυρος, Λεοντίου Ἱεροσολύμων (912-929).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ΄ 20-ιε΄ 14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. θ΄ 39-ι΄ 9).

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον ἕως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς Σαμαρείτιδος* «Ὁ πατάξας Αἴγυπτον» *(μετὰ στίχου* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*), κοντάκιον δὲ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται τὸ* «Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι».

15. Παρασκευή. Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†358). Ἀχιλλείου ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε΄ 5-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι΄ 17-28).

16. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†368).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαββάτου ε΄ ἑβδομάδος Πράξεων (Πρξ. ιε΄ 35-41)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαββάτου ε΄ ἑβδομάδος Ἰωάννου (Ἰω. ι΄ 27-38). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».*

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α΄ αἰ.). Ἀθα-

νασίου Χριστιανουπόλεως Τριφυλίας (†1735), Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου (†1617). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν η΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§29-31).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· μνήμη Ἀρσενίου τοῦ ἱερομάρτυρος.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ φαιδρόν»*, Δόξα, *«Στρατολογίᾳ ἀληθεῖ»*· κοντάκιον *«Πίστει ἐλθοῦσα»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα στιχηρὰ 7, τοῦ τυφλοῦ ἰδιόμελα 3, Δόξα, *«Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Δόξα, *«Δικαιοσύνης ἥλιε»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*. Ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὸ ἰδιόμελον τῶν αἴνων *«Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους»* ἄνευ στίχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Ὅλον τὸν βίον»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Νεῦσον παρακλήσεσι»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ *«Ἀγγελικῇ ὁράσει»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ μεσῴδιον κάθισμα δίς· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Τῷ σωτῆρι Θεῷ»*· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ., καὶ τὰ 3 ἐξαποστειλάρια τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Τίς*

λαλήσει», Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ς΄ Πράξεων, *«Ἐγένετο πορευομένων»* (Πρξ. ις΄ 16-34)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς τυφλοῦ, *«Παράγων ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. θ΄ 1-38). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*. Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

18. Δευτέρα. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.).

Εἴδησις. *Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ τυφλοῦ· ἐὰν ἑορτάζηται ἅγιος, καταβασίαι* «Τῷ σωτῆρι Θεῷ»· *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον* «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ΄ 1-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια΄ 47-54).

19. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τῶν 13 ὁσιομαρτύρων μοναχῶν τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων (†1231).

Τὴν ἀκολουθίαν βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως (τὴν β΄ διάταξιν)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης ς΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. ιζ΄ 19-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ς΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιβ΄ 19-36). *«Ἄξιον ἐστίν»*.

20. Τετάρτη. † «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα». Θαλλελαίου μάρτυρος (†284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α΄ αἰ.)· Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσὴφ ὁσίων (ια΄ αἰ.).

Εἰς τὴν θ΄ (τρίψαλμον). Ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*· κοντάκιον *«Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»*, εἶτα τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* 10κις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (ζήτει τὴν β΄ διάταξιν), ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι (τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* διαλογικῶς).

Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (τρίς), τὸ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ καὶ ἡ αἴτησις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* (τρὶς) καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (τρὶς) καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα (ἄνευ τοῦ κατηχητικοῦ λόγου καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ἀπολυτικίου).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον *«Χριστὸς ἀνέστη»*, *«Προλαβοῦσαι»*, *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Πάσχα (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ)· Ἀπόστολος: τῆς ἡμέρας, Τετάρτης ς΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. ιη΄ 22-28)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετάρτης ς΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιβ΄ 36-47). *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»· «Σῶμα Χριστοῦ»*. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* (καὶ ἀντὶ τοῦ *Πληρωθήτω*), καὶ τρὶς ἀντὶ τοῦ *Εἴη τὸ ὄνομα*. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημείωσις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοστάριον, Τετάρτῃ πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).*

21. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. † Κωνσταντίνου (†337) καὶ Ἑλένης (†327) τῶν θεοστέπτων βασιλέων. (Τ.Μ.Ε., 21 Μαΐου §9, καὶ 8 Μαΐου §§13-15.)

Σημείωσις. *Συμφώνως μὲ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων Τυπικῶν, αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἐν τοῖς Μηναίοις ἐπισήμως ἑορ-*

ταζομένων ἁγίων, ἐὰν τυχὸν συμπέσουν ἔν τινι Κυριακῇ ἢ δεσποτικῇ ἑορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου (ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος), τότε συμψάλλονται ἀκωλύτως μὲ αὐτάς. Οἱ ἄλλως φρονοῦντες καὶ ἀντιλέγοντες προφανῶς δὲν ἔχουν ἐπαρκῆ γνῶσιν τῆς τυπικῆς παραδόσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, δὲν δύνανται νὰ διακρίνουν ὅτι ὑπάρχει ποιά τις διαφορὰ μεταξὺ ἀκινήτων καὶ κινητῶν ἑορτῶν ὡς πρὸς τὴν λειτουργικὴν τάξιν, καὶ ἐνδεχομένως ἀδυνατοῦν νὰ κατανοήσουν ὅτι πᾶσαι αἱ μετὰ τὸ Πάσχα δεσποτικαὶ ἑορταὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου εἶναι κατ' οὐσίαν μεθέορτοι τῆς Ἀναστάσεως (πρβλ. καὶ τὸ α΄ κάθισμα τῆς Πεντηκοστῆς «Τὴν **μεθέορτον,** πιστοί, καὶ τελευταίαν ἑορτήν, ἑορτάσωμεν φαιδρῶς· **αὕτη ἐστὶ Πεντηκοστή**»*).*

Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός, ἄνευ Ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἱστῶμεν στίχους 10 καὶ ψάλλομεν τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), καὶ τῶν ἁγίων προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Πλουσίων δωρεῶν»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (τὰ δύο πρῶτα τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ τρίτον τοῦ Μηναίου).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Σέλας φαεινότατον»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἀνέβη ὁ Θεός»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, τὸ τῆς ἑορτῆς *«Ἀνελήφθης»*, Δόξα, *«Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον»*, Καὶ νῦν, αὖθις τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»* καὶ εἶτα τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς»* καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ.· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἄνευ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῶν, καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Κύριε, τὸ μυστήριον»*· τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον

τῆς ἑορτῆς *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*, ἡ ἐκτενής, καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *«Εὐξώμεθα»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος τῆς ἑορτῆς.] Καθίσματα τοῦ Μηναίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, ἤ τοι οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»* κ.λπ., τὸ προκείμενον *«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ»*, τὸ *«Πᾶσα πνοὴ»* καὶ τὸ γ΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον (ὅ περ ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν βημοθύρων), τὸ *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, *«Ταῖς τῶν ἀποστόλων»*, Καὶ νῦν, *«Ταῖς τῆς Θεοτόκου»*, ὁ στίχος *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς»* καὶ τὸ ἰδιόμελον *«Σήμερον ἐν οὐρανοῖς»*.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ ψάλλομεν τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς *«Ἐπιβὰς ἐν νεφέλαις»*· ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς η΄ ᾠδῆς, οἱ εἱρμοὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*· ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς (ἄνευ τῶν θεοτοκίων), τοῦ μὲν α΄ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, τοῦ δὲ β΄ μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *«Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου»*, καὶ εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Μηναίου μετὰ στίχου *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ»* εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια, «Δόξα» εἰς τὸ γ΄, «Καὶ νῦν» εἰς τὸ δ΄, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις, ἄνασσα»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τῆς ἑορτῆς, τοῦ Μηναίου, καὶ αὖθις τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον...»* καὶ ψάλλομεν τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ 3 τοῦ Μηναίου (παραλειπομένου τοῦ 4ου), Δόξα, *«Ὁ τῶν ἀνάκτων ἄναξ»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»* καὶ *«Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον»*· κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 21ης Μαΐου· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Μαΐου 21, *«Ἀγρίππας ὁ βασιλεύς»* (Πρξ. κς΄ 1, 12-20)· ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Εὐαγγέλιον: τῆς ἑορτῆς, *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν»* (Λκ. κδ΄ 36-53).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν»*. Κοινωνικὸν *«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ τροπάριον *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*· *«Πληρωθήτω»*· *«Εἴη τὸ ὄνομα»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

***Εἰδήσεις**. 1) Ἀπὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἑσπέραν τῆς χθὲς ἑσπερινοῦ ἄρχεται προτασσόμενον τοῦ προοιμιακοῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ΄.*

2) Ἕως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ «Θείῳ καλυφθείς».

3) Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθείς»· *κοντάκιον* «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· *εἰς τὸ* Ἐξαιρέτως *ψάλλεται τὸ* «Ἄξιον ἐστίν», *ἀντὶ τοῦ* Εἴδομεν τὸ φῶς *τὸ τροπάριον* «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» *καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὸ* «Εἴη τὸ ὄνομα»· *ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.*

22. Παρασκευή. Βασιλίσκου μάρτυρος (†308). Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτύρων ἐν Τριπόλει Πελοποννήσου· μνήμη τῆς β΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Κων/πόλει (381).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιθ΄ 1-8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ΄ 1-11).

23. Σάββατον. Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ (†821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεσίου ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κ΄ 7-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ΄ 10-21).

24. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει (†590). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ι΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης»*· κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία διεξάγεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Εἴσοδος κ.λπ., τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ ἀπόστιχα· ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*, Καὶ νῦν, *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*. Ἀπόλυσις (λεγομένη ἕως τῆς θ΄ ὥρας αὔριον) *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ Δόξα, Καὶ νῦν τῆς λιτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἐξάψαλμος· εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ κ.λπ. κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Χαίροις, ἄνασσα»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* μετὰ τοῦ *«Ὑψοῦτε Κύριον»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, καὶ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 *«Ὅλην συγκροτήσαντες»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β΄ λέγεται ἐφύμνιον τὸ *«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, καὶ εἰς τὸ γ΄ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης»*· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς...»*.

[Ἂν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν Πατέρων· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...»*]

Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ζ΄ Πράξεων, *«Ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι»* (Πρξ. κ΄ 16-18, 28-36)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ζ΄ ἀπὸ τοῦ Πάσχα, *«Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς»* (Ἰω. ιζ΄ 1-13). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Αἰνεῖτε»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς*, τὸ *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

Δευτέρα. Ἡ γ΄ εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως (πρβλ. Τ.Μ.Ε. 25 Μαΐου §5, καὶ 21 Μαΐου §10). Τὰ μεθέορτα ζήτει τῇ Κυριακῇ τῶν πατέρων ἑσπέρας καὶ τῇ Δευτέρᾳ τῆς ζ΄ ἑβδ. πρωί, τὰ δὲ ἐλλείποντα ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (Πέμ. Ἀναλήψεως).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*, Δόξα, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*· κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* 3 προσόμοια τῶν πατέρων καὶ ἕτερα 3 τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις»*. Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τῶν πατέρων *«Ἀποστολικῶν παραδόσεων»* (Κυρ. τῶν πατέρων ἑσπέρας, εἰς τὸν στίχον), Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ τῆς ἑορτῆς *«Ἀνέβη ὁ Θεός»*. Ἀπολυτίκια *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*, Δόξα, *«Ὡς θεῖον θησαύρισμα»*, Καὶ νῦν, *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

Εἴδησις. *Ἅμα τῇ λήξει τοῦ μεγάλου ἑσπερινοῦ ἀποδίδεται ἡ μνήμη τῶν πατέρων, καὶ παύουν ψαλλόμενοι οἱ ὕμνοι αὐτῶν.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ὡς θεῖον θησαύρισμα»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, τὸ α΄ τοῦ προδρόμου *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»*, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον *«Ἀγγέλων θαυμαζόντων»*· τὸ β΄ τοῦ προδρόμου *«Ἀναδοθεῖσα ὡς χρυσός»*, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον *«Τοῦ ᾅδου σκυλευθέντος»*· τὸ γ΄ τοῦ προδρόμου *«Ὁ Ἡρῴδης, πρόδρομε»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὅμοιον·

Πρὸς τὸν σὸν γεννήτορα | *παλινδρομήσας,* | *παντουργέ, τοὺς δούλους σου* | *μὴ καταλίπῃς ὀρφανούς·* | *οἱ μαθηταὶ ὡς κατεῖδόν σε* | *ἀναληφθέντα,* | *ἐβόων, φιλάνθρωπε.*

Οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»* κ.λπ. καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου τοῦ Προδρόμου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ἐπεφάνη σήμερον»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὅμοιον·

Οἱ κλεινοὶ διάκοσμοι | *τῶν θείων νόων* | *τὸν τῆς δόξης Κύριον* | *ἀναληφθέντα ἐμφανῶς* | *μετὰ σαρκὸς θεασάμενοι,* | *Πύλας, ἐβόων,* | *ἀλλήλοις ἐπάρατε.*

Ἀπὸ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις, ἄνασσα»*. Ἐξαποστειλάρια, τὸ τοῦ προδρόμου *«Ἐν τῇ εὑρέσει, Πρόδρομε»* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε»*. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τοῦ Προδρόμου *«Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλὴ»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Τὴν πανσεβάσμιον κάραν»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, ἐκ τοῦ ὄρους»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἀναλήψεως· εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθείς...»*· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*, *«Ὡς θεῖον θησαύρισμα»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»*. Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, Κυριακῆς ιε΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον:

ὁμοίως, Δευτέρας δ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ»* (Μτθ. ια΄ 2-15). *«Ἄξιον ἐστίν». «Εἰς μνημόσυνον»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»* ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Τρίτη. Κάρπου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.). Ἀλφαίου ἀποστόλου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κα΄ 26-32).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις΄ 2-12).

27. Τετάρτη. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος (ς΄ αἰ.)· Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ Ῥώσου († 1730).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κγ΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις΄ 15-23).

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Μαΐου 21, §10).*

28. Πέμπτη. Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κε΄ 13-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις΄ 22-33).

29. Παρασκευή. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως». Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἁλώσεως τῆς Κων/πόλεως (1453).]

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· συναξάριον μόνον τοῦ Μηναίου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκευῆς ζ΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. κζ΄ 1-κη΄ 1)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρασκευῆς ζ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ιζ΄ 18-26).

30. † Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον). «Μνεία πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς Χριστιανῶν». Ἰσαακίου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων († 383).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Ἀναλήψεως· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εἰσόδου· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ᾽ εἰς ἑκάστην ᾠδὴν προτάσσεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα τὸ ἑξῆς ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ Τριῳδίου)· *«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνείαν πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν.*

Στίχοι· *Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,*
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύων.

Τὰς τῶν προαναπαυσαμένων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς μόνος ἀθάνατος· ἀμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* ὡς συνήθως (εἰς ἦχον πλ. β΄ εἱρμολογικόν)· ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος»* (ὡς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὁ βάθει σοφίας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»*. Ἀπόστολος: κοιμηθέντων, *«Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν»* (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17)· Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (ια΄ ἑωθινόν), *«Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. κα΄ 14-25). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς*, τὸ

τροπάριον *«Ὁ βάθει σοφίας»· «Πληρωθήτω»*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὰ τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., μεθ' ἃ μνημονεύει ὁ ἱερεύς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρεω σημειοῦται· εἶτα ἡ ἀπόλυσις τῆς θ. λειτουργίας.

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Ἑρμείου μάρτυρος (β΄ αἰ.). (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»*· κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»*.

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια (εἰς στίχους 10) δευτεροῦμεν τὸ *«Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν»* καὶ τὸ *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Εἰς τὴν εἴσοδον προκείμενον *«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε»* καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ»* ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε»* (ὅ περ ἐφεξῆς ἐπανέρχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἑπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τρίς, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἑορτὴν ὀρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ἰω. κ΄ 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. *Ἀνάστασιν Χριστοῦ* δὲν λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸν ν΄ ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν «ἄνευ στίχων» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος). Ἀφ' ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ οἱ εἱρμοὶ *«Πόντῳ ἐκάλυψε»* καὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*. Ἀντὶ τῆς

στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α΄ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, τοῦ δὲ β΄ μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *«Ἀπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἑτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου»*] καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἱρμοὶ *«Μὴ τῆς φθορᾶς»* καὶ *«Χαίροις, ἄνασσα»*. Ἐξαποστειλάρια (τὸ α΄ δίς, τὸ β΄ ἅπαξ), στιχηρὰ αἴνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ᾄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

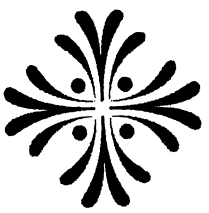
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*.

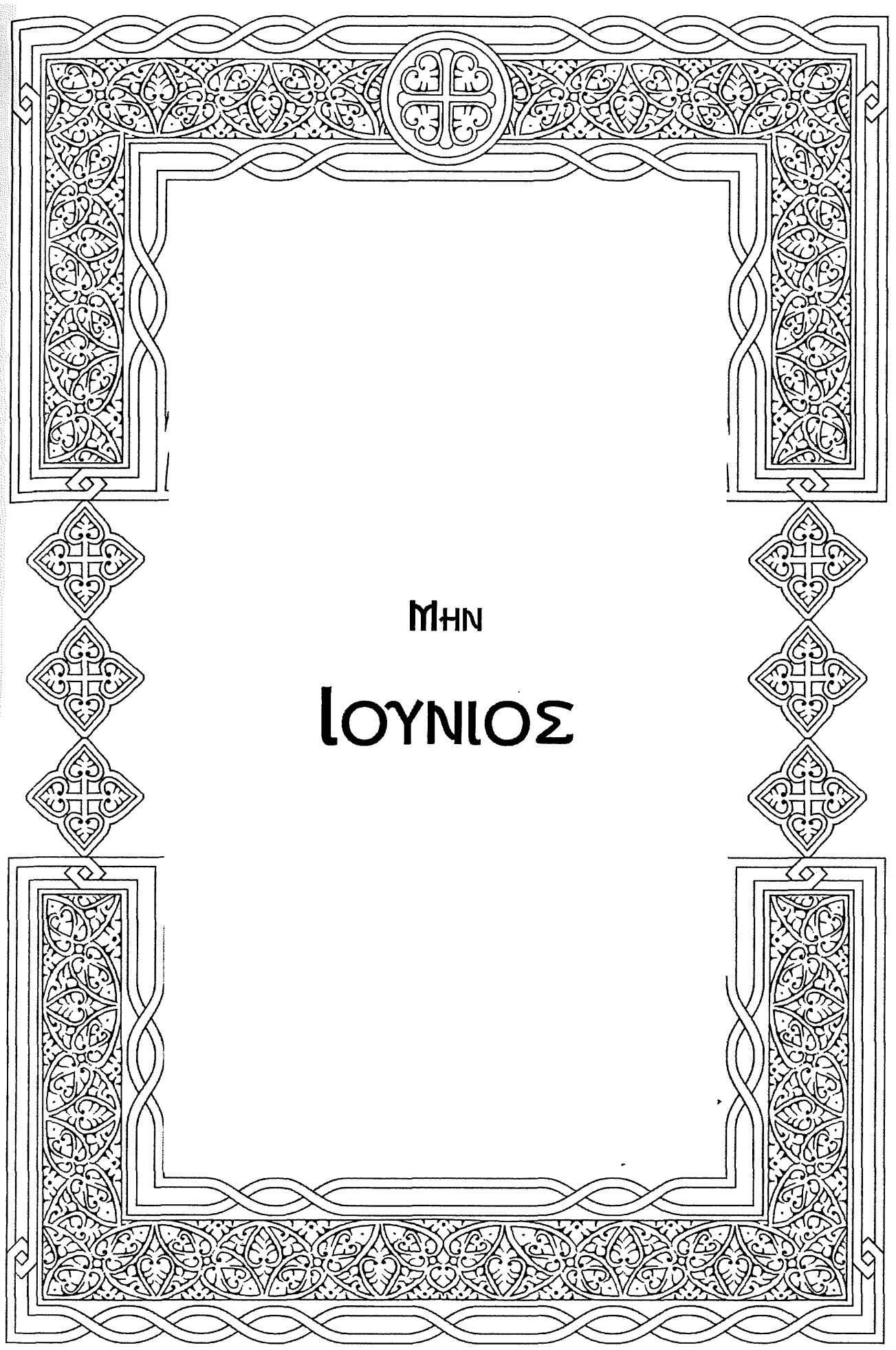
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, Κυριακῆς η΄ Πράξεων, *«Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς»* (Πρξ. β΄ 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυριακῆς η΄ Ἰωάννου, *«Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς»* (Ἰω. ζ΄ 37-52, η΄ 12).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μὴ τῆς φθορᾶς»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ χθές. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἑσπερινός, ὡς ἔπεται.

Ὁ ἑσπερινὸς τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (γ΄). Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον*

καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι᾽ αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα· ἀμήν».

ΜΗΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ

Μὴν Ἰούνιος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 9

1. † Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ». Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος (†166). Πύρρου ἐπισκόπου.

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, σύναξις τῆς Θεοτόκου «Φανερωμένης» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε»*, τρισάγιον κ.λπ., *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ»* τρίς, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ὁ ν΄ χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες ὡς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ εἱρμοὶ τοῦ ἰαμβικοῦ κανόνος *«Θείῳ καλυφθείς»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων ὡς χθές, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*. Τὰ ἐξαποστειλάρια, τὰ στιχηρὰ τῶν αἴνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄), δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»* (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρας ἁγ. Πνεύματος, *«Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε»* (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: Δευτέρας α΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε»* (Μτθ. ιη΄ 10-20). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα, φιλάνθρωπε· ἀλληλούια»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, ὅ περ ψάλλεται ἐφεξῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν...»* ὡς τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας.

Εἰδήσεις. *1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.*

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως, εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

2. Τρίτη. Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμολογητοῦ (†828). Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 1-7, 13-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. δ΄ 23-ε΄ 13).

3. Τετάρτη. Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων (†370-375).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 18-27).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 20-26).

4. Πέμπτη. Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως (†326). Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἀπόστολος: ἱεράρχου, 13ης Νοεμβ. (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἱεράρχου, 21ης Μαΐου (Ἰω. ι΄ 1-9).

5. Παρασκευή. Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἱερομάρτυρος (†362). Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ΄ αἰ.)· Μάρκου νεομάρτυρος ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β΄ 14-28).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 33-41).

6. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (†845). (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου, μετὰ τὴν §52.)

Ἡ ἀκολουθία ὡς διετυπώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἑσπέρια εἰς στίχους 8 (ἅπαντα ἀνὰ μίαν) καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἑσπερινοῦ, τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαββάτου α΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Ῥωμ. α΄ 7-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαββάτου α΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. ε΄ 42-48). Εἰς τὸ

Ἐξαιρέτως ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν»*.

7. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ». Θεοδότου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ. Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ἱερέως (τοῦ Μπασιᾶ, †1883). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν α΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§53-55).

[Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὁσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας. Σύναξις πάντων τῶν Θρᾳκῶν Ἁγίων.]

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*· κοντάκιον *«Ὅτε καταβάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον *«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε»* λέγονται τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Σημείωσις. *Ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων.*

Ἦχος α΄. *Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.*

(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἁγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἕτερον. Ἦχος πλ. α΄. *Τὸν συνάναρχον Λόγον.*

(Ποίημα Κυρίλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἁγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὥς τις ἄλλος ἀστράπτει αἴθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὥς περ ἥλιον λαμπρόν, τὴν παρθένον Μαριάμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλῳ καθάπερ ἄστρα, χορούς τε πάντων ἁγίων, ἀεὶ πρεσβεύοντας σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἀπολυτίκιον *«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπά, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάρια *«Ἅγιος Κύριος»* καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Οἱ αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*. Ἀπόστολος: τῶν ἁγ. Πάντων, Κυριακῆς α΄ ἐπιστολῶν, *«Οἱ ἅγιοι πάντες»* (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς α΄ Ματθαίου, *«Πᾶς ὅς τις ὁμολογήσει»* (Μτθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ»*.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.*

2. Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων μέχρι τῆς 28ης Ἰουνίου.

3. Μέχρι τῆς 26ης Ἰουλίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*, καὶ κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν* «Προστασία».

8. Δευτέρα. Ἀνακομιδὴ ἱ. λειψάνων Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος (†319), Καλλιόπης μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β΄ 28-γ΄ 18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ς΄ 31-34, ζ΄ 9-11).

9. Τρίτη. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας († 444).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ΄ 4-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 15-21).

10. Τετάρτη. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων (†313).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ΄ 13-25).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 21-23).

Πέμπτη. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων. Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Ἄξιον ἐστίν». Λουκᾶ τοῦ ἰατροῦ, ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως (†1961).

Ἀπόστολος: ἀποστόλων, Κυρ. ε΄ Πράξεων (Πρξ. ια΄ 19-30).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμβρίου (Λκ. ι΄ 16-21).

Παρασκευή. Ὀνουφρίου ὁσίου (δ΄ αἰ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ (†734).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ε΄ 17- ς΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 14-17).

Σάββατον. Ἀκυλίνης μάρτυρος (†239).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ΄ 19-26).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 1-8).

† ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου Κων/πόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ (†847). Ἰουστίνου ὁσίου (Πόποβιτς) τοῦ ἐν Σερβίᾳ († 1979). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν β΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαλαμψάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίων, σύναξις τῶν 23 ἁγίων τῆς νήσου Λέσβου καὶ ἐν Σερβίοις (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἁγίας βασιλίσσης Ἄρτης Θεοδώρας.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου τὰ 6 προσόμοια, Δόξα, *«Προφῆτα κήρυξ Χριστοῦ»*, Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου *«Εὐφροσύνως σήμερον»*, Καὶ νῦν, *«Νεῦσον παρακλήσεσιν»*. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, *«Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος»*, Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Ἡ τοῦ λῃστοῦ μετάνοια»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»* καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων προσελθούσαις»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος», «Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς β΄ ἐπιστολῶν, *«Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη»* (Ῥωμ. β΄ 10-16)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς β΄ Ματθαίου, *«Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν»* (Μτθ. δ΄ 18-23). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

15. Δευτέρα. Ἀμὼς προφήτου (η΄ αἰ. π.Χ.), Ἀχαϊκοῦ καὶ Στεφανᾶ ἀποστόλων, Ἱερωνύμου ὁσίου (†420), Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἱππῶνος (†430).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ΄ 1-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 36-ι΄ 8).

16. Τρίτη. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ΄ 14-η΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 9-15).

17. Τετάρτη. Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου (γ΄ αἰ.)· Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαὴλ τῶν μαρτύρων (†362).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 2-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 16-22).

18. Πέμπτη. Λεοντίου μάρτυρος. Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων (†70), Λεοντίου ὁσίου τοῦ Ἀργείου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 22-27).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 23-31).

19. Παρασκευή. Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β΄ αἰ.), Παϊσίου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Τρ. καὶ Πέμ. λς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰούδα 1-25).
Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Ἰουνίου 19 (Ἰω. ιδ΄ 21-24).

20. Σάββατον. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων (†312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ΄ 28-δ΄ 4).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 24-η΄ 4).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄-δ΄ αἰ.). Τερεντίου ἱερομάρτυρος (α΄ αἰ.), Νικήτα ἱερομ. τοῦ Νισυρίου (†1732). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν γ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Μετὰ τὸ πάθος πορευθεῖσαι»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ γ΄ ἐωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς γ΄ ἐπιστολῶν, *«Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως»* (Ῥωμ. ε΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς γ΄ Ματθαίου, *«Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός»* (Μτθ. ς΄ 22-33). *«Ἄξιον ἐστίν»*, *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

22. Δευτέρα. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων (†380). Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων (†304).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. θ΄ 18-33).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια΄ 2-15).

23. Τρίτη. Ἀγριππίνης (†253-260) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Ἀθανασίου ἀναγνώστου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ι΄ 11-ια΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια΄ 16-20).

24. Τετάρτη. † Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος Καισαρέως (†1765). Ἀθανασίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἀκριβῶς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ (Τ.Μ.Ε., 24 Ἰουνίου §§ 1-3)· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: 24ης Ἰουνίου, *«Συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου»* (Λκ. α΄ 24-25, 57-68, 76, 80)· κανόνες μόνον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ δύο τοῦ Προδρόμου· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Προφῆτα καὶ πρόδρομε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, Κυριακῆς Τυροφάγου, *«Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία»* (Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Ἰουνίου 24, *«Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν»* (Λκ. α΄ 1-25, 57-68, 76, 80)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

25. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια΄ 13-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια΄ 27-30).

26. Παρασκευή. Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ (†540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοτθίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια΄ 25-36).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 1-8).

27. Σάββατον. Σαμψὼν ὁσίου τοῦ ξενοδόχου (†530).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ς΄ 11-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. η΄ 14-23).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν δ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»*, ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»* καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν *«Ὄρθρος ἦν βαθύς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς δ΄ ἐπιστολῶν, *«Ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας»* (Ρωμ. ς΄ 18-23)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς δ΄ Ματθαίου, *«Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ»* (Μτθ. η΄ 5-13). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

29. Δευτέρα. † Πέτρου (†64) καὶ Παύλου (†67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων.

Εἰς τὴν θ΄. Τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἑσπέρια τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστόλων ἐκ δευτέρου, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ ἀπαγγέλλονται τὰ ἀποστολικὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἃ ἡμεῖς ἱστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *«Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσχωμεν»*). Εἰς τὰ ἀπόστιχα, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον *«Οἱ τῶν ἀποστόλων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Σημείωσις. *Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου (†1938).*

Ἦχος δ΄. *Κανόνα πίστεως.*

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισμέγιστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλάισμα, εὐφροσύνως γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτόν σου μαρτύριον· ἅγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες μόνον

οἱ δύο τῶν ἀποστόλων. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»*. Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι, δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουνίου 29, *«Ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ»* (Β΄ Κορ. ια΄ 21-ιβ΄ 9)· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουνίου 29, *«Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη»* (Μτθ. ις΄ 13-19). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

Ἐνημερωτικὸν σημείωμα. *Μεγάλως ἑορταζομένης σήμερον ἐν τῇ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος τῆς μνήμης τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς ἀποστόλου Παύλου διεξάγονται· α) ἀφ' ἑσπέρας μὲν συνοδικὸς ἑσπερινὸς εἰς τὸν ἱ. ναὸν τοῦ ἀποστόλου Παύλου τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, χοροστατοῦντος τοῦ α΄ τῇ τάξει συνοδικοῦ Μητροπολίτου, τῷ δὲ πρωὶ ὄρθρος καὶ θ. λειτουργία ἐν τῷ αὐτῷ ἱ. ναῷ, προεξάρχοντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, συλλειτουργούντων αὐτῷ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, ἐκφωνουμένου δὲ κατ' ἔτος καὶ σχετικοῦ ἐπισήμου πανηγυρικοῦ λόγου· β) σήμερον ἑσπέρας εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις πρώτου κηρύγματος τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρξ. ιζ΄ 16-36) ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου πάνδημος ὑπαίθριος πανηγυρικὸς ἑσπερινός, τελούμενος ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῇ συμμετοχῇ τῶν Σεβ. ὁμόρων Μητροπολιτῶν καὶ διαφόρων ἐπισήμων· γ) ὅμοιαι ἐπίσημοι τελεταὶ ἀντιστοίχως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος (Κόρινθον, Βέροιαν, Νικόπολιν, Θεσσαλονίκην, Φιλίππους, καὶ ἑτέρας), τὰς ἐκκλησίας τῶν ὁποίων ἵδρυσεν ὁ αὐτὸς ἀπόστολος. Αἱ ὡς ἄνω ἱ. ἀκολουθίαι μεταδίδονται καὶ διὰ τῶν ραδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν διαύλων. Πλείονα βλέπε εἰς τὸν «Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθιμοτυπίας», ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιμανδρίτου Πατρικίου Ἰωσ. Καλεώδη, ἔκδ. 4η, τύποις Α.Δ., ἐν Ἀθήναις 2020, σελ. 261-292.*

30. Τρίτη. † Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

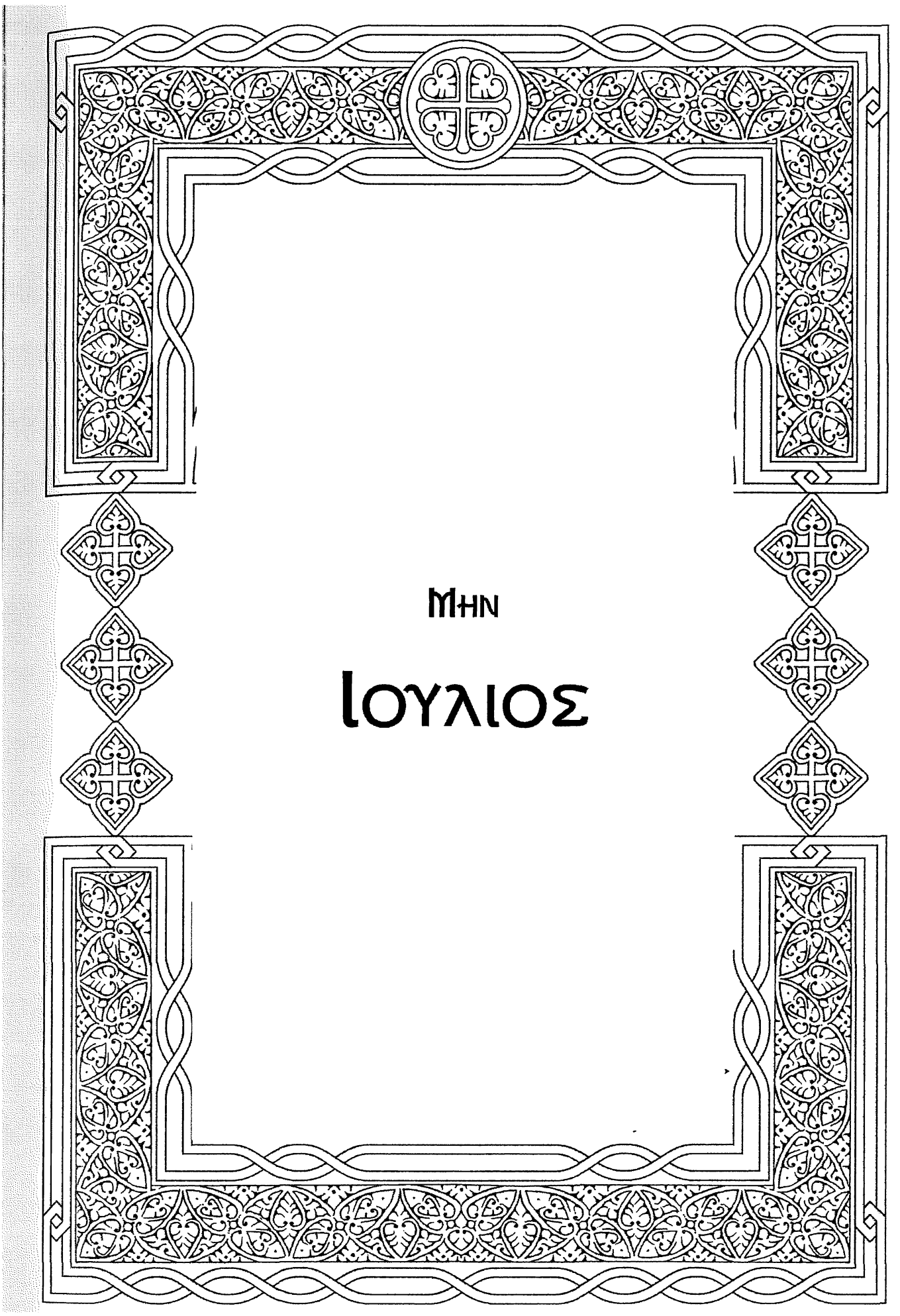
Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι»*· κοντάκιον *«Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 3 πρῶτα ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς *«Ποίοις εὐφημιῶν»* κ.λπ.

καὶ ἐκ τῆς 30ῆς τὰ 3 προσόμοια τῶν 12 ἀποστόλων *«Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες»* κ.λπ., Δόξα, *«Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Ἑορτὴ χαρμόσυνος»*, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. β΄, Τετ. ἑσπέρας). Ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι»*, Δόξα, *«Ἀπόστολοι ἅγιοι»*, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα τὰ τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας τῆς 29ης Ἰουνίου. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ῆς τοῦ μηνὸς) μετὰ τῶν εἱρμῶν τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*. Τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ οἱ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, *«Ἣν διήλθετε κτίσιν»*, Καὶ νῦν, *«Δέσποινα, πρόσδεξαι»* (Παρακλητική, ἦχ. πλ. δ΄, Πέμπτη πρωί). Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι ἅγιοι»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια ἐκ τῆς α΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων»*, *«Ἀπόστολοι ἅγιοι»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων, Κυριακῆς ι΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ἰουνίου, *«Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους»* (Μτθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

ΜΗΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ

Μην Ιουλιος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 10

1. Τετάρτη. † Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ (†284).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Νοεμβρίου 1η, *«Ὑμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ»* (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»* (Μτθ. ι΄ 1, 5-8)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

2. Πέμπτη. † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις (473).

Ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου *«Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς»*· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμβρίου, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτεμβρίου εἰς τὸν ὄρθρον, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56)· *«Ἄξιον ἐστί»*· *«Ποτήριον σωτηρίου»*.

3. Παρασκευή. Ὑακίνθου μάρτυρος (†108). Ἀνατολίου Κων/λεως (†458), Γερασίμου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εὐρυτανίας (†1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις΄ 1-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 3-9).

4. Σάββατον. Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (†1220).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 14-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 9-13).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἄθῳ (†1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων. Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ε΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, *«Ὡς ἔνθεος ἡ ζωή σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τὴν τῶν πατέρων καλλονήν»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. β΄, Σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα). Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Τὴν ἐν σαρκὶ ζωήν σου»*, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ὁσίου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἐν σαρκὶ ζωήν σου»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ ὁσίου ἀνὰ 4· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μεσῴδιον αὐτοῦ κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ὁσίου *«Ὡς τηλαυγὴς»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Πανευαγὴς παντάνασσα»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»*, *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ»*, Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν *«Ὦ τῶν σοφῶν σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, *«Τὴν ἐν σαρκὶ ζωήν σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, Σαββάτου κζ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»* (Γαλ. ε΄ 22-ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ε΄ Ματθαίου, *«Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν»* (Μτθ. η΄ 28-θ΄ 1). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

6. Δευτέρα. Σισόη ὁσίου τοῦ μεγάλου (†429). Λουκίας (†301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδρίωνος μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις΄ 17-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 10-23).

7. Τρίτη. † Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.), Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ (ι΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν, μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Παρακλητικῆς. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῆς γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων τὰ στιχηρὰ τῆς Παρακλητικῆς. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης ς΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. α΄ 1-9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ς΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. ιγ΄ 24-30)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἑορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναούς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν (μετὰ καταβασιῶν, αἴνων καὶ μεγ. δοξολογίας)· εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον* «Προστασία»· *προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (4 Δεκ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Γαλ. γ΄ 22-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν* «Εἰς μνημόσυνον».

8. Τετάρτη. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος (†303). Θεοφίλου ὁσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης (†1548), Ἀναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἁγ. Βλασίου Θεσπρωτίας (†1734).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος, οὖσα ἡμιεόρτιος, ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς, ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν· μετὰ δὲ τοὺς αἴνους τοῦ Μηναίου, ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ἀπόστιχα αἴνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, Κυριακῆς λβ΄ ἐπιστολῶν (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ς΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. ιγ΄ 31-36). Δυνατὸν ὅμως ἐν τῷ ὄρθρῳ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη (παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τῶν αἴνων)· τότε εἰς τὴν λειτουργίαν λέγεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, Ἰουλίου 8 (Λκ. ς΄ 17-19, θ΄ 1-2, ι΄ 16-21), καὶ κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ἔνθα τυχὸν ἑορτάζεται ὁ μεγαλομάρτυς, ἡ ἀκολουθία λέγεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ' εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *δοξολογία μεγάλη· εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον* «Προστασία» *καὶ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.*

9. Πέμπτη. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α΄ αἰ.). Διονυσίου τοῦ ῥήτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίων τῶν ἐν Ἄθῳ, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου (†1770).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. γ΄ 18-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 36-43).

10. Παρασκευή. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων (†319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 5-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 44-54).

11. Σάββατον. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος (†451). Ὄλγας ἰσαποστόλου (†969), Νεκταρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Βρυούλων (†820). Σωφρονίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἔσσεξ Ἀγγλίας (†1993).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῆς ἁγίας ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (Τ.Μ.Ε., 11 Ἰουλίου §§1-3). Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδομένου ἤχου. Τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Κα-

ταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Κυριακῆς ιϛ΄ ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. ϛ΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

12. † **ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ.** Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου τῶν μαρτύρων (β΄ αἰ.). Παϊσίου ὁσίου τοῦ διορατικοῦ (†1994). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ϛ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Λίαν εὔφρανας»*· κοντάκιον *«Ἀγῶνας ἐν ἀθλήσει»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ϛ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ καὶ ϛ΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ϛ΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ϛ΄ ἑωθινὸν *«Ἡ ὄντως εἰρήνη»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προσ-*

τασία». Ἀπόστολος: Κυριακῆς ς΄ ἐπιστολῶν, *«Ἔχοντες χαρίσματα»* (Ῥωμ. ιβ΄ 6-14)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ς΄ Ματθαίου, *«Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον»* (Μτθ. θ΄ 1-8). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

13. Δευτέρα. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου (†794), μάρτυρος Γολινδούχ.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8ης Νοεμ. (Ἑβρ. β΄ 2-10).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8ης Νοεμ. (Λκ. ι΄ 16-21).

14. Τρίτη. Ἀκύλα ἀποστόλου. Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσὴφ Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἁγιορείτου (†1809).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ς΄ 20-ζ΄ 12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ΄ 1-13).

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ὁ ὅσιος Νικόδημος, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις), καὶ ἀναγινώσκονται τὰ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα κείμενα ἀναγνώσματα.*

15. Τετάρτη. Κηρύκου μάρτυρος καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ (†305).

Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Ἰουλίου 15 (Α΄ Κορ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ΄ 35-ιε΄ 11).

Σημείωσις. *Ἐὰν τυχὸν ψαλῇ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, λέγεται ἄνευ Παρακλητικῆς· καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *κοντάκιον λειτουργίας* «Προστασία»· *Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, ὃ ζήτει Σαββάτῳ ι΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4)· κοινωνικὸν* «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου· ἀλληλούια».

16. Πέμπτη. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος (†311).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ζ΄ 24-35).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε΄ 12-21).

17. Παρασκευή. † Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος»* (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

18. Σάββατον. Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων (†363).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιβ΄ 1-3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 37-ια΄ 1).

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄. «Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». Μακρίνης ὁσίας, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου ὁσίου (†380). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ζ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἴδησις. *Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων πατέρων κεῖται ἐν τῷ Μηναίῳ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ἰουλίου.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4 (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §7), τῶν πατέρων προσόμοια 4 εἰς 6, Δόξα, *«Τὰς μυστικὰς σήμερον»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Ἀποστολικῶν παραδόσεων»*, Καὶ νῦν, *«Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος»*. Ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν πατέρων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῶν πατέρων *«Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι»* καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ᾔραν τὸν Κύριον»*, τῶν πατέρων *«Πατέρων θείων σήμερον»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Ἐν δύο ταῖς θελήσεσιν»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, *«Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, τὸ τῶν πατέρων καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων Ἰουλίου· Ἀπόστολος: τῶν πατέρων, 11 Ὀκτωβρίου, *«Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων»* (Τίτ. γ΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 18 Ἰανουαρίου, *«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

20. Δευτέρα. † Ἠλιοὺ προφήτου τοῦ Θεσβίτου (940 π.Χ.).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ προφήτου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ προφήτου, Ἰουλίου 20, *«Ὑπόδειγμα λάβετε»* (Ἰακ. ε΄ 10-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρασκευῆς α΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι»* (Λκ. δ΄ 22-30). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ»*.

21. Τρίτη. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ (†590). Παρθενίου ἐπισκόπου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 5-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 6-12).

22. Τετάρτη. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α΄ αἰ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 12-23).
Εὐαγγέλιον: μυροφόρου, Τρίτης δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 1-3).

23. Πέμπτη. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ (†1834).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 28-ια΄ 8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 24-28).

24. Παρασκευή. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος (†300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογητοῦ, Θεοφίλου νεομάρτυρος (†1635).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ια΄ 8-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 10-18).

25. Σάββατον. † Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου (†408-410) καὶ Εὐπραξίας (†413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (553).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ τῆς λιτῆς στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον τοῦ Μηναίου *«Προγόνων Χριστοῦ»*· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, 23 Σεπτεμβρίου, *«Ἄβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν»* (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Οὐδεὶς λύχνον ἅψας»* (Λκ. η΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»*.

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος (β΄ αἰ.), Ἑρμολάου ἱερομάρτυρος (†305). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν η΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ζωὴν τὴν κυήσασαν»*· κοντάκιον *«Προγόνων Χριστοῦ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἁγίας 3 εἰς 4, Δόξα, *«Παρθενομάρτυς ἀθληφόρε»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς ἁγίας *«Δεῦτε πάντα τῆς γῆς τὰ πέρατα»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, *«Τὴν σπουδήν σου τῇ κλήσει»*, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τῆς ὁσιομάρτυρος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ἐκ σπαργάνων μητρῴων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὡς παρθένον καὶ μόνην»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»*, τῆς ἁγίας *«Ῥωσθεῖσα, καλλιπάρθενε»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Μαρία, καθαρώτατον»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἁγίας προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε με καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου»*, *«Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου»*, Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν *«Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἁγίας]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας»*, *«Τὴν σπουδήν σου τῇ κλήσει»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς η΄ Ματθαίου, *«Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς»* (Μτθ. ιδ΄ 14-22). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

27. Δευτέρα. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἰαματικοῦ (†305).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χοροὶ Ἰσραήλ»*. Κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»* (6ης Αὐγούστου)· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτωβρίου, *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄

1-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 23 Ἀπριλίου, *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι 5ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Χοροὶ Ἰσραήλ», *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον* «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» *μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου).*

28. Τρίτη. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἀπόστολος: ἁγίων, Κυριακῆς μυροφόρων (Πρξ. ς΄ 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη΄ 18-22, ιθ΄ 1-2, 13-15).

29. Τετάρτη. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων (γ΄-δ΄ αἰ.).

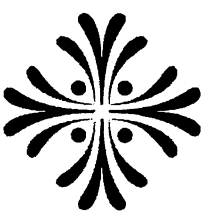
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιγ΄ 4-ιδ΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κ΄ 1-16).

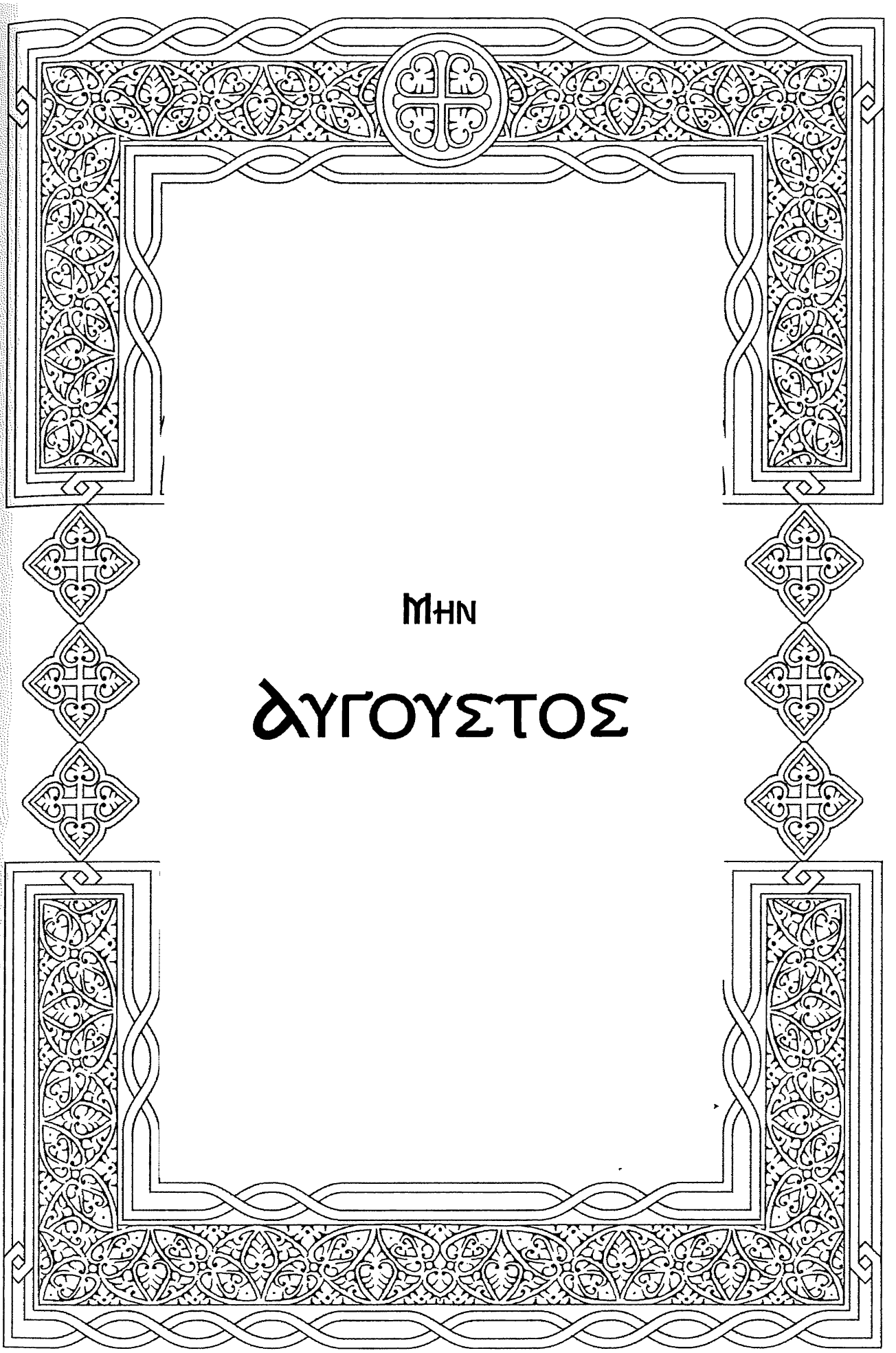
30. Πέμπτη. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε΄ 35-41).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κ΄ 17-28).

31. Παρασκευή. Εὐδοκίμου δικαίου (θ΄ αἰ.), προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιδ΄ 26-40).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 12-14, 17-20).

ΜΗΝ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Μην Αυγουστος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. Σάββατον. Ἡ πρόοδος (ἤ τοι ἔξοδος καὶ προσκύνησις) τοῦ τιμίου Σταυροῦ· τῶν ἁγίων ἑπτὰ Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὁσιομάρτυρος. (Τ.Μ.Ε., 1η Αὐγούστου §§1-3).

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπενταυγούστου

Ἡ ἀκολουθία, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον μετὰ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καταβασίαι *«Σταυρὸν χαράξας»*. Κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»*· τρισάγιον (βλέπε κατωτέρω σημείωσιν)· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Κυριακῆς α΄ ἐπιστολῶν, *«Οἱ ἅγιοι πάντες»* (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τετάρτης γ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς»* (Μτθ. ι΄ 16-22)· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν τοῦ Σταυροῦ *«Ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια»*, *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Σημείωσις. *«Τὸ Ἱεροσολυμιτικὸν Τυπικὸν»* (ἤ τοι τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Σάββα) *«διατάττει καὶ κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ τελῆται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς γ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. Ἐὰν γίνηται πρόοδος τοῦ Σταυροῦ»*, μετὰ τὴν τελετὴν ψάλλεται τὸ τροπάριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα τῆς αὐτῆς Κυριακῆς (γ΄ νηστειῶν), ἐνῷ «λέγεται ἀντὶ τρισαγίου* "Τὸν σταυρόν σου"» *(βλ. Τ.Μ.Ε., 1η Αὐγούστου, σημείωσις μετὰ τὴν §2· πρβλ. καὶ τὸ Μηναῖον, ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας).*

Εἴδησις. *Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τελεῖται κατὰ τάξιν ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν ἀναστασίμων τῆς Κυριακῆς, ἄνευ παρακλήσεως.*

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀνακομιδὴ λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος (†1690). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν θ΄ (Τ.Μ.Ε., 2 Αὐγούστου §2, καὶ 27 Ἰουλίου §§2-4).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*, Δόξα, *«Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων»*· κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου 3 εἰς 4, Δόξα, *«Πρῶτος ἐν μάρτυσι»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Χαίροις ἐν Κυρίῳ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Βασίλειον διάδημα»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χοροὶ Ἰσραήλ»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ὁ τόκος σου ἄφθορος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, δέσποτα»*, τοῦ ἁγίου *«Ὁ πρῶτος τῶν μαρτύρων»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ὃν περ αἱ ἄνω τάξεις»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ πρωτομάρτυρος προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται»*, *«Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει»*, Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν *«Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, *«Βασίλειον διάδημα»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπὶ*

τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόστολος: Κυριακῆς θ΄ ἐπιστολῶν, *«Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί»* (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17). Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς θ΄ Ματθαίου, *« Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ»* (Μτθ. ιδ΄ 22-34). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑσπερινῶν –ἐξαιρέσει τῶν ψαλλομένων τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως– εἷς ἐκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῇ μὲν α΄ ἡμέρᾳ ὁ μικρός, τῇ δὲ β΄ ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ψάλλονται, ὡς εἴθισται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς 3ης, 7ης, 10ης καὶ 12ης Αὐγούστου, ὁ δὲ μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς 2ας, 4ης, 6ης, 9ης, 11ης καὶ 13ης τοῦ μηνός.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν (ἄνευ Ψαλτηρίου), εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, στιχηρὰ ἐκ τῆς Παρακλητικῆς τοῦ πλ. δ΄ ἤχου κατανυκτικὰ δύο καὶ τῶν ἀσωμάτων ἕν, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Αὐγούστου 3) ἕτερα 3 *«Οἱ ὅσιοί σου, Κύριε»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον *«Οἱ λογισμοὶ ἀκάθαρτοι»*. Ἀπόστιχα τὰ τῆς Παρακλητικῆς. *«Νῦν ἀπολύεις»* καὶ εὐθὺς

Ἡ παράκλησις. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ὁ ρμβ΄ (142ος) ψαλμὸς *«Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου»*. Οἱ χοροὶ τὸ *«Θεὸς Κύριος»*, τὸ θεοτοκίον *«Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς»*, Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον θεοτοκίον *«Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ»*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς ***μεγάλης παρακλήσεως*** ἐκ τοῦ Ὡρολογίου ἄνευ τῶν εἱρμῶν. Μετὰ τὸ κοντάκιον *«Προστασία»* (καταλιμπανομένου τοῦ ἀντιφώνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθὺς τὸ προκείμενον *«Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου»* καὶ τὰ λοιπά. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ *«Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων»* ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. (ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων στερεῖται ἰδιομέλου δοξαστικοῦ) ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ

τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*, Δόξα, *«Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τῆς εὐσπλαγχνίας»*. Ἡ ἐκτενὴς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός»*, *«Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός»*, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ *«Δι' εὐχῶν»* ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια *«Ἀπόστολοι ἐκ περάτων»* καὶ λοιπά (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἑκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 3ης Αὐγούστου].

3. Δευτέρα. Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσ/νίκῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 12-20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 18-22).

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (μετὰ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ἡ ***μικρὰ παράκλησις***· ἐν τέλει ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ.. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 4ης Αὐγούστου.]

4. Τρίτη. Τῶν ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 29-38).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 23-27).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 5ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ἡ ***μεγάλη παράκλησις***· ἐν τέλει τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 5ης Αὐγούστου]

5. Τετάρτη. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· Εὐσιγνίου μάρτυρος (†362). Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Στιχηρὰ αἴνων δὲν ψάλλονται· *«Σοὶ δόξα πρέπει»* κ.λπ. καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀπόστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὸ προεόρτιον κοντάκιον *«Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον»*. Ἀπόστολος: προεόρτιος, Παρ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Α΄ Πέτρου α΄ 1-β΄ 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ι΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. κα΄ 28-32). Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς πλὴν τῶν Κυριακῶν.*

2. Σήμερον ἑσπέρας τελεῖται ὁ τῆς ἑορτῆς ἑσπερινὸς ἄνευ παρακλήσεως.

6. Πέμπτη. † Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»*· κοντάκιον *«Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει»*.

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* τρὶς ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον»* (Λκ. θ΄ 28-36)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἶτα οἱ εἱρμοὶ *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*, *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»*· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* *«Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, *«Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν»* (Β΄ Πέτρου α΄ 10-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς»* (Μτθ. ιζ΄ 1-9).

---

* Ἔστω γνωστὸν ὅτι νεώτεραι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ὡς εἰσοδικὸν τόδε· *«Θαβὼρ καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς»*.

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ τροπάριον τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς *«Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη»*. Κοινωνικὸν *«Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»*.

[Πολλαχοῦ, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὥριμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ «Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς»· *«Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου»* (βλ. Ἱερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως ἐναλλάξ· ἐὰν δὲ ἑορτάζεται καὶ ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι* «Σταυρὸν χαράξας».

2. Ἀπὸ αὔριον ἕως τῆς 12ης Αὐγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5)· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ»· *κοντάκιον* «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». *Ἕως τῆς θ΄ ὥρας τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἀπόλυσις* «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς» *κ.τ.λ., ὡς ἐν τῇ 6ῃ Αὐγούστου.*

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 7ης τοῦ μηνὸς ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, γίνεται δὲ εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον *«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ἡ ***μεγάλη παράκλησις***. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἑορτῆς (ἅπαξ), ὅ περ ψάλλεται καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 7ης Αὐγούστου.]

7. Παρασκευή. Δομετίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†363). Νικάνορος ὁσίου (†1519), κτίτορος τῆς ἱ. μονῆς «Ζάβορδας» Γρεβενῶν· Θεοδοσίου ὁσίου, προστάτου Ἀργολίδος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. α΄ 12-20).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, 7ης Αὐγούστου (Μρ. θ΄ 2-9).

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 8ης τοῦ μηνὸς μετὰ τῆς ***μικρᾶς παρακλήσεως***. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορ-*

φώθης»· [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 8ης Αὐγούστου].

8. Σάββατον μετὰ τὴν ἑορτήν. Αἰμιλιανοῦ Κυζίκου (†813-20). Μύρωνος Κρήτης (†350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγορᾶς (†1680), Ἀναστασίου νεομ. τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ (†1794). Καλλινίκου Ἐδέσσης (†1984).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 30-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4).

Σημείωσις. *Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας τελεῖται κατὰ τάξιν ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν ἀναστασίμων τῆς Κυριακῆς, ἄνευ παρακλήσεως.*

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Ματθίου τοῦ ἀποστόλου (†63). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν ι΄.

Σημείωσις. *Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις 6ης Αὐγ. §§ 7-9) ἡ μὴ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).*

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»*· κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα (9ης Αὐγούστου) 3 *«Τῆς παναγίας ἐνδόξου μεταμορφώσεως»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς *«Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου»* (λιτῆς 6ης Αὐγούστου), Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Νόμου καὶ προφητῶν σε»* (λιτῆς 6ης Αὐγούστου). Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μετεμορφώθης»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Μετεμορφώθης»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 9ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγούστου) ἄνευ εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς 9ης Αὐγούστου *«Ἑορτὴ ὑπέρλαμπρος»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας». «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»*, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου»* (9 Αὐγούστου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγούστου) προσόμοια 3 *«Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου»* κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα α) *«Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας»*, β) *«Θαβὼρ καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται»*, Δόξα, τὸ ι΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ι΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16). Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ι΄ Ματθαίου, *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Μτθ. ιζ΄ 14-23).

«Ἄξιον ἐστίν». «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 10ης Αὐγούστου μετὰ τῆς ***μεγάλης παρακλήσεως***. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορ-*

φώθης». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 10ης Αὐγούστου.]

10. Δευτέρα. Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτυρος. Ξύστου ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν (†258).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ια′ ἑβδ. ἐπιστ. (Β′ Κορ. β′ 3-15).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια′ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ′ 13-22).

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγούστου μετὰ τῆς ***μικρᾶς παρακλήσεως***. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»*. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 11ης Αὐγούστου.]

11. Τρίτη. Εὔπλου διακόνου (†304). Νήφωνος ΚΠόλεως (†1502)· ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρᾳ (1716).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ια′ ἑβδ. ἐπιστ. (Β′ Κορ. β′ 14-γ′ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια′ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ′ 23-28).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 12ης τοῦ μηνός, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῆς ***μεγάλης παρακλήσεως***· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου *«Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μετεμορφώθης»*. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 12ης Αὐγούστου.]

12. Τετάρτη. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων (†305-306).

Εἴδησις. *Σήμερον συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ια′ ἑβδ. ἐπιστ. (Β′ Κορ. γ′ 4-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια′ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ′ 29-39).

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται ὡς τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ ὅμως τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἄνευ τῆς λιτῆς, ἃ τινα καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται καὶ ἡ τελευταία ***μικρὰ παράκλησις***. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»* τρίς.

13. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις λειψάνου τοῦ ἁγ. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ καθ' ἡμέραν μεσονυκτικόν, ἄνευ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ὁ ὄρθρος ψάλλεται ὡς ἐν

τῇ α΄ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (6 Αὐγούστου), ἀλλ᾽ ἄνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης ια΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. δ΄ 1-12). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ια΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μτθ. κδ΄ 13-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Ὁ τόκος σου ἄφθορος»*. Κοινωνικὸν *«Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου...»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ τροπάριον *«Μετεμορφώθης»*.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»*· κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους»*· ἀπόλυσις (μικρὰ) *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ»*, ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.

Ὁ προεόρτιος ἑσπερινὸς τῆς 14ης Αὐγούστου κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν καὶ ἡ τελευταία ***μεγάλη παράκλησις***· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον *«Λαοὶ προσκιρτήσατε»* (ἅπαξ).

14. Παρασκευή. Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαΐου τοῦ προφήτου (η΄ π.Χ. αἰ.).

Εἴδησις. *Σήμερον, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν» *(ὅρα εἱρμοὺς β΄ κανόνος 15ης Αὐγούστου).*

Ὁ ὄρθρος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Κοντάκιον λειτουργίας *«Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου ἡ οἰκουμένη»*.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. δ΄ 13-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ΄ 27-33, 42-51).

15. Σάββατον. † Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Λαοὶ προσκιρτήσατε»*· κοντάκιον *«Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ θὰ ψαλοῦν εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»* τρίς (ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»*). Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*

ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὴν κοίμησιν ἑορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου...»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»*. Οἱ δύο κανόνες μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*. Καταβασίαι *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»*· ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α΄ *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομέν σε»*, εἰς δὲ τὸν β΄ *«Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς παρθένου»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι»*. Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἐν τῇ γεννήσει»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὐγούστου ἢ 8 Σεπτεμβρίου, *«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται ἐναλλὰξ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως.*

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Πεποικιλμένη». *Ἐν ταῖς λειτουργίαις, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5)· κοντάκιον* «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος (†298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου (†1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1579), Ἀποστόλου (†1680) καὶ Σταματίου νεομαρτύρων· τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων. Ἀκακίου ἁγίου. Ἰωσὴφ ὁσίου τοῦ ἡσυχαστοῦ (†1959). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ια΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 16ης Αὐγούστου §§ 10-12).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ) *«Ποίοις οἱ εὐτελεῖς χείλεσι»*, Δόξα, *«Δεῦτε φιλεόρτων τὸ σύστημα»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 15ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἄσατε λαοί»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς). Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ γεννήσει»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα *«Καθορῶσαι ἀληθῶς»* καὶ *«Ἐν χερσὶ τοῦ δι' ἡμᾶς»* (ζήτει τῇ 16ῃ). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ἐδέσσης βασιλεύς»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὅμοιον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ πάντιμος χορός»*. Ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Αἱ γενεαὶ αἱ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον *«Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν»*, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος»* (16ης Αὐγ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς *«Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου»* κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου»*, β΄) *«Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν»*, Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν *«Φανερῶν ἑαυτόν»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β΄ μὲ ἐφύμνιον *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»*, *«Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ια΄ ἐπιστολῶν, *«Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς»* (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ια΄ Ματθαίου, *«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι»* (Μτθ. ιη΄ 23-35). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

17. Δευτέρα. Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἰουλιανῆς (†257), Δημητρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης (†1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ε΄ 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 9-15).

18. Τρίτη. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἑρμοῦ· ἀνακομιδὴ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ε΄ 15-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 16-22).

19. Τετάρτη. Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ, Στρατηγίου μαρτύρων (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ς΄ 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 23-28).

20. Πέμπτη. Σαμουὴλ προφήτου (1144 π.Χ.)· Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 29-35).

21. Παρασκευή. Θαδδαίου ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ζ΄ 10-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. β΄ 18-22).

22. Σάββατον. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ΄ αἰ.).

Σήμερον ἐν τῷ μηναίῳ τίθεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος Λούπου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. α΄ 26-β΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κ΄ 29-34).

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ΄ αἰ.), Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων (†202). Ἦχος γ΄· ἑωθινὸν α΄ (Τ.Μ.Ε., 15 Αὐγούστου §§ 17-19, καὶ Προθεωρία §29 καὶ §42).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια· *«Ἐν τῇ γεννήσει»*, Δόξα, *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»*. Κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 *«Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Θεαρχίῳ νεύματι»*. Εἴσοδος κ.λπ. (τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς δὲν λέγονται σήμερον). Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὅτε ἐξεδήμησας»*. Ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, *«Ἐν τῇ γεννήσει»*, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς *«Ἐν τῇ γεννήσει σου»* (ζήτει μετὰ τὸν πολυέλεον)· ἀφ΄ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 23ης τοῦ μηνός.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*· εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»* (ἅπαξ), καὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἀπόστολοι ἐκ περάτων»* (δίς).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα· *«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου»*, *«Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν»*, Δόξα, τῆς ἑορτῆς *«Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β΄ μὲ ἐφύμνιον *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»**. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω»*, *«Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15ης Αὐγ., *«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἱρμὸς *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως»*· κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἴδησις. *Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Ἐπίσης, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, μέχρι μὲν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ψάλλονται καταβασίαι* «Σταυρὸν χαράξας»· *μέχρι δὲ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κοντάκιον* «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» *(πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου)*.

24. Δευτέρα. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.). Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ (†1779)· μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Διονυσίου Αἰγίνης (1717).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. η΄ 7-15).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 6-12).

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ὁ νεομάρτυς Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία ἑκατέρου ψάλλεται ἑορτάσιμος κατὰ τὴν*

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ῥητῶς ὁρίζει τὸ ἐφύμνιον *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, ὁσάκις τὰ ἀντίφωνα τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν Κοιμήσεως, Γενεσίου καὶ Εἰσοδίων ψάλλονται ἐν Κυριακῇ (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37· Αὐγ. 15ῃ, §§ 6 καὶ 19· Σεπτ. 8ῃ, §9· Νοεμ. 21ῃ, §10· Νοεμ. 25ῃ, §19). Ὁμοίως καὶ τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» §§ 110γ΄, 180, 190, 194, 260, 266, 271, 458, 463, 472, 1621, 1629, 1635, 1645.

εἰς ἑκάστην φυλλάδα διαλαμβανομένην τάξιν, ἀλλὰ καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» καὶ ἀναγνώσματα τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου.

25. Τρίτη. Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Ἀπόστολος: ἀποστ. Τίτου, 25 Αὐγ. (Τίτ. α΄ 1-5, β΄ 15-γ΄ 2, 12-15).
Εὐαγγέλιον: τῶν ἀποστόλων, 12 Νοεμβρίου (Μτθ. ε΄ 14-19).

26. Τετάρτη. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. θ΄ 12-ι΄ 7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 20-27).

27. Πέμπτη. Ποιμένος ὁσίου (†450)· Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ι΄ 7-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 28-35).

Σημείωσις. *Ἐὰν τυχὸν ψαλῇ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου, ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).*

28. Παρασκευή. Μωυσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος (δ΄ αἰ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Ἐζεκίου βασιλέως τοῦ δικαίου (750 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ια΄ 5-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 1-9).

29. Σάββατον. † Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοπίστης ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδομένου ἤχου. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Καταβασίαι *«Σταυρὸν χαράξας»*. Κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*· Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, 29 Αὐγούστου, *«Ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον»* (Πρξ. ιγ΄ 25-32)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ βασιλεύς»* (Μρ. ς΄ 14-30)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Εἴδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.*

† ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀπόδοσις τῆς μνήμης τῆς ἀποτομῆς τῆς τ. κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ προδρόμου· Ἀλεξάνδρου (†340), Ἰωάννου (†595), Παύλου (†784) πατριαρχῶν Κων/πόλεως. Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν β΄ (Τ.Μ.Ε., 29 Αὐγούστου §5).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μνήμη δικαίου»*· κοντάκιον *«Ἡ τοῦ προδρόμου ἔνδοξος ἀποτομή»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τοῦ Προδρόμου 3 *«Ὁ παλαιᾶς καὶ καινῆς θεῖος μεσίτης»* κ.λπ., καὶ τοῦ ἁγ. Ἀλεξάνδρου 3, Δόξα, *«Γενεθλίων τελουμένων»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Γενέσιον ἀθέμιτον»* (ζήτει μετὰ τοὺς αἴνους τῆς 29ης Αὐγούστου), Καὶ νῦν, *«Νεῦσον παρακλήσεσιν»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Μνήμη δικαίου»*, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς 29ης τοῦ μηνὸς καὶ] τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου (30ῆς Αὐγούστου)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»*, τοῦ προδρόμου *«Ἡρῴδης ὁ παράνομος»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Εἰ καὶ ἡττᾶται, πάναγνε»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων»*, Καὶ νῦν *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

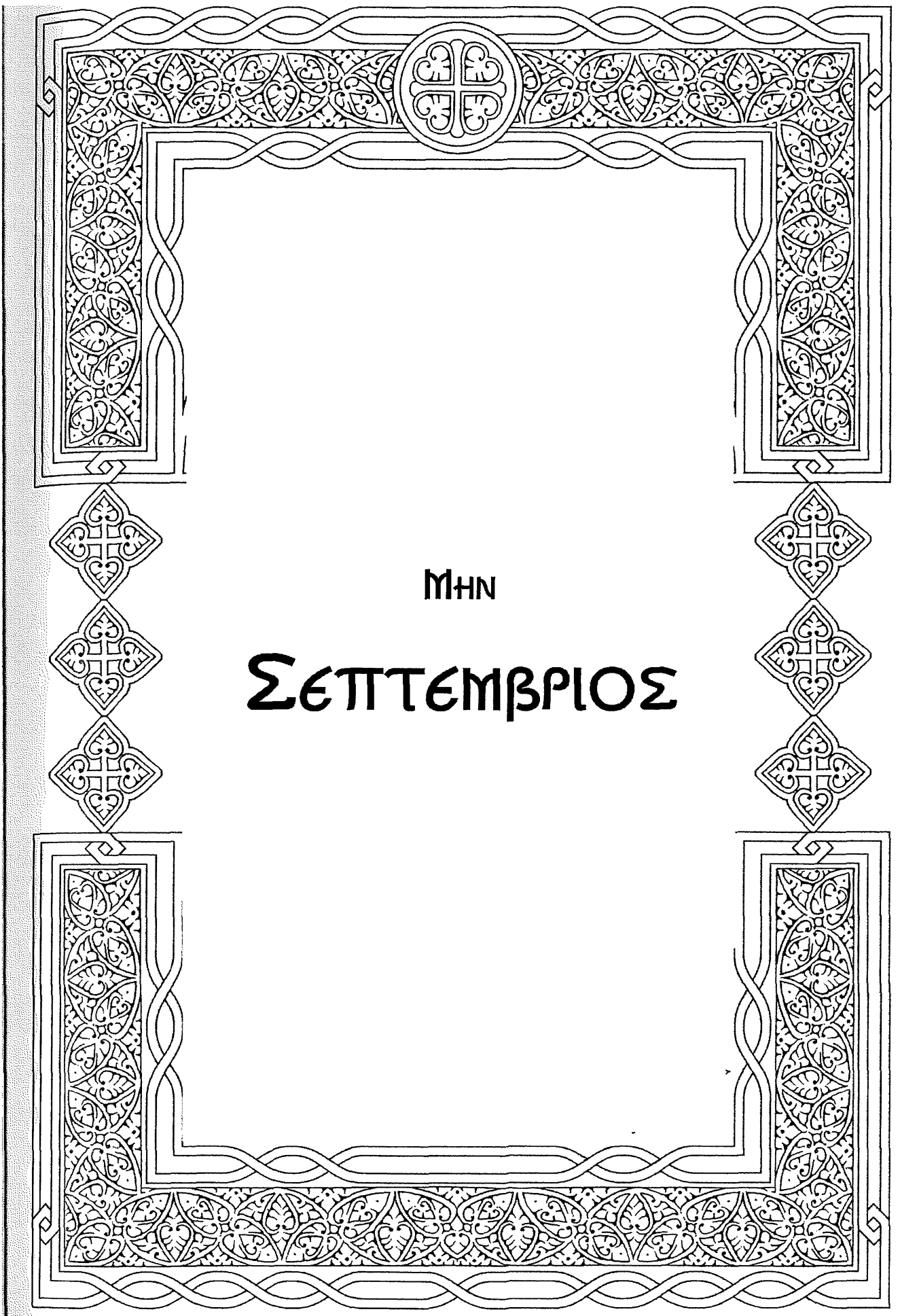
Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρόν»*, *«Μνήμη δικαίου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ιγ΄ ἐπιστολῶν, *«Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει»* (Α΄ Κορ. ις΄ 13-24). Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ιγ΄ Ματθαίου, *«Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης»* (Μτθ. κα΄ 33-42). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

31. Δευτέρα. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Θεοτόκε ἀειπάρθενε»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· στιχολογοῦμεν καὶ τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* ὡς εἴθισται. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου»*· Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμβρίου, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτεμβρίου τῆς λειτουργίας, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28)· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

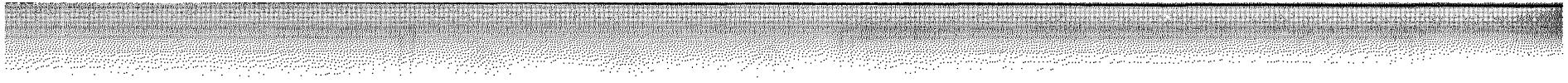
Σημειώσεις. *1. Τὸ τροπάριον* «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου» *ὁρίζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ Τ.Μ.Ε. (§40).*

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἐξάπαντος σφάλματος, γράφεται «περιλαβοῦσα» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «περιβαλοῦσα».

ΜΗΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Μην Σεπτεμβριος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. † Τρίτη. † Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἤ τοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυή (1440 π.Χ.), Ἀμμοὺν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἑρμογένους τῶν αὐταδέλφων μαρτύρων· Συμεὼν στυλίτου (†459). Μελετίου ὁσίου.

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ *«Μακάριος ἀνήρ»*. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄) καὶ τοῦ ὁσίου 6 (ἤ τοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ἰδιομέλων –παραλείποντες τὸ α΄– ἕτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν *«Ὁ καιροὺς καρποφόρους»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ ἀρρήτῳ σύμπαντα»* (κείμενον μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς β΄ στιχολογίας ὡς ἀκριβῶς ἔχουν (τὰ τῆς γ΄ στιχολογίας παραλείπονται, ὅπως καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ)· εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες ἅπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζήτει αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναίου) χῦμα, καὶ] ψάλλονται τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἑξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,
Ἦχος δ΄, *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»*

Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῴζων τῷ ἐλέει σου

τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος

Ἀρρήτῳ πάντα ὡς Θεῷ ποιήσαντι σοφίᾳ, ἰσχύι τε παντουργικῇ διασῴζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῇ, ἐν τῇ σήμερον ἐτησίῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσίαις κράζοντες περιόδοις· Κύριε, εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὁ πάσης δημιουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ὑπομονῆς στῦλος γέγονας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου *«Ὁ τῶν αἰώνων ποιητής»* (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος: τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτεμβρίου, *«Παρακαλῶ πρῶτον πάντων»* (Α΄ Τιμ. β΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμπτης α΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ»* (Λκ. δ΄ 16-22). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

2. Τετάρτη. Μάμαντος μάρτυρος (γ΄ αἰ.), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ (†595).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιγ΄ 3-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 35-41).

3. Πέμπτη. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος (†302), Θεοκτίστου ὁσίου (†467). Χαρίτωνος μάρτυρος· Πολυδώρου νεομάρτυρος (†1794)· ἀνακομιδὴ λειψάνου τοῦ ἁγ. Νεκταρίου Πενταπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α΄ 1-3, 20-β΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε΄ 1-20).

4. Παρασκευή. Βαβύλα ἱερομάρτυρος (†251), Μωυσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἑρμιόνης (†117) θυγατρὸς τοῦ ἀποστόλου Φι-

λίππου· Ἰερουσαλὴμ καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροίᾳ μαρτύρων· Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1781).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Γαλ. β΄ 6-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε΄ 22-24, 35-ς΄ 1).

5. Σάββατον. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 1-5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ΄ 1-12).

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδότης μάρτυρος. Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν γ΄ (Τ.Μ.Ε., 6 Σεπτεμβρίου §§ 1-3).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἱερωσύνης στολισμόν»*· κοντάκιον *«Ὁ προφήτης σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου 3 *«Τρισηλίου θεότητος»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Συγχάρητε ἡμῖν»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Μηναίου *«Ὡς ταξιάρχης καὶ πρόμαχος»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου *«Τριάδα θεαρχικήν»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Ἀγγελικῇ ὁράσει»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ ἀρχαγγέλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»*, τοῦ ἀρχαγγέλου *«Ἀθροίσθητε καὶ ἴδετε»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Εἰκόνος ἧς μετέλαβον»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου 3 *«Ἀγγελικῶς οἱ ἐν κόσμῳ»* κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα *«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα»*, *«Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα»*, Δόξα, τὸ γ΄ ἑωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τοῦ Μηναίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ιδ΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς»* (Β΄ Κορ. α΄ 21-β΄ 4)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ιδ΄ Ματθαίου, *«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Μτθ. κβ΄ 2-14). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

7. Δευτέρα. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σῴζοντος μάρτυρος (†304). Δανιὴλ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου (†1929).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κοντάκιον προεόρτιον *«Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία»*· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. ἐπ. (Γαλ. β΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. ε΄ 24-34).

8. Τρίτη. † ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὸ γενέθλιον ἑορτάζομεν, δυνάμει...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ΄ στιχολογίαν κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν *«Ἡ παρθένος Μαριάμ»*. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ *«Πύλην ἀδιόδευτον»* (καταλιμπανομένου τοῦ μεσῳδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»* καὶ ἐν τέλει *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*. Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἐξῆς ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...
Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Ὧδε κατοικήσω, ὅτι ᾑρετισάμην αὐτήν. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὕψιστος. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»* καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου *«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

9. Τετάρτη. Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).

Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Σεπτεμβρίου 23 (Γαλ. δ΄ 22-27).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 7-13).

10. Πέμπτη. Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας τῶν μαρτύρων (†305-311). Ἀνάμνησις θαύματος τῆς Ὑπ. Θεοτόκου ἐν Ὀρχομενῷ Βοιωτίας (†1943).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5).
Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Τρίτης β΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. γ΄ 16-21).

11. Παρασκευή. Θεοδώρας ὁσίας (†491). Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου (θ΄ αἰ.), Εὐανθίας μάρτυρος. Θεοδώρας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Βάστᾳ Ἀρκαδίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ΄ 8-21).
Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Τρίτης ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ΄ 19-36).

12. Σάββατον πρὸ τῆς ὑψώσεως. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αὐτονόμου (†313) καὶ Κουρνούτου (γ΄ αἰ.) ἱερομαρτύρων· Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον κατὰ τὴν α΄ ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ *«Μακάριος ἀνήρ»*, τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ἡ παρθένος Μαριάμ»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν ὡς ἐσημειώθησαν εἰς τὴν 8ην Σεπτεμβρίου· μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος: Σαββάτου πρὸ τῆς ὑψώσεως, ζήτει Σαββάτῳ ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. β΄ 6-9)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ζήτει Σαββάτῳ ζ΄ ἑβδ. Ματθαίου, (Μτθ. ι΄ 37-ια΄ 1). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

13. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ.** Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορνηλίου ἑκατοντάρχου (α΄ αἰ.). Ἀριστείδου μάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου. Ἱεροθέου ὁσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας (†1745). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν δ΄ (Τ.Μ.Ε., 13 Σεπτεμβρίου §§ 2-4).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»*· κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τῶν ἐγκαινίων 3 καὶ προεόρτια τοῦ σταυροῦ 3 (τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς) *«Ὑψουμένου σου, Δέσποτα»* κ.λπ., Δόξα, *«Τὴν μνήμην τῶν ἐγκαινίων»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σύ μου σκέπη κραταιά»* (τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ). Ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος»*, Καὶ νῦν, *«Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῶν ἐγκαινίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος τοῦ σταυροῦ καὶ ὁ τῶν ἐγκαινίων. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν ἐγκαινίων, εἶτα] τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ἐν πίστει τὰ ἐγκαίνια»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»*, τὸ (κοινὸν) τῶν ἐγκαινίων καὶ τοῦ σταυροῦ *«Μέσον τῆς γῆς ὁ Κύριος»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Μετ᾽ εὐφροσύνης κράζομεν»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 *«Σήμερον ὁ ἔνθεος»* κ.λπ. εἰς 4, μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα *«Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου»*, *«Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιὼν καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἰερουσαλήμ»*, Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν *«Ὄρθρος ἦν βαθύς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἐγκαινίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν»*, *«Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Οὐρανὸς πολύφωτος»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῆς ὑψώσεως, ὃν ζήτει Κυριακῇ κβ΄ ἐπιστολῶν, *«Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα»* (Γαλ. ς΄ 11-18)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς πρὸ τῆς ὑψώσεως, *«Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν»* (Ἰω. γ΄ 13-17). *«Ἄξιον ἐστίν»*· *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

14. Δευτέρα. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Ϛ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος»*· κοντάκιον *«Οὐρανὸς πολύφωτος»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις· *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ»* καὶ *«Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς»*. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* ἐκ τρίτου εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ *«Θεὸς Κύριος»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὕψωσιν ἑορτάζομεν, προστασίαις τῶν τιμίων...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο εἱρμοὶ *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*, *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»*. Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἦχον δ΄ (ἅγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ἄρχονται τοῦ ᾀσματικοῦ *«Ἅγιος ὁ Θεός»*, ὁ δὲ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱστάμενος ἱερεύς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς ἐν ηὐτρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἴρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ ἐξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ᾀσματικὸν *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμιώντων τὸν τίμιον Σταυρόν.

Α΄ ΥΨΩΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν Σταυρὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρὶς ηὐτρεπισμένον τετραπόδιον, ἵσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ *«Σοφία· ὀρθοί»*, ἀποθέμενος δ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλων *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*, ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν.

Α΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ αὐτὸν λέγων *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»*· οἱ χοροὶ τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἑκατόν, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τρὶς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρόν, ἄχρι πληρώσεως τῆς α΄ ἑκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῇ ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν»*· οἱ χοροὶ τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἑκατόν, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρὶς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β΄ ἑκατοντάδος.

Γ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς δυσμὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἐκφωνῶν *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος»*· οἱ χοροὶ τὴν γ΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Δ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὖθις ὁ ἱερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»*· οἱ χοροὶ τὴν δ΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ἱερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐκφωνῶν *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»*· οἱ χοροὶ τὴν ε΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὕψωσις· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ψάλλων τὸ κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ ἑκουσίως»*, εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτόν, ψάλλων *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν»*, ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἶθ' οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα *«Δεῦτε, πιστοὶ»* κ.λπ.· τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἧς πληρωθείσης, ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς»*. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, *«Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ»* (Α΄ Κορ. α΄ 18-24)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς»* (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*. Κοινωνικὸν *«Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν...* τὸ τροπάριον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. *1. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.*

2. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἴθισται νὰ λέγωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθείς»· *κοντάκιον* «Ὁ ὑψωθείς».

15. Τρίτη. Νικήτα μεγαλομάρτυρος (†372). Φιλοθέου ὁσίου (ι΄ αἰ.), Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεὼν Θεσσαλονίκης (†1429), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ Κρητός (†1811).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε΄ 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 5-16).

16. Τετάρτη. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου (†304).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιεόρτιος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἤ τοι εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ μεγάλης δοξολογίας. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ς΄ 2-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 14-24)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Εἶναι δυνατὸν ὅμως μετὰ τοὺς αἴνους νὰ παραλειφθοῦν τὰ ἀπόστιχα καὶ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη, ὁπότε εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, Κυριακῆς ις΄ ἐπιστολῶν (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10), καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτέρας δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

17. Πέμπτη. Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, μαρτύρων (†137).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α΄ 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 24-30).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἱεροὺς ναοὺς ἡ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων.*

18. Παρασκευή. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α΄ 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. η΄ 1-10).

19. Σάββατον μετὰ τὴν ὕψωσιν. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων (†276).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος:

Σαββάτου μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζήτει Σαββάτῳ ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. α΄ 26-β΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ζήτει Παρασκευῇ δ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. η΄ 21-30)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

20. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ.** † Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (†118). Ἱλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος (†1804). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ε΄ (Τ.Μ.Ε., 20 Σεπτεμβρίου §16).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνιῶν, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ἰδιαιτέρᾳ φυλλάδι. Ἀποφάσει τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῇ 24.8.2023 μεταφέρεται ὁ ἑορτασμὸς τῶν ἐν τῇ μικρασιατικῇ καταστροφῇ ἁγίων ἀπὸ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τ. Σταυροῦ κατὰ τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν Ὕψωσιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, μεθέορτα 3 καὶ τοῦ ἁγίου 3, Δόξα, *«Ὁ δεύτερος Ἰώβ»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ἀδαμάντινε τὴν ψυχήν»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον προέρχεται ὁ σταυρός»*. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σταυροῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν μεθέορτον (20ῆς Σεπτεμβρίου) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τῆς 20ῆς τοῦ μηνός· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός»*, τῶν ἁγίων *«Τῆς ἀθανάτου δόξης»* καὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἡμεῖς ἐν σοὶ θαρροῦντες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τῆς ἑορτῆς προσόμοια δύο, καὶ τῶν ἁγίων ἰδιόμελα 3 *«Τίς μὴ μακαρίσει σου τὸν πανόλβιον»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ», «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς»*, Δόξα, τὸ ε΄ ἐωθινὸν *«Ὢ τῶν σοφῶν σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τῶν ἁγίων]. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»* Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας», «Σῶσον, Κύριε», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζήτει Κυριακῇ κα΄ ἐπιστολῶν, *«Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος»* (Γαλ. β΄ 16-20)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ζήτει Κυριακῇ γ΄ νηστειῶν, *«Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»* (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

21. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κοδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (†130)· Ἰωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.).

Εἴδησις. *Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ 22ᾳ μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.*

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ Ψαλτήριον, τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Αἱ ἀπολύσεις ἄνευ τοῦ χαρακτηριστικοῦ *«Ὁ ἀναστὰς»* διὰ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐν τῷ ὄρθρῳ σήμερον τὸ *«Ἀνάστασιν*

Χριστοῦ θεασάμενοι». Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· τὸ συναξάριον τῆς 21ης τοῦ μηνός, μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν παραλείπεται ὡσαύτως ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τ. Σταυροῦ. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτέρας ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Ἐφεσ. α΄ 22-β΄ 3). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας α΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ΄ 19-22)· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλ᾽ εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».*

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς.*

2. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ἐὰν τυχὸν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι εἰς τὸν ὄρθρον «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν* «Προστασία».

22. Τρίτη. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης (†117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ (†320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. β΄ 19-γ΄ 7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ΄ 23-δ΄ 1).

23. Τετάρτη. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ῥαΐδος μάρτυρος, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσίων (†109). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Καρπενησιώτου (†1672), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Κονίτσης (†1814).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».* Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τοῦ Προδρόμου, Σεπτεμβρίου 23, *«Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν»* (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου»* (Λκ. α΄ 5-25)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

24. Πέμπτη. Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσσης» ἐν Κυθήροις, Θέκλης μεγαλομάρτυρος. Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου (†1938).

Ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς.

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, λγ' Κυρ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 16-22).

Εἰδήσεις. *1. Ἔνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἴνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαββάτου ιζ' Ματθαίου (Μτθ. κε' 1-13).*

2. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσσης, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμψάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον ναοὺς τῆς Μυρτιδιωτίσσης ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ καταβασιῶν τοὺς εἱρμοὺς «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ». *Ἀναγνώσματα τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλιπ. β' 5-11· Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).*

Ἀπολυτίκιον Μυρτιδιωτίσσης. Ἦχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ᾄσωμεν ᾄσμασι τῇ θεομήτορι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα».

25. Παρασκευή. Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 17-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30).

26. Σάββατον. † Ἡ μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεὼν τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τ. κάρας τοῦ ἀποστ. Ἀνδρέου καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἱ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐαγγέλιον ὄρθρου –ἐκ τῶν βημοθύρων– τὸ ια' ἑωθινόν, *«Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. κα' 1, 15-25). Οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολε Χριστῷ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτεμβρίου, *«Θεὸν*

οὐδεὶς πώποτε τεθέαται» (Α΄ Ἰω. δ΄ 12-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἱστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ»* (Ἰω. ιθ΄ 25-27, κα΄ 24-25)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

27. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ (Α΄ ΛΟΥΚΑ).** Καλλιστράτου μάρτυρος (†304)· Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος (†1764). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν ς΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου 4, Δόξα, *«Πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ς΄ ἀναστάσιμον *«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»*, τῶν μαρτύρων *«Κραταιωθέντες πνεύματι»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Θεοπαρόχων μέγεθος»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ς΄ ἑωθινὸν *«Ἡ ὄντως εἰρήνη»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος: Κυριακῆς ιζ΄ ἐπιστολῶν,

«Ὑμεῖς ἐστὲ ναὸς Θεοῦ ζῶντος» (Β΄ Κορ. ς΄ 16-ζ΄ 1)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς α΄ Λουκᾶ, *«Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην»* (Λκ. ε΄ 1-11)· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

28. Δευτέρα. Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ (†350). Βαρουὴχ προφήτου (600 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ΄ 25-32).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 38-44).

29. Τρίτη. Κυριακοῦ ὁσίου (†556). Πετρωνίας μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε΄ 20-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 12-16).

30. Τετάρτη. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ (†335). Ῥιψιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ᾽ αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε΄ 25-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 33-39).

ΜΗΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Μὴν Ὀκτωβριος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. Πέμπτη. Ἀνανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ (ς΄ αἰ.). Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Κουκουζέλους. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Ὀκτωβρίου 1 (Πρξ. θ΄ 10-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 12-19).

Εἴδησις. *Ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθείσῃ κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.*

2. Παρασκευή. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος (†304).

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτωβρίου 2 (Α΄ Τιμ. α΄ 12-17).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 17-23).

3. Σάββατον. Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν (†96). Ῥουστικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δαμάριδος (α΄ αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων.

Ἀπόστολος: ἱερομάρτυρος, Ὀκτωβρίου 3 (Πρξ. ιζ΄ 16-34).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 17-26).

Σημείωσις. *Ὅπου ἂν ἑορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος· καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *κοντάκιον* «Προστασία»· *Εὐαγγέλιον: τοῦ ἁγίου, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 44-54).*

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ΄ (Β΄ ΛΟΥΚΑ). Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α΄ αἰ.). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν ζ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Χρηστότητα ἐκδιδαχθείς»*· κοντάκιον *«Τὰς οὐρανίους διαβὰς πύλας»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια

3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριήλ»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ἱεράρχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινὸν *«Ἰδοὺ σκοτία»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς ιη΄ ἐπιστολῶν, *«Ἀδελφοί, ὁ σπείρων φειδομένως»* (Β΄ Κορ. θ΄ 6-11)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς β΄ Λουκᾶ, *«Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν»* (Λκ. ς΄ 31-36)· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

5. Δευτέρα. Χαριτίνης μάρτυρος (†304). Μεθοδίας ὁσίας τῆς ἐν Κιμώλῳ (†1908).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 24-30).

6. Τρίτη. † Θωμᾶ (τοῦ καὶ Διδύμου) ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ΄. Ἐρωτηίδος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἑωθινὸν θ΄ (Ἰω. κ΄ 19-31).

7. Τετάρτη. Σεργίου καὶ Βάκχου μεγαλομαρτύρων (†290-303). Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος (δ΄ αἰ.), Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α΄ αἰ.) μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 12-20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 46-ζ΄ 1).

8. Πέμπτη. Πελαγίας ὁσίας (†457). Πελαγίας τῆς παρθενομάρτυρος (†303), Ταϊσίας τῆς πρώην πόρνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 20-27).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 17-30).

9. Παρασκευή. Ἰακώβου ἀποστόλου, υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α΄ αἰ.). Ἀβραὰμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α΄ αἰ.), Ἀνδρονίκου ὁσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16).
Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 36-ι΄ 8).

10. Σάββατον. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου ὁσίου (η΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 58-ις΄ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 27-32).

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΘ΄ (Δ΄ ΛΟΥΚΑ). «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ ζ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑπτά· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας (†850). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν η΄.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων πατέρων ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τὴν 11ην τοῦ μηνός (Τ.Μ.Ε., 11η Ὀκτωβρίου §§1-3).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*· κοντάκιον *«Τοὺς γενναίους μάρτυρας»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, τῶν πατέρων *«Τὰς μυστικάς»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν

πατέρων. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων *«Τὴν ἐτήσιον μνήμην»*, Καὶ νῦν, *«Νεῦσον παρακλήσεσιν»*. Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῶν πατέρων *«Ἀποστολικῶν παραδόσεων»*, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, ἡ προστασία»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστίν»*· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»*, τὸ τῶν πατέρων *«Πατέρες οὐρανόφρονες»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, *«Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πατέρων, 11 Ὀκτωβρίου, *«Πιστὸς ὁ λόγος»* (Τίτ. γ΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς δ΄ Λουκᾶ, *«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων»* (Λκ. η΄ 5-15). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*.

Σημείωσις. Ἡ σημερινὴ Κυριακή, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

Δευτέρα. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων (†850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου (†1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἁγίων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 12-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50).

Τρίτη. Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων (†251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν (†1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 16-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 1-3).

Τετάρτη. Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ (†787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) Μηθύμνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 24-30).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 22-25).

Πέμπτη. Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης (†310). Σαβίνου ὁσίου (†760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ' 1-8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 7-11).

Παρασκευή. Λογγίνου ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρασκευῆς κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ' 8-19).
Εὐαγγέλιον: μάρτυρος, ζ' Εὐαγγέλιον ἁγ. Παθῶν (Μτθ. κζ' 33-54).

Σάββατον. Ὡσηὲ τοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει· ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ' ἑβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 8-11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς' 1-10).

† ΚΥΡΙΑΚΗ Κ'. † Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Μαρίνου μάρτυρος τοῦ γέροντος. Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν θ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου 4, Δόξα, *«Ἀπόστολε Χριστοῦ»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Πάνσοφε ἁλιεῦ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*. Ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, *«Ἀπόστολε ἅγιε»*, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου (χῦμα) καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Λουκᾶ, Χριστοῦ ἀπόστολε»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ»*, *«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»*, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Δαυιτικῶς συνελθόντες»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω»*,

«Ἀπόστολε ἅγιε» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ὀκτωβρίου 18, *«Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε»* (Κλσ. δ΄ 5-11, 14-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμβρίου 8 λειτουργίας, *«Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει»* (Λκ. ι΄ 16-21). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

19. Δευτέρα. Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτυρος (†307).

Ἀπόστολος: προφήτου, Τρίτης διακαινησίμου (Πρξ. β΄ 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 18-22).

20. Τρίτη. Ἀρτεμίου μεγαλομ. (†326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος (†462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1581).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 1-3, 6-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 23-27).

Εἴδησις. *Ὅπου ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γερασίμου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, οὗ τινος προηγοῦνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὄρθρου, δοξαστικὰ ὅμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἁγίου (Τ.Μ.Ε., 20 Ὀκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὁμοίως τὰ ἀναγνώσματα τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι ὅμως τοῦ ἁγίου (ἢ τῆς ὁσίας) ναοὺς ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.*

21. Τετάρτη. Ἱλαρίωνος ὁσίου (†371). Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ· Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Μονεμβασίας (†1773), Φιλοθέου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 18-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 44-50).

22. Πέμπτη. Ἀβερκίου ἰσαποστόλου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως (†167), τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἁγίων ἑπτὰ παίδων (†250).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 24-β΄ 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 49-56).

23. Παρασκευή. † Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου (†63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυριακῆς κ΄ ἐπιστ. (Γαλ. α΄ 11-19).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 54-58).

24. Σάββατον. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.)· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. γ΄ 12-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 1-10).

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ΄ (Ϛ΄ ΛΟΥΚΑ). Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μαρτύρων (†355). Ταβιθᾶς, ἣν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ι΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀληδόνας τῶν ἁγίων»*· κοντάκιον *«Εὐφροσύνης πρόξενος»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 4, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Μαθηταὶ καὶ ὁπαδοί»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Οἱ νοεροὶ τῆς ἐκκλησίας φωστῆρες»*, Καὶ νῦν, *«Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ καὶ ϛ΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»*, τῶν μαρτύρων *«Μαρκιανὸς ὁ πάνσοφος»* καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ι΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια

«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, *κοντάκιον «Προστασία»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς κα΄ ἐπιστολῶν, *«Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται»* (Γαλ. β΄ 16-20)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ς΄ Λουκᾶ, *«Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν»* (Λκ. η΄ 27-39). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*.

26. Δευτέρα. † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου (†306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740).

Ἡ ἑόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ψάλλεται ἐκ μόνου τοῦ Μηναίου, δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, Καὶ νῦν, *«Δέσποινα πρόσδεξαι»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. δ΄, Δευτ. πρωί). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ ἅπαξ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἁγίου, Τρίτης ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, ἀπολυτίκια *«Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν», «Μέγαν* εὕρατο» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτωβρίου, *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου γ΄ ἑβδ. Ἰωάννου, *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β΄ προσομοίου τῶν αἴνων τοῦ ἁγίου,* «Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν», *μετὰ τὰς λέξεις* «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», *ψάλλεται οὕτως:*

«...ἣν λυτρωθεῖσαν ἔνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου (Α΄) Παπαδοπούλου.

27. Τρίτη. Νέστορος μάρτυρος (†306)· Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλάτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β΄ 20-γ΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 1-10).

28. Τετάρτη. † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων· Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου. Τῶν ἐν Ῥεθύμνῃ τεσσάρων νεομαρτύρων (†1824). Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἠπείρῳ πολέμῳ (1940).

Εἰδήσεις. *1. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνέκρινεν ἀπὸ τοῦ 1952 ὅπως ἡ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἀγομένη ἑορτὴ τῆς ἱερᾶς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῇ σήμερον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.*

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς τιμίας Σκέπης ζήτει ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἑορτάσιμος ὡς ἔχει. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐχὴ ἀπολύσεως *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρός, ἧς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἑορτάζομεν, δυνάμει...»* Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς 28ης τοῦ μηνὸς (ἐκ τοῦ Μηναίου) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (τῆς τιμίας Σκέπης)· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμβρίου, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 21 Νοεμβρίου, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28).

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἑξῆς·

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄·

«Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἣν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερῶς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς· σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἁγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθείᾳ ἄχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, καὶ εὐθὺς ἡ κάτωθι δοξολογία εἰς ἦχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ἡ δεξιά σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύι· ἡ δεξιά σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἶκοι ἠρημώθησαν καὶ ἡμεῖς περιυβρίσθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ· πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα αἱ ἑξῆς αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (ἐκτενοῦς) ἱκεσίας, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς μεθ᾽ ἑκάστην αὐτῶν ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης, μεθ᾽ ἣν ψάλλεται *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄, καὶ τῆς ἕκτης, μεθ᾽ ἣν ψάλλεται τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τῇ σῇ ἀγαθότητι ἐπὶ τὴν εὔσημον ταύτην ἡμέραν ἤγαγες ἡμᾶς ἀναμέλψαι σοι ᾠδὴν

ἐπινίκιον τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ ἀνάμνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιά σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Ὅτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται. Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Τὰς ὁδούς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὁδήγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν καὶ μακάριος ὁ λαός, οὗ ἐστὶ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, τῶν τε ἐν πολέμῳ πεσόντων τῶν τε ἀναιρεθέντων καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐξορίᾳ τελειωθέντων, ἵνα αὐλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατείλῃ, ἵνα οἵ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρωμέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ *«Δι' εὐχῶν»*.

29. Πέμπτη. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας (γ΄ αἰ.), Ἀβραμίου ὁσίου (†360).

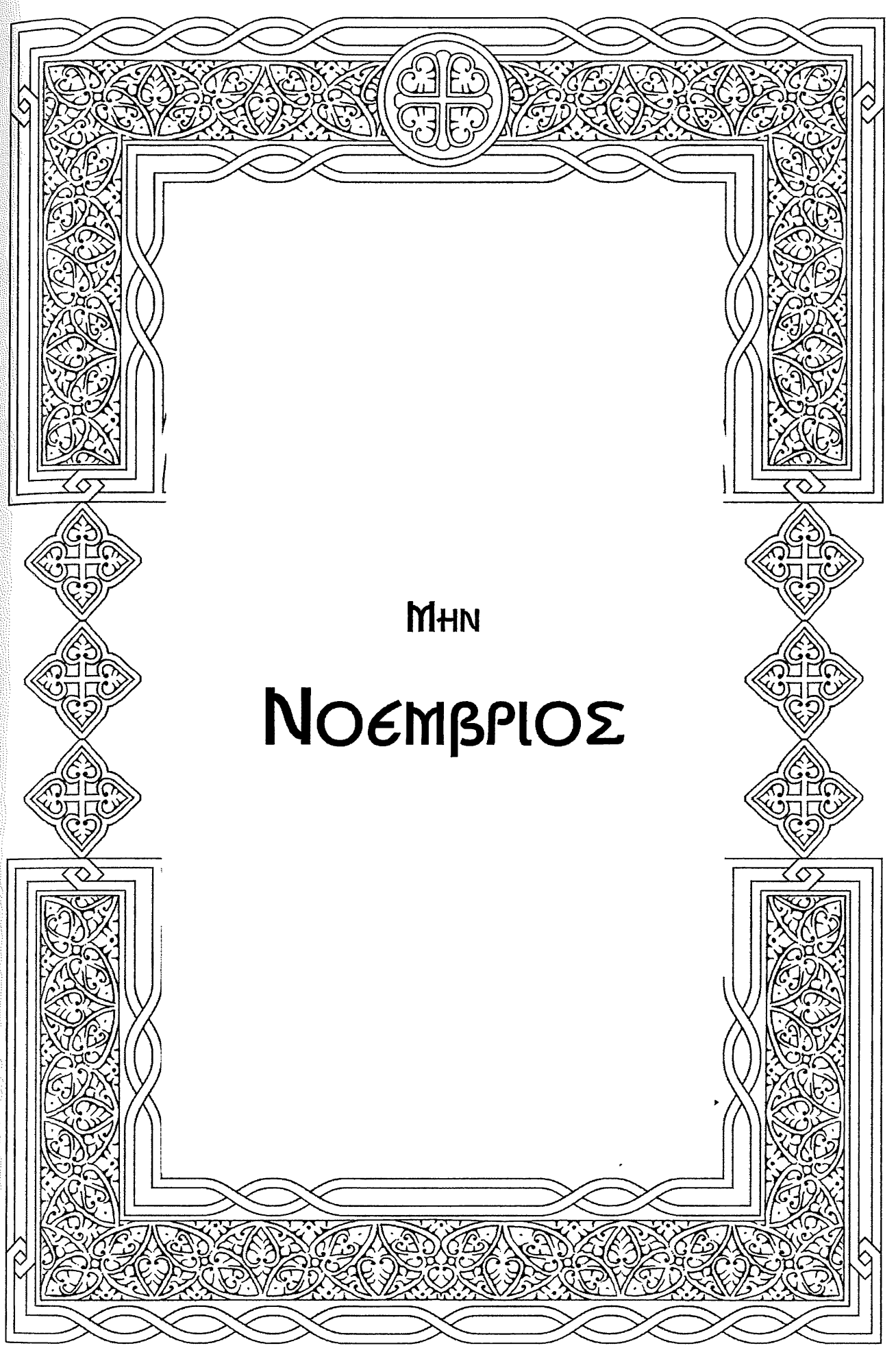
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ΄ 2-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 14-23).

30. Παρασκευή. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων (†285). Κλεόπα καὶ Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ΄ 10-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 23-26).

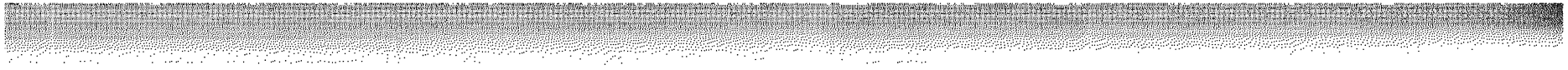
31. Σάββατον. Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος (†250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†1754).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κβ΄ ἑβδ. ἐπ. (Β΄ Κορ. ε΄ 1-10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 16-21).

ΜΗΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Μὴν Νοέμβριος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 14

1. **† ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ΄ (Ε΄ ΛΟΥΚΑ).** Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης. Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις΄ αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 4, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Ἀτελεύτητος ὑπάρχει»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἁγίων *«Πάντοτε ἔχοντες Χριστόν»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, *«Ἅγιοι ἀνάργυροι»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον *«Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν»*, τῶν ἁγίων *«Τὴν χάριν τῶν ἰάσεων»* καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ἁγίων ἰδιόμελα 4 *«Τὴν χάριν τῶν ἰαμάτων»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ»*, *«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς»*, Δόξα, τὸ ια΄ ἐωθινὸν *«Φανερῶν ἑαυτόν»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, *«Ἅγιοι ἀνάργυροι»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Νοεμβρίου 1, *«Ὑμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ»* (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 7)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ε΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος»* (Λκ. ις΄ 19-31). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ὁ ὅσιος Δαυίδ (ἢ ὁ ἱερομάρτυς Ἰάκωβος), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ συμψάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.*

2. Δευτέρα. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων (†341-345). Τῶν ἐν Ἀγρινίῳ τριῶν νεομαρτύρων (†1786).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Δευτ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. α΄ 1-5).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 29-33).

3. Τρίτη. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ΄ αἰ.)· ἀνακομιδὴ λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου (†1797).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Τρ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. α΄ 6-10).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 34-41).

4. Τετάρτη. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†846), Νικάνδρου καὶ Ἑρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἐλεήμονος. Γεωργίου ὁσίου (Καρσλίδη) τοῦ ἐν Δράμᾳ (†1959).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 42-46).

5. Πέμπτη. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Ἑρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κγ΄ ἑβδ. ἐπ. (Α΄ Θεσ. β΄ 9-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 47-ιβ΄ 1).

6. Παρασκευή. Παύλου Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ (†350). Λουκᾶ ὁσίου (†800-820), Λεονάρδου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 14-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 2-12).

7. Σάββατον. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει (†1053).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. η΄ 1-5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 1-6).

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ΄ (Ζ΄ ΛΟΥΚΑ). † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων. Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν α΄ (Τ.Μ.Ε., 8 Νοεμβρίου §§4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*, Δόξα, *«Ταῖς ἐπαγρύπνοις προσευχαῖς»*· κοντάκιον *«Ὡς φωστῆρα μέγιστον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν ταξιαρχῶν 6, Δόξα, *«Συγχάρητε ἡμῖν»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Μηναίου *«Ὡς ταξιάρχης καὶ πρόμαχος»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, *«Πυρίνοις χείλεσι»*, Καὶ νῦν, προεόρτιον *«Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Δοῦλοι Κύριον»*.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα· εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολογίας κάθισμα τῶν ἀσωμάτων *«Τὰ χερουβὶμ καὶ σεραφίμ»*, Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον *«Τῶν οὐρανίων ἀρχηγοί»*, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Θεοχαρίτωτε ἁγνή»*. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ β΄ τῶν ταξιαρχῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλονται τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν ἀσωμάτων καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια»*.

Εἴδησις. *Οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», *ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἑξῆς σημεῖα:*

Ὠδὴ α΄ «...καὶ ᾄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον».

Ὠδὴ γ΄ «...πνευματικόν, στερέωσον· κἂν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Ὠδὴ ε΄ «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὥς περ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Ὠδὴ θ΄ «...φύσις γεραίρουσα τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»*, τῶν ἀσωμάτων *«Ἐξουσιῶν δυνάμεων»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Τιμιωτέρα πέφυκας»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα», «Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα»*, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ὅπου ἐπισκιάσῃ ἡ χάρις σου»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τῶν ἀσωμάτων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, Νοεμβρίου 8, *«Εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος»* (Ἑβρ. β΄ 2-10)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ζ΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάιρος»* (Λκ. η΄ 41-56).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

9. Δευτέρα. Ὀνησιφόρου μάρτυρος (γ΄-δ΄ αἰ.), Ματρώνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας (†889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ (†1920). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ια΄.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 20-γ΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 13-15, 22-31).

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἁγίου θὰ ψαλῇ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.*

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται μὲν καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» *μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν* «ταύτης τὴν εἴσοδον» *(βλέπε εἴδησιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου), εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ὡς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον* «Ὁ καθαρώτατος ναός».

10. Τρίτη. Ὀλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Ὀρέστου μάρτυρος τοῦ Τυανέως (†304). Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ Καππαδόκου (†1924).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. γ΄ 9-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 1342-48).

11. Τετάρτη. Μηνᾶ (†304), Βίκτωρος (β΄ αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου (†304), μαρτύρων· Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κδ΄ ἑβδ. ἐπ. (Α΄ Θεσ. δ΄ 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 48-59).

12. Πέμπτη. Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας (†616-620)· Νείλου ὁσίου τοῦ ἀσκητοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. δ΄ 18-ε΄ 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 1-9).

13. Παρασκευή. † Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (†407).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμβρίου, *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν»* (Ἰω. ι΄ 1-9). Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»* (βλέπε 8 Νοεμβρίου). Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμβρίου, *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

14. Σάββατον. † Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ΄. Γρηγορίου ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ (†1340) καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων Οἰκογενῶν αὐτοῦ. Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου (†1800).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν, μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυριακῆς ι΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυριακῆς α΄ νηστειῶν, *«Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»* (Ἰω. α΄ 44-52)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ΄ (Η΄ ΛΟΥΚΑ). Γουρία, Σαμωνᾶ (†299-306) καὶ Ἀβίβου (†222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν. Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν β΄.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολε ἅγιε»*· κοντάκιον *«Ὁ μαθητὴς καὶ φίλος σου»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6, τῶν ἁγίων 4, Δόξα, *«Ἡ Ἔδεσσα εὐφραίνεται»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα,

«Δεῦτε φιλομάρτυρες», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον *«Ὢ θαύματος καινοῦ»*. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, *«Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου»*, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»*, τῶν μαρτύρων *«Ὡς πάλαι διεσώσατε»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, *«Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς κδ΄ ἐπιστολῶν, *«Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν»* (Ἐφεσ. β΄ 14-22)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς η΄ Λουκᾶ, *«Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Λκ. ι΄ 25-37). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον ἄρχεται ἡ τεσσαρακοστὴ πρὸ τῶν Χριστουγέννων (περὶ τῆς νηστείας τῆς περιόδου ταύτης βλέπε σχετικῶς Πηδάλιον, Ἀθῆναι 1982, ὑποσ. εἰς ἑρμηνείαν ξθ΄ ἀποστολικοῦ κανόνος, σελ. 93-94, καὶ Ῥάλλη-Ποτλῆ «Σύνταγμα Ἱ. Κανόνων», τ. Δ΄, σ. 488).*

16. Δευτέρα. † Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἤ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ κατα-

βασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ τῶν στιχηρῶν τοῦ ἀποστόλου εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*· Ἀπόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Τρίτης δ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων»* (Ρωμ. ι΄ 11-ια΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου ε΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον»* (Μτθ. θ΄ 9-13)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

17. Τρίτη. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας (†270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (†471).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. α΄ 10-β΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ΄ 25-35).

18. Τετάρτη. Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. (†306). Ῥωμανοῦ μάρτυρος (†308), Ζακχαίου διακόνου (†307), Ἀναστασίου νεομάρτυρος ἐκ Παραμυθίας (†1743).

Σημείωσις. *Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καταλιμπάνονται, ἐν οἱᾳδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχῃ σήμερον, διότι ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ.*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. β΄ 1-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε΄ 1-10).

19. Πέμπτη. Ἀβδιοὺ προφήτου (θ΄ π.Χ. αἰ.), Βαρλαὰμ μάρτυρος (†304). Ἡλιοδώρου (†272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. β΄ 13-γ΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις΄ 1-9).

20. Παρασκευή. Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου (†816) ὁσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως (†447).

Σχολαζούσης σήμερον τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Εὐφροσύνης σήμερον»*· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. γ΄ 6-18)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις΄ 15-18, ιζ΄ 1-4).

21. Σάββατον. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (Τ.Μ.Ε., 21η Νοεμβρίου §§5-7).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Χαρὰν προμνηστεύεται»*· κοντάκιον *«Εὐφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη»*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὰ Εἰσόδια ἑορτάζομεν...»* Εἰς τὸν ὄρθρον, καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 21 Νοεμβρίου, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτεμβρίου, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

***Εἰδήσεις**. 1. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι* «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22ᾳ καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὄρθρον προτάσσεται ὁ α΄ κανὼν τῆς ἑορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β΄ κανών.

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἴθισται δὲ εἰς τὰς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5)· κοντάκιον ὁμοίως τῆς ἑορτῆς.

22. **† ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ΄ (Θ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν**. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων· Κικιλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ (†230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱερομαρτύρων. Ἰακώβου ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ νέου ἀσκητοῦ (†1991). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν γ΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 21ης Νοεμβρίου §§11-13).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 μεθέορτα *«Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος»* κ.λπ. (22 Νοεμβρίου) εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς *«Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται»* (22 Νοεμβρίου). Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν μεθέορτον (22 Νοεμβρίου) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς *«Δικαίων ὁ καρπός»* (22 Νοεμβρίου)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»* καὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἡ δάμαλις ἡ ἄμωμος»* (22 Νοεμβρίου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμβρίου) προσόμοια 4 *«Λαμπαδηφόροι παρθένοι»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα· α) *«Ἀπενεχθήσονται παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονταί σοι»*, β) *«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως»*, Δόξα, τὸ γ΄ ἑωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς (βλέπε εἰς τὸ μηναῖον), μετ᾽ ἐφυμνίου εἰς τὸ β΄

«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς». [Ἐὰν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ α΄ κανόνος τῶν Εἰσοδίων εἰς 4.]

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς κε΄ ἐπιστολῶν, *«Παρακαλῶ ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος»* (Ἐφεσ. δ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Λουκᾶ, *«Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου»* (Λκ. ιβ΄ 16-21).

«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

23. Δευτέρα. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου (†394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. α΄ 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 20-25).

24. Τρίτη. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης (†101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας (†311).

Ἀπόστολος: ἱερομαρτύρων (Φιλιπ. γ΄ 20-δ΄ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 26-37, ιη΄ 8).

25. Τετάρτη. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος (†313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ *«Μακάριος ἀνήρ»*. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ ἑσπέρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21ης Νοεμβρίου) *«Χαίρει ὁ οὐρανὸς»* κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας *«Βίον ἄυλον»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον τὰ στίφη»*. Ἀπολυτίκια *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*, Δόξα, *«Τὴν πανεύφημον νύμφην»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*.

Σημείωσις. *Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν προβλέπουν ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον παραθέτουν καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ ὁρίζουν τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (Σαββάτου ιζ΄ Ματθαίου,* «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»·

Μτθ. κε΄ 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει ὅμως νὰ λέγωνται εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς ἁγίας ναούς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν, καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἁγίας· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς ἁγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»* · (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων· εἶτα *«Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μυστήριον ξένον»*. Ἐξαποστειλάρια, τὸ τῆς ἁγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἤ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»*), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 *«Λαμπαδηφόροι παρθένοι»* κ.λπ. (καταλιμπανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἁγίας ἕτερα 3 *«Μνήμην τὴν πανίερον»* κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας *«Βίον ἄυλον»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»*, *«Τὴν πανεύφημον νύμφην»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*. Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς»* (Μρ. ε΄ 24-34). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Εἴδησις. *Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς· ἐὰν δὲ ἑορτάζεται ἅγιος, εἰς τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

26. Πέμπτη. Ἀλυπίου ὁσίου († ζ΄ αἰ.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου († 1807).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κς′ ἑβδ. ἐπιστ. (Α′ Τιμ. γ′ 1-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι′ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη′ 31-34).

Παρασκευή. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†421). Δαμασκηνοῦ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης τοῦ καὶ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κς′ ἑβδ. ἐπιστ. (Α′ Τιμ. δ′ 4-8, 16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι′ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ′ 12-28).

Σάββατον. Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ (†767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος (†303). Τῶν ἐν Τιβεριουπόλει πεντεκαίδεκα μαρτύρων (πολιούχων Κιλκίς).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κς′ ἑβδομ. ἐπιστ. (Γαλ. γ′ 8-12).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι′ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι′ 19-21).

† ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΣ′ (ΙΓ′ ΛΟΥΚΑ). Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων (†250)· Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἱερομάρτυρος. Φιλουμένου νεομάρτυρος τοῦ Ἱεροσολυμίτου (†1979). Ἦχος α′, ἑωθινὸν δ′.

Εἰς τὴν θ′. Ἀπολυτίκιον *«Ἀσκητικῶς προγυμνασθείς»*· κοντάκιον *«Τὸν τῆς Τριάδος ἐραστήν»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριήλ»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριήλ»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ′) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ′ καὶ ς′ ᾠδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»* μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

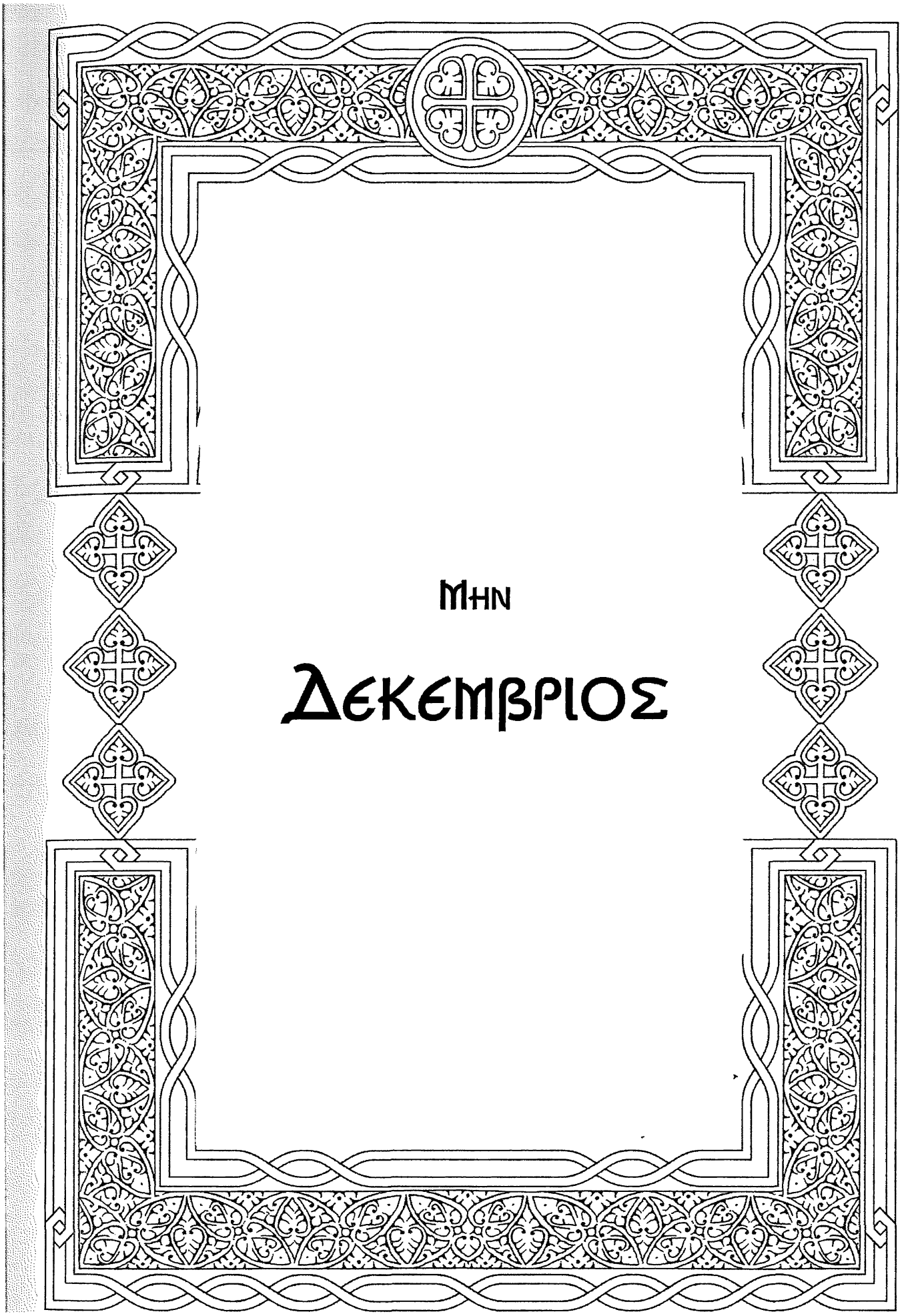
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἐωθινὸν *«Ὄρθρος ἦν βαθύς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἤχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*. Ἀπόστολος: Κυριακῆς κς΄ ἐπιστολῶν, *«Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε»* (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ιγ΄ Λουκᾶ, *«Ἄρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ λέγων»* (Λκ. ιη΄ 18-27). *«Ἄξιον ἐστίν»*. *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

30. Δευτέρα. † Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου, πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) (†380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»*· εἶτα ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*· τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ὡς τῶν ἀποστόλων»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἀποστόλου· Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου, Κυριακῆς ι΄ ἐπιστολῶν, *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμβρίου, *«Εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο»* (Ἰω. α΄ 35-52). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

ΜΗΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Μὴν Δεκέμβριος

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 15

1. Τρίτη. Ναοὺμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος (†792), Θεοκλήτου ἀρχιεπισκόπου Λακεδαιμονίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρίτης κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 11-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 45-48).

2. Τετάρτη. Ἀββακοὺμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὁσίου (†251), Μυρόπης μάρτυρος (δ΄ αἰ.). Πορφυρίου ὁσίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου (†1991).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 22-ς΄ 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 1-8).

3. Πέμπτη. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος (†1813).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ς΄ 17-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 9-18).

4. Παρασκευή. † Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος (†306), Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ (†760). Σεραφεὶμ Φαναρίου ἱερομάρτυρος (†1601).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἑορτάσιμος ἐκ τοῦ Μηναίου, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινόν, μετὰ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὁσίου»*. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς»* (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ὡρισμέναι ἐκδόσεις Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν παραθέτουν ἀναγνώσματα, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον ὄρθρου (Σαβ. ιζ΄ Ματθ., «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· Μτθ. κε΄ 1-13). Ταῦτα δύνανται νὰ χρησιμεύσουν τοὐλάχιστον εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς ἁγίας ναούς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ καὶ στιχηρὸν διὰ τὴν λιτήν, λέγεται εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.*

5. Σάββατον. † Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†532).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον»*. Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, Σαββάτου κζ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»* (Γαλ. ε΄ 22 - ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμπτης δ΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΖ΄ (Ι΄ ΛΟΥΚΑ). † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ (†330). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ε΄ (Τ.Μ.Ε., 6 Δεκεμβρίου §§4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπὸ βρέφους τῷ Θεῷ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 4 *«Μύροις παροικήσας αἰσθητῶς»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, *«Ἱεραρχῶν τὴν καλλονήν»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ»*, Καὶ νῦν, προεόρτιον *«Ἀνύμφευτε Παρθένε, πόθεν ἥκεις»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Κανόνα πίστεως»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Κανόνα πίστεως»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου *«Τῶν πιστῶν προΐστασαι»*, Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον *«Προστάτης θερμότατος»*, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Ταχὺ δέξαι, δέσποινα»*. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ α΄ τοῦ ἱεράρχου *«Στεφηφόρος βήματι Χριστοῦ»* (ὡς ὁμόηχος)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον τοῦ ἱεράρχου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός»*, τοῦ ἱεράρχου *«Τὸν μέγαν ἀρχιποίμενα», «Μεγάλως σε ἐδόξασε»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Σοφίαν ἐνυπόστατον»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου 4 *«Τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἄνθη»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», «Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται»*, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου *«Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ᾀσμάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τοῦ ἁγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Κανόνα πίστεως»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Δεκεμβρίου 6, *«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε»* (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ι΄ Λουκᾶ, *«Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν»* (Λκ. ιγ΄ 10-17). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

7. Δευτέρα. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων (†397). Ἀθηνοδώρου μάρτυρος. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ὑμνογράφου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. β΄ 20-26).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 27-44).

8. Τρίτη. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὁσίου (η΄ αἰ.). Παρθενίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. γ΄ 16-δ΄ 4).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 12-19).

9. Τετάρτη. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων ἱ. ναοῦ. Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολογίας *«Ἀδάμ, ἀνακαινίσθητι»* (ἅπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναβόησον, Δαυίδ»*· καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον τοῦ Μηναίου *«Ἑορτάζει σήμερον»*· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, 23 Σεπτεμβρίου, *«Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν»* (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Οὐδεὶς λύχνον ἅψας»* (Λκ. η΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»*.

10. Πέμπτη. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ΄ αἰ.), Ἑρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α΄ 5-14).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πεμ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 28-33).

11. Παρασκευή. Δανιὴλ ὁσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου (†980).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α΄ 15-β΄ 10).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 37-κβ΄ 8).

12. Σάββατον. † Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ (†348). Ἰωάννου ἐπισκόπου Ζιχνῶν (†1333).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμβρίου 13, *«Ἀμὴν*

ἀμὴν λέγω ὑμῖν» (Ἰω. ι΄ 1-9). Καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυριακῆς κς΄ ἐπιστολῶν, *«Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε»* (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμβρίου 13, *«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

13. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΗ΄ (ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ).** «Τῶν ἁγίων προπατόρων». Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὀρέστου τῶν μαρτύρων (δ΄ αἰ.)· Λουκίας μάρτυρος (†304). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ς΄ (Τ.Μ.Ε., Κυριακὴ προπατόρων §§1-3).

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζήτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τῆς συνόδου τῆς πρώτης»*· κοντάκιον *«Τῷ πόθῳ Χριστοῦ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τῶν προπατόρων 4, Δόξα, *«Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα»*, Καὶ νῦν, *«Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος»*. Ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν προπατόρων *«Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ς΄ ἀναστάσιμον *«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»*, καὶ τὰ δύο τῶν προπατόρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν προπατόρων προσόμοια 3 εἰς 4, μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τῶν προπατόρων *«Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: προεόρτιος, Κυριακῆς κθ΄ ἐπιστολῶν, *«Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ»* (Κλσ. γ΄ 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς ια΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον»* (Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

14. Δευτέρα. Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†286-287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. γ΄ 5-11, 17-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. η΄ 11-21).

15. Τρίτη. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκεμβρίου, *«Μὴ ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον»* (Β΄ Τιμ. α΄ 8-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου α΄ ἑβδ. νηστειῶν, *«Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι»* (Μρ. β΄ 23-γ΄ 5)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

16. Τετάρτη. Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλίσσης (†894), Μοδέστου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (†634).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ε΄ 11-ς΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. η΄ 30-34).

17. Πέμπτη. Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ (†1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόστολος: προφήτου, Κυρ. ἁγ. Πάντων (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ΄ 10-15).

18. Παρασκευή. Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων (†287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ζ΄ 18-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ΄ 33-41).

19. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Βονιφατίου μάρτυρος (†290). Ἄρεως (†308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Προψάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., διατάξεις 20ῆς Δεκεμβρίου §§2-3).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (εἰς ἦχον δ΄) προσόμοια τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου 3 καὶ τοῦ ἁγίου Βονιφατίου ἕτερα 3, Δόξα, *«Θεοφόρε Ἰγνάτιε»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδομένου ἦχου *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος δὲν γίνεται, ἀλλ᾽ εὐθὺς τὸ *«Φῶς ἱλαρόν»* (ἄνευ μέλους), τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας κ.τ.λ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 μαρτυρικὰ τῆς Παρακλητικῆς (παραλειπομένου τοῦ νεκρωσίμου), Δόξα, τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου *«Ὦ τῆς στερρᾶς καὶ ἀδαμαντίνου σου ψυχῆς»*, Καὶ νῦν, *«Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη»* (Παρακλητική, Δευτέρᾳ ἑσπέρας, ἦχος α΄). Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*. Τὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς (ἄνευ τῶν δύο νεκρωσίμων εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ἄνευ τοῦ νεκρωσίμου τροπαρίου), ὁ τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου *«Φαιδρῶς ἑορτάζον-*

τες» (ἐκ τοῦ ὁποίου ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ λέγονται τὰ 3 πρῶτα τροπάρια καὶ εὐθὺς τὸ θεοτοκίον), καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Βονιφατίου *«Προθύμῳ λογισμῷ»*. Καταβασίαι σήμερον δὲν ψάλλονται. Ἐν τέλει τῆς γ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Ὅτι στεῖρα ἔτεκε»* τοῦ κανόνος τοῦ ἁγ. Βονιφατίου· μετὰ τὴν αἴτησιν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγ. Βονιφατίου (χῦμα), καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου *«Ἐξ Ἑῴας ἐκλάμψας»*, Δόξα, τὸ τοῦ ἁγ. Βονιφατίου *«Τιμήσας τὸν Θεόν»*, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Τὸν πάντων ποιητήν»*. Ἐν τέλει τῆς ς΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Ἐβόησε προτυπῶν»* τοῦ κανόνος τοῦ ἁγ. Βονιφατίου· μετὰ τὴν αἴτησιν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου, καὶ τὸ συναξάριον τῆς 19ης τοῦ μηνός. Εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς *«Λυτρωτὰ τοῦ παντός»* (κανὼν ἁγ. Βονιφατίου)· στιχολογοῦμεν τὸ *«Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»* ἐπισυνάπτοντες *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον δ΄), εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Εὔα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς»* (κανὼν ἁγ. Βονιφατίου) [καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*]. Ἐξαποστειλάρια τὰ δύο τοῦ ἁγ. Ἰγνατίου *«Σῖτος ὑπάρχω, ἔλεγες»*, *«Ὡς τετρωμένος ἔρωτι»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Σοφίαν ἐνυπόστατον»* (ζήτει τῇ 13ῃ τοῦ μηνός). [Οἱ τρεῖς ψαλμοὶ τῶν αἴνων χῦμα.] *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα. Ἀπόστιχα τῶν αἴνων τὰ 3 μαρτυρικὰ τῆς Ὀκτωήχου *«Βασιλέων καὶ τυράννων»*, *«Αἱ δυνάμεις τῶν ἁγίων»*, *«Ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ»* (τὸ νεκρώσιμον καταλιμπάνεται), Δόξα, τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *«Στήλη ἔμψυχος»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη»* (Παρακλητική, Δευτέρα ἑσπέρας, ἦχος α΄). *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον τοῦ τέλους τοῦ ὄρθρου *«Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη (τῶν καθημερινῶν) *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»* κ.τ.λ.. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου *«Καὶ τρόπων μέτοχος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ συνήθους προκειμένου τοῦ Σαββάτου– Σαββάτου πρὸ τῶν Χριστουγέννων, ζήτει τῷ Σαβ-

βάτῳ κς΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Προϊδοῦσα ἡ γραφή»* (Γαλ. γ΄ 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαββάτου ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως»* (Λκ. ιγ΄ 19-29). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»* (ἢ *«Εἰς μνημόσυνον»*), καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

20. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ.** «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος Θεῷ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδὰμ ἄχρις Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων». Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου (†107). Φιλογονίου Ἀντιοχείας (†323). Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου (†1652). Ἰωάννου ἱερέως τοῦ ἐν Κρονστάνδῃ (†1908). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, περίπτωσις β΄ §§4-6).

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*· κοντάκιον *«Τῶν λαμπρῶν ἀγώνων σου»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 4, προεόρτια 3 *«Παρθένε πανάμωμε Θεοῦ»* κ.λπ. καὶ τῶν πατέρων 3 *«Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ»* κ.λπ., Δόξα, *«Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Χαίρετε, προφῆται τίμιοι»*, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον *«Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικεν»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*, Καὶ νῦν, *«Ἑτοιμάζου, Βηθλεέμ»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς *«Βολίδες ἀστράπτοντες»*, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον *«Ἄκουε, οὐρανέ»*, καὶ τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Βηθλεέμ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ἀνὰ δύο ἀναστάσιμα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν αὐτῶν ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν προεόρτιον κάθισμα [*«Ὁ κλίνας οὐρανούς», «Ἀγάλλου, ἡ Σιών»* (20ῆς Δεκεμβρίου)]. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων *«Κύματι θαλάσσης»*, μετὰ δὲ τὸν εἱρμὸν ἑκάστης ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μὲ στίχον *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»*, τὰ ἑπόμενα μὲ στίχον *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ»*, καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Ἄγγελος παίδων ἐδρόσισε»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ᾽ ς΄ τὸ προεόρτιον τῆς Κυριακῆς κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὸ συναξάριον τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον»*, τὸ τῶν πατέρων *«Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι»* καὶ τὸ προεόρτιον *«Εὐφραίνου Βηθλεέμ»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 *«Ἆρόν σου τὴν φωνὴν»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, *«Τῶν νομικῶν διδαγμάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἑτοιμάζου, Βηθλεέμ», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων,

«Πίστει παρῴκησεν Ἀβραάμ» (Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Μτθ. α΄ 1-25).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν.*

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» *οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.*

3. Ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐὰν ψαλῇ ἑόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται», *εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν τὸ κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

21. Δευτέρα. Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων (†304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος (†251).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. η΄ 7-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ΄ 42-ι΄ 1).

22. Τρίτη. Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας (†304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. θ΄ 8-23).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 2-12).

23. Τετάρτη. Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἤ τοι τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ι΄ 1-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 11-16).

24. Πέμπτη. Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος (†262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου *«Ἄρχων ἐξ Ἰούδα»* (μετὰ τῶν εἱρμῶν). Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτὲ»* ἅπαξ, ἡ ἐκτενὴς (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτέ»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῆς γ΄ καὶ τῆς ς΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κανόνων, εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς *«Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»* (εἰς ἦχον β΄ εἱρμολογικόν), ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Ἀνάρχου γεννήτορος»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*· εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἴνους, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτὲ»* καὶ ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὧραι (Τ.Μ.Ε., 25 Δεκεμβρίου, περίπτωσις α΄ §§2-5). Εἰς τὴν α΄ ὥραν *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, [*«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, *«Βασιλεῦ οὐράνιε»*,] τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὧραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»*, καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (ἀλλὰ τὰ ἰδιόμελα ψάλλονται ἅπαξ ἕκαστον). Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῶν ὡρῶν, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον) θυμιᾷ τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

Ὥρα θ΄. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρί, ὁ β΄ Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου» τὸ ἰδιόμελον *«Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου»*, ὡς εἴθισται· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλὰξ κατὰ στίχον, μεθ᾽ ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ»* [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ] λέγεται εὐθὺς ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«Εὐλογημένη», ὁ προοιμιακός, ἡ μεγάλη συναπτή.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ»* κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α΄ ἀνάγνωσμα *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»*· εἶτα ὁ α΄ χορὸς τὸ τροπάριον *«Λαθὼν ἐτέχθης»*, τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον *«Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς΄ (86ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Λαθὼν ἐτέχθης»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ΄ ἀνάγνωσμα *«Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν»*· μετ᾽ αὐτὸ ὁ β΄ χορὸς τὸ τροπάριον *«Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου»*, τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου *«Μάγους ὁδηγήσας»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ϟβ΄ (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἀνέτειλας, Χριστὲ»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ η΄ ἀνάγνωσμα *«Προσέθετο Κύριος»*, μεθ᾽ ὃ *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν»*, *«Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς»* καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, Σαββάτου α΄ ἑβδ. νηστειῶν, *«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως»* (Ἑβρ. α΄ 1-12)· Εὐαγγέλιον: τῆς γ΄ ὥρας, *«Ἐξῆλθε δόγμα»* (Λκ. β΄ 1-20).

Λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Παρασκευή. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παραλειπομένων τῶν Δόξα, Καὶ νῦν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ἰδιομέλων) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ἰδιόμελα ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ *«Μέγα καὶ παράδοξον»* κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, *«Εὐφράνθητι, Ἰερουσαλήμ»*, Καὶ νῦν, *«Σπηλαίῳ παρῴκησας»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου»*.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν· τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν»* χῦμα· ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»* καὶ *«Ἔσωσε λαόν»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἱρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς»*.

Τὸ ἐξαποστειλάριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἴνους τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 25 Δεκεμβρίου, *«Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου»* (Γαλ. δ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ»* (Μτθ. β΄ 1-12).

Καθεξῆς ἡ **θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου**. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μυστήριον ξένον»*.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς*, τὸ τροπάριον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Σημείωσις. *Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2027) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.*

26. Σάββατον. † Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ (†840).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (Τ.Μ.Ε., 25 Δεκεμβρίου, §§ 9-11, καὶ ὑποσημείωσις 5).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸν προοιμιακὸν δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου· εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 4 στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ»*· μετὰ τὴν εἴσοδον κ.λπ., τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ· εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα *«Παράδοξον μυστήριον»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον»*· ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»* (τρίς)· ἀπόλυσις ὡς χθές.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου· τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς *«Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί»*, *«Τί θαυμάζεις, Μαριὰμ»* ἐκ δευτέρου· ὁ ν΄ χῦμα. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν ὡς χθές· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἡ παρθένος σήμερον»* καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς 25ης Δεκεμβρίου *«Ἀγαλλιάσθω οὐρανός»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον *«Ὁ πρὸ ἑωσφόρου ἐκλάμψας»* μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ μόνον τοῦ ἰαμβικοῦ κανόνος *«Ἔσωσε λαόν»*· ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς χθές, καὶ εἶτα *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς»*. Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τῇ 26ῃ), δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς χθές· ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου αὐτοῦ– Σαββάτου μετὰ τὰ Χριστούγεννα, ζήτει Σαββάτῳ λδ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Τέκνον Τιμόθεε, δίωκε δικαιοσύνην»* (Α΄ Τιμ. ς΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί»* (Μτθ. ιβ΄ 15-21). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς»*. Κοινωνικὸν *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος...»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς*, τὸ τροπάριον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς ἑναλλάξ. Καταβασίαι, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος,* «Ἔσωσε λαόν».

2. Ἕως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μὲ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς»· *κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

3. Ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

4. Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου.

27. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ**. «Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος, Δαυὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου». † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου (†34). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ γραπτοῦ (†840). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν η΄.

Τ.Μ.Ε., διατάξεις 25ης Δεκεμβρίου, περίπτωσις α΄ §§37-39. Τοὺς ὕμνους τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 4, τῶν θεοπατόρων 3 καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕτερα 3, Δόξα, *«Μνήμην ἐπιτελοῦμεν»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου Στεφάνου *«Πρῶτος ἐν μάρτυσιν»*, Καὶ νῦν, *«Χορεύουσιν ἄγγελοι»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, *«Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ»*, Δόξα, τοῦ ἁγίου Στεφάνου *«Βασίλειον διάδημα»*, Καὶ νῦν, *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός...»*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἓν μεθέορτον (27 Δεκ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν, ὁ τοῦ μνήστορος *«Χριστοῦ θεράπον μακάριε»* καὶ ὁ τοῦ πρωτομάρτυρος. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα *«Πατρὸς ὡς ἀληθῶς»*, Δόξα, τοῦ πρωτομάρτυρος *«Ἀπόστολε Χριστοῦ»*, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον τῆς ἑορτῆς *«Χορὸς τῶν προφητῶν»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον *«Εὐφροσύνης σήμερον»* μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ (Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα), τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἔσωσε λαόν»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Στέργειν μὲν ἡμᾶς»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»*, τῶν θεοπατόρων *«Σὺν Ἰακώβῳ μέλψωμεν»*, τοῦ πρωτομάρτυρος *«Ὁ πλήρης θείας χάριτος»* καὶ τὸ ἐν συνεχείᾳ τῆς ἑορτῆς *«Ὁ τῷ Πατρὶ καὶ Πνεύματι»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ πρωτομάρτυρος ἰδιόμελα 4 *«Ἀθλοφορικὸν στέφανον»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ»*, *«Οἱ*

οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», Δόξα, *«Αἷμα καὶ πῦρ»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν (ὡς εἰς τὸ Μηναῖον 25 Δεκεμβρίου) [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ μνήστορος].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*, *«Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ»*, *«Βασίλειον διάδημα»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον ἀποστολικόν (μηνολόγιον Δεκεμβρίου 27)· Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτέρας γ΄ ἑβδ. Πράξεων, *«Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως»* (Πρξ. ς΄ 8-ζ΄ 5, 47-60)· ἀλληλουιάριον τὸ εἰδικὸν τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα· Εὐαγγέλιον: Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν, *«Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων»* (Μτθ. β΄ 13-23).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

28. Δευτέρα. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων μαρτύρων (†302). Γλυκερίου μάρτυρος. Σίμωνος ὁσίου τοῦ ἐν Ἄθῳ τοῦ μυροβλύτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ια΄ 17-31).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ιε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 46-52).

29. Τρίτη. Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρῴδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὁσίου. Γεωργίου Νικομηδείας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἑβρ. ιβ΄ 25-27, ιγ΄ 22-25).
Εὐαγγέλιον: νηπίων, θ΄ ὥρας Χριστουγέννων (Μτθ. β΄ 13-23).

30. Τετάρτη. Ἀνυσίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (†285-305). Λέοντος ὁσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεὼν ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ (†1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. α΄ 1-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια΄ 22-26).

31. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας (†449), Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων γίνεται εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται· ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* γ΄. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον· ὅθεν μετὰ τὰ καθίσματα τῶν δύο στιχολογιῶν, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ᾽ αὐτὴν κάθισμα *«Ἀγαλλιάσθω οὐρανὸς»* δίς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου· καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης λα΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Ἰακ. α΄ 19-27)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Πέμπτης ιε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια΄ 27-33). Λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον»*· κοινωνικὸν *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος»*· τὸ τροπάριον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*· ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.

